

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger**1. Indledning:****a) Lovforslagets hovedindhold**

Lovforslaget er inddelt i 13 kapitler.

- Kapitel 1: Uddannelsens formål
- Kapitel 2: Udbud, kapacitetsstyring, adgang og optagelse
- Kapitel 3: Uddannelsens organisering og indhold
- Kapitel 4: Evaluering og dokumentation
- Kapitel 5: Mødepligt og aktiv deltagelse m.v.
- Kapitel 6: Lærerne
- Kapitel 7: Rektor
- Kapitel 8: Rådgivende organer
- Kapitel 9: Tilsyn, kvalitetsudvikling og klage
- Kapitel 10: Understøttende aktiviteter
- Kapitel 11: Finansiering og deltagerbetaling
- Kapitel 12: Forsøgs- og udviklingsarbejde
- Kapitel 13: Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser

Med lovforslaget foreslås der indført én gymnasial uddannelse, ”den gymnasiale uddannelse”, som således erstatter den nuværende grønlandske gymnasiale uddannelse (GU), den grønlandske uddannelse til højere handelseksamen (Hhx) og den grønlandske uddannelse til højere teknisk eksamen (Htx).

Forslagets kapitel 1 fastlægger uddannelsens formål, uddannelsens varighed og målgruppe.

Den gymnasiale uddannelse vil efter forslaget være en 3-årig uddannelse, der er bygget op over et fælles grundforløb på et halvt år (1. semester) efterfulgt af et studieretningsforløb på 2 ½ år (2.-6. semester), hvor eleverne vælger mellem et antal studieretninger med hvert sit faglige indhold og mulighed for specialisering.

Forslaget viderefører forpligtelsen til oprettelse af gymnasiale suppleringskurser og giver i vid udstrækning mulighed for at tilrettelægge særlige forløb og særlige former for undervisning, der tager afsæt i de enkelte elevers særlige forudsætninger og behov.

Forslaget viderefører gymnasiets formål som en både studieforberedende og almindelig uddannelse, der giver adgang til videregående uddannelser i Grønland, Danmark og udlandet.

Som noget nyt er der givet Naalakkersuisut mulighed for at fastsætte regler om særlige gymnasieuddannelsesforløb, som giver adgang til korte og mellemlange videregående uddannelser i Grønland og Danmark.

Det er i forslaget præciseret, hvad formålet er med hvert af de to overordnede formål (at være studieforberegende og almindeligdannende), og hvilke krav dette stiller til uddannelsens indhold og tilrettelæggelse.

I forslagets kapitel 2 fastsættes bestemmelser om, hvilke institutioner der kan udbyde den gymnasiale uddannelse. Der fastsættes desuden regler om kapacitetstilvejebringelse og om kapacitetsstyring.

I kapitlet gives der som noget nyt et retskrav på optagelse i den gymnasiale uddannelse til ansøgere, der inden for de seneste 2 år i forhold til optagelsestidspunktet har gennemført folkeskolen eller gennemført en undervisning, der står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Det kræves desuden, at deres faglige forudsætninger opfylder nogle i loven fastsatte minimumskrav. Der er i forhold til disse krav givet mulighed for at dispensere. Ansøgere, der ikke opfylder de fastsatte minimumskrav, kan søge sig optaget gennem en af Naalakkersuisut stillet og vurderet optagelsesprøve. Da kapacitetsmæssige forhold kan bevirke, at det ikke er muligt at optage alle ansøgere, der har bestået optagelsesprøven eller som ønskes optaget ved dispensation, er der fastsat regler om, hvordan udvælgelse blandt disse sker.

Der er desuden fastsat regler om genoptagelse på uddannelsen for elever, der efter aftale herom med rektor har afbrudt undervisningen.

Der er desuden fastsat bestemmelser om, på hvilken skole eleverne bliver optaget. Eleverne optages som udgangspunkt på en gymnasieskole i den kommune, hvor de på ansøgningstidspunktet har deres faste bopæl (hjemkommunen). Der er desuden givet Naalakkersuisut mulighed for at beslutte, at ansøgere optages på en anden gymnasieskole i en anden kommune end hjemkommunen, hvis kapacitetsmæssige eller særlige faglige eller personlige grunde taler herfor. Ansøgere, der ønsker optagelse på en gymnasieskole, der udbyder tekniske eller merkantile studieretninger, optages på en gymnasieskole, hvor den ønskede studieretning udbydes. Desuden er der givet Naalakkersuisut mulighed for at fastsætte regler om, at ansøgere, der ønsker optagelse på en gymnasieskole, der udbyder en bestemt studieretning, optages på en sådan gymnasieskole.

Der er desuden fastsat regler om indkvartering og kost og madordning for elever, der bor et andet sted end i den by, hvor elevens gymnasieskole er placeret.

I forslagets kapitel 3 er der fastsat bestemmelser om uddannelsens organisering og indhold.

Der er som noget nyt fastsat bestemmelser om, at elevernes undervisningstid fastsættes som en årsnorm baseret på grundlag af undervisningstimer á 60 minutter. Der er desuden fastsat bestemmelser om uddannelsens samlede undervisningstid, henholdsvis undervisningstiden i grundforløbet og studieretningsforløbet. Der er desuden fastsat bestemmelser om uddannelsesåret, undervisningsuger og om ferieplan.

Bestemmelserne om grundforløbet, henholdsvis studieretningsforløbet omfatter bestemmelser om formål, undervisningstid og fagrække.

For så vidt angår valg af studieretning, er der fastsat bestemmelser om, hvilken studieretning eleverne optages på. Udgangspunktet er, at eleverne optages på den af dem højest prioriterede studieretning og gymnasieskole. Der er fastsat en række undtagelser i forhold hertil.

Forslaget pålægger gymnasieskolerne hvert år inden et af Naalakkersuisut fastsat tidspunkt at beslutte, hvilke studieretninger der ønskes udbudt på de enkelte gymnasieskoler. Der er givet Naalakkersuisut mulighed for at nægte en gymnasieskole at udbyde en bestemt studieretning, hvis særlige grunde taler herfor. Naalakkersuisut kan desuden fastsætte regler om rammer for gymnasieskolernes oprettelse af studieretninger, herunder om pligt for gymnasieskolerne til at udbyde fælles studieretninger (obligatoriske studieretninger).

Der er fastsat bestemmelser om, at gymnasieskolerne kan tilbyde eleverne frivillig undervisning, og at eleverne kan tilbydes mulighed for at anvende gymnasieskolens faciliteter som lektiecafé eller lignende for derved at styrke studiemiljøet og grundlaget for, at alle elever opnår et godt fagligt udbytte.

Der er i forslaget desuden fastsat bestemmelser om undervisningssprog, hvori det fastsættes, at undervisningssprogene er grønlandsk og dansk, og at engelsk og andre sprog tillige kan være undervisningssprog. Det er desuden som noget nyt fastsat, at undervisningen i alle fag, bortset fra grønlandsk som modersmål på A-niveau, skal være baseret på en andetsprogspædagogik, som styrker elevernes sproglige udvikling og tilegnelse af det faglige stof.

Der er i forslaget fastsat bestemmelser om arbejdsformer og pædagogiske principper, hvori det bl.a. fastsættes, at undervisningen gennem hele uddannelsen og i alle fag skal gennemføres med vægt på såvel det anvendelsesorienterede som det teoretiske, og at undervisningen skal tilrettelægges på en sådan måde, at den rummer udfordringer for alle elever, at alle elever i alle fag møder variation og progression i arbejdsformerne, at alle elever i alle fag møder progression i den faglige begrebsdannelse, og at målene for uddannelsen som helhed og for de enkelte fag opfyldes.

Som noget nyt er der fastsat bestemmelser om lærerteam med henblik på at støtte udviklingen af et trygt læringsmiljø i klassen og den enkelte elevs velbefindende for herigennem at udvikle fagligheden og forebygge frafald.

Der er fastsat bestemmelser om, at gymnasieskolerne forpligtes til at tilbyde eleverne støtte, rådgivning og vejledning om valg af studieretning, valg af valgfag, gennemførelse af uddannelsen og om uddannelses- og erhvervsvalg. Desuden bestemmelser om faglig og metodisk vejledning i de enkelte fag og i samspillet mellem fagene og om drøftelse af forhold vedrørende den enkelte klasse eller den enkelte elev.

Der er desuden fastsat bestemmelser om særligt tilrettelagte forløb, som omhandler mulighederne for at give merit, særlige forløb, der er kortere end den 3-årige gymnasieuddannelse, forlængelse af uddannelsen under henvisning til faglige eller personlige forhold og om særlige pædagogisk understøttende aktiviteter for elever med behov herfor.

Der er i forslagets kapitel 4 fastsat bestemmelser om løbende og afsluttende evaluering. Der er fastsat bestemmelser om formålet med evalueringen og om underretning af forældrene om skolens syn på elevens udbytte af skolegangen.

Bestemmelserne om den afsluttende evaluering (studentereksamen) fastsætter formålet med evalueringen og hvordan eksamen kan aflægges (som samlet eksamen eller som enkeltfagseksamen) samt bestemmelser om, hvilke prøver, der indgår i studentereksamen.

Bestemmelserne om dokumentation fastsætter, hvad eksamensbeviset skal indeholde, og at rektor også er forpligtet til at udfærdige et særligt bevis for elever, der afslutter gymnasieuddannelsen uden en studentereksamen.

Der er desuden fastsat bestemmelser om evalueringsformer og oprykning.

Forslaget indeholder i kapitel 5 bestemmelser om mødepligt og aktiv deltagelse i undervisningen, herunder om fastsættelse af studie- og ordensregler og elevernes pligt til at følge disse.

I forslagets kapitel 6 er der fastsat bestemmelser om lærerne. Der er heri fastsat bestemmelser om lærernes overordnede forpligtelser i forhold til den enkelte elev og klassen. Der er desuden fastsat bestemmelser om, hvilke kompetencer lærere skal have for at kunne varetage jobbet som lærer i den gymnasiale uddannelse. Det fremgår heraf, at lærerne både skal besidde en faglig og en pædagogisk kompetence, som tilsammen udgør undervisningskompetence. Der er fastsat nærmere bestemmelser om, hvilke krav der stilles til de enkelte kompetencer. Der er i kapitlet desuden fastsat bestemmelse om, at lærerne har pligt og ret til at deltage i forskningsbaserede efteruddannelses tilbud.

I forslagets kapitel 7 er der fastsat bestemmelser om rektor. Dette omfatter bestemmelser om rektors ansvar og opgaver samt om, hvilke kvalifikationer der skal opfyldes for at kunne blive

rektor. Endelig er der fastsat bestemmelse om, at rektor har pligt og ret til at deltage i forskningsbaserede efteruddannelsesstilbud.

I forslaget kapitel 8 er der som noget nyt fastsat bestemmelser om rådgivende organer. Dette omfatter lærerråd og elevråd. Der er fastsat bestemmelser om de to råds kompetence, sammensætning og virke.

I forslaget kapitel 9 er der fastsat bestemmelser om tilsyn, kvalitetsudvikling og klage. Det fremgår heraf bl.a., at det er Naalakkersuisut, der har det overordnede ansvar for og fører tilsyn med undervisning, prøver og eksamen i henhold til loven. Det fremgår videre, at det også påhviler Naalakkersuisut at sikre, at der på hver gymnasieskole foregår en løbende kvalitetsvurdering og resultatvurdering i forbindelse med uddannelsen og undervisningen. Kapitlet indeholder desuden bestemmelser, der giver Naalakkersuisut mulighed for at indhente nødvendige oplysninger fra gymnasieskolerne og til at fastsætte regler om elektronisk kommunikation mellem gymnasieskolerne og Naalakkersuisut. Endelig er der fastsat bestemmelse om, at elevernes muligheder for at påklage rektors afgørelser til Naalakkersuisut.

I forslaget kapitel 10 er der fastsat bestemmelser om forskellige understøttende aktiviteter, der påhviler Naalakkersuisut.

Forslagets kapitel 11 indeholder bestemmelser om finansiering af gymnasieuddannelsen og om deltagerbetaling. Det fremgår heraf, at undervisningen i gymnasieuddannelsen er vederlagsfri, men at der i nærmere beskrevne situationer vil kunne opkræves deltagerbetaling. Det fremgår videre, at alle udgifter til gymnasiets anlæg, undervisning og drift i øvrigt påhviler Selvstyret, for så vidt at der ikke er udtrykkelig lovhjemmel til, at udgifterne helt eller delvist påhviler kommunerne eller andre.

Forslagets kapitel 12 indeholder bestemmelser, der giver Naalakkersuisut mulighed for i særlige tilfælde at gøre undtagelser fra loven, hvis det sker for at fremme forsøgsarbejde og pædagogisk udviklingsarbejde. Desuden en bestemmelse om, at Naalakkersuisut kan gøre undtagelser fra loven for en enkelt elev, hvor helt særlige forhold gør sig gældende.

Forslagets kapitel 13 indeholder bestemmelser om lovens ikrafttræden, hvilket foreslås at være den 1. august 2012, dog med nærmere beskrevne overgangsbestemmelser.

b) Den overordnede baggrund for lovforslaget

I forbindelse med en igangsat reform af de grønlandske gymnasiale uddannelser, jf. herom nedenfor under pkt. c, fremsatte Grønlands Hjemmestyre i 2007 over for Undervisningsministeriet ønske om at hjemtage de gymnasiale uddannelser.

Grønlands Hjemmestyre overtog med Folketingets vedtagelse af Lov nr. 1393 af 27. december 2008 om de gymnasiale uddannelser i Grønland den regelfastsættende myndighed for

samt administrationen af den grønlandske gymnasiale uddannelse og de grønlandske uddannelser til højere handelseksamen og højere teknisk eksamen. Overtagelsen skete med hjemmel i § 5, stk. 1, i hjemmestyreloven (lov nr. 577 af 29. november 1979 om Grønlands Hjemmestyre), hvorefter rigsmyndighederne efter forhandling med hjemmestyret ved lov kan bemyndige hjemmestyret til at overtage den regelfastsættende myndighed for samt administrationen af et sagsområde eller en del af et sagsområde, der er nævnt i bilaget til loven. Gymnasieområdet var det sidste uddannelsesområde, der blev overtaget af hjemmestyret.

Det har således som led i reformen af de grønlandske gymnasiale uddannelser været tilsigtet, at Grønland selv skal fastsætte regler om de grønlandske gymnasiale uddannelser.

Gymnasieområdets status:

De gymnasiale uddannelser i Grønland består i dag af den treårige grønlandske gymnasiale uddannelse (GU), som med hensyn til niveau og hovedindhold stort set svarer til en dansk hf-uddannelse (GU har to obligatoriske A-niveauer, mens hf kun har ét), samt af de ligeledes treårige uddannelser til højere handelseksamen (Hhx) og højere teknisk eksamen (Htx). I forhold til de tilsvarende danske uddannelser er de grønlandske gymnasiale uddannelser tilpasset grønlandske vilkår og behov. Blandt andet har de grønlandske uddannelser en tilpasset fagrække, som omfatter faget grønlandsk på A-niveau og færre fremmedsprog end de tilsvarende danske uddannelser. Fagene er i øvrigt tilpasset med hensyn til varighed, indhold og visse faglige mål.

I Grønland er der tre gymnasieskoler som udbyder GU (i Nuuk, Aasiaat og Qaqortoq), en uddannelsesinstitution, der udbyder Hhx (Handelsskolen i Qaqortoq), og en uddannelsesinstitution, der udbyder Htx (Bygge- og Anlægsskolen i Sisimiut). Sidstnævnte har i skoleåret 2010-2011 af kapacitetsmæssige grunde også oprettet to almene gymnasieklasser (GU).

Ca. en tredjedel af en grønlandsk ungdomsårgang påbegynder normalt en gymnasial uddannelse. Den samlede skolekapacitet svarer til en tilgang på ca. 300 elever pr. år. I skoleåret 2010/2011 er der dog optaget i alt 575 elever. Heraf er 455 optaget på GU, 75 på Htx og 45 på Hhx.

Med henblik på at sikre, at der optages og uddannes grønlandske studerende også ved studier med høje adgangskvotienter, er der indgået en særlig aftale mellem de danske og grønlandske uddannelsesmyndigheder for grønlandske ansøgere til de videregående uddannelser i Danmark. Som hovedregel optages grønlandske ansøgere uden for de fastsatte optagelsestal, hvis ansøgeren opfylder de formelle adgangskrav til den pågældende uddannelse og Grønlands Selvstyres særlige adgangskrav samt er berettiget til uddannelsesstøtte fra Grønlands Selvstyre.

I reglerne om adgang til de videregående uddannelser ved universiteterne (bekendtgørelse nr. 233 af 24. marts 2011 om adgang m.v. ved bachelor- og kandidatuddannelser ved universite-

ter) og reglerne om adgang til de videregående uddannelser under Undervisningsministeriet (bekendtgørelse nr. 87 af 7. februar 2011 om adgang til erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser) er de eksisterende grønlandske gymnasiale uddannelser sidestillet med de tilsvarende danske uddannelser som adgangsgivende. Grundlaget for sidestillingen er, at reglerne om uddannelserne, herunder reglerne om eksamen, tilsyn, lærernes kompetencer, de enkelte fag og deres niveau og faglige mål indtil Hjemmestyrets overtagelse af gymnasieområdet har været fastsat af undervisningsministeren, der med regelfastsættelsen har haft ansvaret for uddannelsernes indretning og kvalitet. Selvstyret har nu tilsvarende ansvar.

Grønland har tilsluttet sig den nordiske gymnasieoverenskomst (overenskomst af 3. november 2004 om nordisk uddannelsesfællesskab på det gymnasiale niveau (det almene gymnasium og erhvervsskolerne)), hvorved de nordiske lande gensidigt forpligter sig til at give uddannelsessøgende adgang til deres i lovgivningen regulerede almene og erhvervskompetencegivende gymnasiale uddannelser på samme vilkår som landets egne statsborgere. Den nordiske gymnasieoverenskomst sikrer endvidere mod, at landene stiller krav om betaling hos hinanden for udveksling af studerende, hvilket kunne være en indirekte hindring for den frie bevægelighed af studerende på gymnasialt niveau inden for Norden.

Historisk udvikling af gymnasieområdet i Grønland:

Efter Grønlands indlemmelse i Danmark ved Grundlovsændringen i 1953 blev 2 elever fra realskolen i Nuuk i 1954 givet mulighed for at starte på en gymnasial uddannelse i Danmark.

Mellem 1954 og 1977 gav Ministeriet for Grønland støtte til grønlandske unges gennemførelse af forskellige gymnasiale uddannelser i Danmark. Denne ordning blev tilbudt et begrænset antal unge mennesker, som var i besiddelse af gode dansk kundskaber.

I forbindelse med revisionen af læreruddannelsen fra 1975-77 var en af anbefalingerne at indføre den danske HF som en adgangsforudsætning for læreruddannelse. Dette medførte, at HF-uddannelsen blev startet på Ilinniarfissuaq i 1977 med faget grønlandsk som ekstra modersmålsfag. I 1983 blev HF-uddannelsen også startet i Aasiaat. I 1986 blev uddannelsen gjort 3-årig samtidig med, at en del ændringer i fagbilagene blev indført. Uddannelsen skiftede desuden navn til Grønlands gymnasiale Uddannelse (GU), og uddannelsen blev også udbudt i Aasiaat og Qaqortoq.

Den 1. marts 1992 trådte Anordning nr. 108 af 17. februar 1992 om ikrafttræden for Grønland af lov om gymnasiet m.v. og af lov om kursus til højere forberedelseseksamen og om studieforberedende enkeltfagsundervisning for voksne m.v. (Anordning om Grønlands gymnasiale Uddannelse) i kraft.

I 1996 færdiggjordes en reform af GU-uddannelsen, hvor elementer fra de almene gymnasier i Danmark blev indarbejdet, blandt andet terminskarakterer, begrænset antal eksamensfag og mulighed for højniveaufag.

I 2000 startede den 3-årige Htx-uddannelse ved Bygge- og Anlægsskolen i Sisimiut, og i 2002 startede ligeledes en 3-årig Hhx-uddannelse ved Handelsskolen i Qaqortoq. Begge erhvervs-gymnasiale uddannelser blev etableret på grundlag af Anordning nr. 1127 af 29. december 1999 om ikrafttræden for Grønland af lov om de erhvervs-gymnasiale uddannelser til højere handelseksamen og højere teknisk eksamen, og begge blev opbygget efter de tilsvarende danske modeller med grønlandsk som ekstra fag.

I 2006 blev alle de tre gymnasiale uddannelser i Grønland justeret som en konsekvens af de i Danmark i 2005 gennemførte gymnasireformer. Justeringen havde til formål at fastholde grundlaget for ligestilling mellem de grønlandske og de danske studenter omkring optagelse på videregående uddannelser i Danmark.

Blandt justeringerne i 2006 var indførelse af ensartede læreplaner i de centrale fag, grønlandsk, dansk, engelsk og matematik, på tværs af GU, Htx- og Hhx-uddannelserne, ligesom en naturvidenskabelig faggruppe med fagene biologi, geografi, fysik og kemi blev indført i GU-uddannelsen.

Justeringerne skete ved Bekendtgørelse nr. 748 af 29. juni 2006 om Grønlands Gymnasiale Uddannelse og studieforbereende enkeltfagsundervisning (GU-bekendtgørelsen), Anordning nr. 787 af 20. juni 2006 om ikrafttræden for Grønland af lov om de erhvervs-gymnasiale uddannelser til højere handelseksamen og højere teknisk eksamen (Anordning om Grønlands erhvervs-gymnasiale uddannelser), Bekendtgørelse nr. 803 af 13. juli 2006 om de erhvervs-gymnasiale uddannelser i Grønland, Bekendtgørelse nr. 805 af 13. juli 2006 om den erhvervs-gymnasiale uddannelse til højere teknisk eksamen i Grønland (Htx-bekendtgørelsen) og Bekendtgørelse nr. 806 om den erhvervs-gymnasiale uddannelse til højere handelseksamen i Grønland (Hhx-bekendtgørelsen).

GU-bekendtgørelsen er siden blevet ændret ved Bekendtgørelse nr. 764 af 11. juli 2008. Der var her tale om ændring af det angivne timetal i naturvidenskabelig faggruppe, fysik C og fysik B samt ændring af læreplanen i matematik C, B og A.

Htx-bekendtgørelsen og Hhx-bekendtgørelsen blev også ændret i 2008 ved Bekendtgørelse nr. 765 henholdsvis Bekendtgørelse nr. 766 af 11. juli 2008. I begge bekendtgørelser var der tale om ændring af læreplanen i matematik B og A.

Ud over de ovenfor nævnte regler er GU og de erhvervs-gymnasiale uddannelser reguleret ved bekendtgørelser om optagelse, merit, eksamen, karakterskala og anden bedømmelse, enkeltfagsundervisning, sygeundervisning og undervisningskompetence.

Optagelse på GU og de erhvervsgymnasiale uddannelser er reguleret ved Bekendtgørelse nr. 153 af 6. marts 2000 om optagelse på de gymnasiale uddannelser og til studieforberevende enkeltfagsundervisning i Grønland, som ændret ved bekendtgørelse nr. 74 af 12. februar 2008.

Merit er reguleret ved Bekendtgørelse nr. 539 af 19. juni 1996 om merit for visse fag.

Eksamen i GU er reguleret ved Bekendtgørelse nr. 747 af 29. juni 2006 om eksamen ved Grønlands gymnasiale Uddannelse (GU-eksamensbekendtgørelsen) som ændret ved Bekendtgørelse nr. 352 af 15. maj 2008 (Omsætning af 13-skalaen til 7-trinsskalaen og indførelse af bonus A). For de erhvervsgymnasiale uddannelser gælder Bekendtgørelse nr. 804 af 13. juli 2006 om prøver og eksamener ved de erhvervsgymnasiale uddannelser i Grønland som ændret ved Bekendtgørelse nr. 353 af 15. maj 2008 (Omsætning af 13-skalaen til 7-trinsskalaen og indførelse af bonus A).

Karakterskala og bedømmelse er reguleret ved Bekendtgørelse nr. 262 af 20. marts 2007 om karakterskala og anden bedømmelse.

Enkeltfagsundervisning i GU er reguleret ved Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 21 af 5. august 1992 om studerende ved Grønlands gymnasiale Uddannelser, som ændret ved Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 28 af 27. juni 1994.

Sygeundervisning er reguleret ved Bekendtgørelse nr. 715 af 18. august 1992 om sygeundervisning for elever på Grønlands gymnasiale Uddannelse samt kursister på gymnasial enkeltfagsundervisning.

Undervisningskompetence i GU er reguleret ved bekendtgørelse nr. 765 af 4. juli 2006 om undervisningskompetence i Grønlands gymnasiale Uddannelse (GU) mv. (Pædagogikumbekendtgørelsen for Grønland)

Der er herudover ved cirkulærer udstedt af Grønlands Hjemmestyre fastsat bestemmelser om lærerråd, elevråd og fællesudvalg (nr. 13 af 19. august 1992), inspektor- og edb-vejlederfunktioner (nr. 14 af 19. august 1992), klasser og hold (nr. 6 af 19. maj 1994) og forretningsorden for kontaktudvalget mellem folkeskolerne og de gymnasiale uddannelser (nr. 3 af 10. april 2000).

Ved Folketingets vedtagelse af Lov nr. 1393 af 27. december 2008 om de gymnasiale uddannelser i Grønland overtog Grønlands Hjemmestyre som ovenfor nævnt den regelfastsættende myndighed for samt administrationen af den grønlandske gymnasiale uddannelse (GU) og de grønlandske uddannelser til højere handelseksamen og højere teknisk eksamen. Formålet med loven var at imødekomme Grønlands Hjemmestyres ønske om at overtage området og skabe grundlag for, at de grønlandske gymnasiale uddannelser i højere grad end hidtil vil kunne udformes med udgangspunkt i grønlandske behov og grønlandsk kultur.

Loven fastsatte bestemmelser om

- adgang til uddannelserne,
- at undervisningen er vederlagsfri,
- at uddannelserne skal tilrettelægges som en fortsættelse af det undervisningspligtige grundskoleforløb og normalt skal omfatte 3 års undervisning,
- at uddannelserne skal være studieforberedende og almendannende,
- at eleverne skal tilegne sig studiekompetence til videregående uddannelse i Grønland, Danmark og udlandet, dog således at Grønlands Hjemmestyre også vil kunne fastsætte regler om gymnasiale uddannelser, som alene giver adgang til visse korte og mellem-lange videregående uddannelser i Grønland og Danmark,
- at lærerne skal have faglig og pædagogisk kompetence i et eller flere fag i de gymnasiale uddannelser, men med mulighed for, at Grønlands Hjemmestyre kan fastsætte regler om, på hvilke betingelser personer, der ikke har undervisningskompetence, vil kunne undervise i en begrænset periode i de gymnasiale uddannelser,
- at der ved optagelse i de videregående uddannelser i Danmark sker en ligestilling af elever, der har gennemført en grønlandsk gymnasial uddannelse og elever, der har gennemført en dansk gymnasial uddannelse, når nærmere krav til uddannelsens kvalitet er opfyldt.
- at betingelserne for den nævnte ligestilling af elever skal fastsættes i et samarbejde mellem det grønlandske departement for kultur, uddannelse, forskning og kirke (KII-IN) og Undervisningsministeriet (UVM).

Der er i forbindelse med lovens vedtagelse indgået en samarbejdsaftale mellem departementet for uddannelse og UVM. Formålet med aftalen er dels at fastlægge rammer for det løbende samarbejde mellem departementet for uddannelse og UVM på gymnasieområdet og dels at sikre en fastholdelse af grundlaget for ligestillingen mellem de grønlandske og danske gymnasiale uddannelser i relation til optagelse på videregående uddannelser i Danmark.

Det blev i loven desuden fastsat, at Anordning nr. 108 af 17. februar 1992 om ikrafttræden for Grønland af lov om gymnasiet m.v. og af lov om kursus til højere forberedelseksamen og om studieforberedende enkeltfagsundervisning for voksne m.v. og anordning nr. 787 af 20. juni 2006 om ikrafttræden for Grønland af lov om de erhvervsgymnasiale uddannelser til højere handelseksamen og højere teknisk eksamen forbliver i kraft, indtil de ophæves ved landstingsforordning udstedt af Grønlands hjemmestyre. Det blev desuden fastsat i loven, at de bekendtgørelser, der er udstedt i henhold til de nævnte anordninger, forbliver i kraft, indtil de ophæves ved regler udstedt af Grønlands hjemmestyre.

Med vedtagelsen af lov nr. 473 af 12. juni 2009 om Grønlands Selvstyre (selvstyreloven) og lov nr. 474 af 12. juni 2009 om forskellige forhold i forbindelse med Grønlands Selvstyre (følgeloven) er Lov nr. 1393 af 27. december 2008 om de gymnasiale uddannelser i Grønland ophævet med virkning fra 21. juni 2009. Dette betyder, at Grønlands Selvstyre ikke længere

vil være bundet af de rammer, der er fastsat i Lov nr. 1393. Men det vil fortsat være en forudsætning for den med loven tilsigtede ligestilling, at selvstyret i sin regelfastsættelse sikrer, at den gymnasiale uddannelse har en sådan kvalitet, at de grønlandske elever vil kunne optages på en videregående uddannelse i Danmark.

c) Hovedlinjerne i regelforberedelsen, herunder udvalgsarbejde, indstillinger og anbefalinger fra myndigheder og organisationer m.v.

Gymnasiereformarbejdet.

I 2003 blev de første møder om en reform af de grønlandske gymnasiale uddannelser afholdt med deltagelse af blandt andet det daværende direktorat for uddannelse og de fem gymnasieskoler. I 2005 skrev det daværende direktorat for uddannelse et kommissorium for reformarbejdet. Der blev nedsat en styregruppe og en arbejdsgruppe i august 2005, der fik til opgave at afdække behovet for en ny gymnasiereform. Herefter blev der i juli 2006 ansat en projektkoordinator for gymnasiereformen. Projektkoordinatoren fik fysisk placering i direktoratet for uddannelse (nu departementet). Projektkoordinatorens opgave var at planlægge, koordinere og gennemføre reformarbejdet.

Den 30. september 2008 fastsatte det daværende landsstyremedlem for uddannelse et kommissorium vedrørende det videre forløb af reform af de gymnasiale uddannelser i Grønland. I forhold til det oprindelige kommissorium var formålet uændret. Ændringen bestod i, at der i stedet for én arbejdsgruppe nu skulle etableres 5 arbejdsgrupper i løbet af de næste 2 år.

I kommissoriet er det om behovet for reformen anført:

”En gymnasial uddannelse skal for enhver tid tilpasse sig udviklingen og dermed forandringer i det omgivende samfund og især forandringer i uddannelsessystemet. Der er med reformen af folkeskolen som indebærer gennemgribende ændringer af grundskolens indhold, struktur, organisering, pædagogik og evalueringsformer skabt et behov for at tilpasse den gymnasiale uddannelse i Grønland.”

Om de politiske visioner er det anført:

”Det er Landsstyrets vision at opbygge gymnasiale uddannelser i Grønland som er i stand til at skabe vækst og udvikling af alle studerendes evner og potentialer uanset bosætning, køn og alder og i samarbejde med de studerende at skabe motivation til selvstændigt, og i samarbejde med andre at opnå succes for alle uanset social, kulturel og sproglig baggrund.”

Om reformens mål er det anført:

”De gymnasiale uddannelser skal på optimal måde give så mange som muligt studiekompetence til videregående uddannelser i Grønland, Danmark og udlandet samt være almindelige i forhold til den grønlandske kultur, det grønlandske samfund og verdenssamfundet. Målene for de gymnasiale uddannelser skal sikres ved dannelse af arbejdsgrupper. Målet er at sikre, at de gymnasiale uddannelser fremstår som en integreret del af uddannelsessystemet i Grønland såvel som i Rigsfællesskabet.

Arbejdsgrupperne skal udarbejde forslag til Landsstyrets retningslinier for

1. udarbejdelsen af kulturelt baserede læreplaner samt i forlængelse heraf
2. dækning af behovet for grønlandsk- og dansksprogede undervisningsmaterialer med udgangspunkt i grønlandske problemstillinger i relevante fag,
3. en faglig konsulenttjeneste,
4. dækning af behovet for fremtidige gymnasielæreruddannelser,
5. udbuddet af efter- og videreuddannelses tilbud for gymnasieskolernes lærere,
6. pædagogisk forskning og udviklingsarbejde samt løbende og afsluttende, intern og eksternt evaluering af læringen og undervisningen,
7. Departementets styring af gymnasieskolernes administration og økonomi samt indberetninger om skolernes aktiviteter.

Arbejdsgrupperne skal arbejde ud fra et helhedssyn på det grønlandske samfund og uddannelsessystem, og arbejdsgrupperne skal udarbejde forslag til gymnasieuddannelsens forbedrede integration i forhold til såvel folkeskolen, erhvervsuddannelserne samt de videregående uddannelser i Grønland og i Rigsfællesskabet. Arbejdsgrupperne skal ligeledes udarbejde forslag til, hvordan overgangsproblemer fra én uddannelse til en anden kan elimineres.

Derudover skal arbejdsgrupperne udarbejde forslag til, hvordan og i hvilket omfang gymnasieuddannelse eller dele heraf kan tilbydes decentrale studerende, ligesom arbejdsgrupperne skal udarbejde forslag til, hvordan og i hvilket omfang gymnasieuddannelse kan tilbydes voksne studerende. Arbejdsgrupperne skal udarbejde forslag til pædagogiske udviklingsindsatser, således at alle elevtyper motiveres til bedst mulig læring og undervisning og erhvervelse af studiekompetence.”

Om kommissoriet er det indledningsvis anført:

”Arbejdsgrupperne skal udarbejde indstillinger vedrørende fremtidens gymnasiale uddannelser i lyset af de politiske ønsker om et styrket uddannelsessystem et højnet uddannelsesniveau, et Selvstyret Grønland og en bæredygtig udvikling.

For at sikre en udtømmende proces med bred tilslutning til arbejdsgruppernes forslag til retningslinier skal der etableres mindst fem arbejdsgrupper til dækning af gymnasiereformens indhold, struktur, evaluering, fagbilag og undervisningsvejledning og efter- og videreuddannelse. Arbejdsgrupperne skal bemandes af lærere, elever og ledere.”

Der er herefter en beskrivelse af kommissoriet for de enkelte arbejdsgrupper. Det er i den forbindelse afslutningsvis anført, at hver arbejdsgruppe kan arbejde med andre emner, som de finder nødvendig for udvikling og gennemførelse af gymnasiereformen, og som i øvrigt ikke indgår i de andre arbejdsgrupperes kommissorium.

Arbejdsgruppen vedrørende indhold fik til opgave at formulere et bud på en reform af dens indhold, herunder niveau og vægtning af forskellige indholdsmæssige komponenter med henblik på at sikre såvel studiekompetence som almindelse, overveje muligheder for forskellige undervisningsprog i lyset af de sammenhænge, eleverne fungerer i nu og i fremtiden, give deres bud på de styrende pædagogiske principper, undervisnings- og arbejdsmetoder, der bedst muligt fremmer reformens mål og indhold i lyset af ønsket om at engagere de forskellige elevtyper i en aktiverende undervisningsform og ønsket om at udfordre eleverne til kompleks tænkning og erkendelse. Dertil skal de styrende pædagogiske principper være forskningsbaseret, samt i forbindelse med overvejelserne om pædagogiske principper at drøfte mulighederne for øget brug af fjernundervisning.

Arbejdsgruppen vedrørende uddannelsens struktur og adgangskrav fik til opgave at tage stilling til den geografiske struktur for den almene gymnasiale uddannelse, Htx og Hhx, herunder en struktur der sikrer flest mulige elever en reel mulighed for at modtage undervisning i ønskede tilvalgsfag samt fag på højniveau, og som sikrer flest mulige unge og voksne i byer og bygder mulighed for at gennemføre gymnasiale uddannelser eller dele heraf som decentrale studerende.

Derudover skulle arbejdsgruppen tage stilling til elevers mulighed for merit de 3 uddannelser imellem, herunder tage stilling til hvorledes vejledning af eleverne før og under gymnasietiden sikres bedst muligt.

Endvidere skulle arbejdsgruppen tage stilling til, om der i forbindelse med reformerne er brug for en revision af regelgrundlaget, f.eks. vedrørende mødepligt og oprykning til næste klasse, adgangskrav til de gymnasiale uddannelser i lyset af den nye folkeskoleforordning, herunder modeller for, hvordan ansøgere kan få mulighed for at opkvalificere sig inden gymnasiets start, samt komme med forslag til, hvorledes elever bosiddende på kollegier ved de gymnasiale uddannelser sikres bedst mulig studie- og bomiljø samt støtte og vejledning i øvrigt.

Arbejdsgruppen vedr. uddannelsens evaluering skulle foreslå modeller for, hvordan elevernes læring og udnytte af undervisningen løbende kan evalueres samt modeller for, hvorledes den afsluttende evaluering af elevernes læring og udbytte af undervisningen sikres gennem såvel intern som ekstern evaluering og modeller for, hvorledes kvaliteten af de gymnasiale uddannelser løbende kan evalueres. Evalueringsformerne bør tage hensyn til, at GU både skal have sammenlignelighed med de gymnasiale uddannelser i Norden, men også bør indeholde udviklingsorienterede evalueringsformer, som kan indeholde social-, kulturel- og intellektuel udvikling.

Arbejdsgruppen vedrørende ledelsesmæssige og personalemæssige udfordringer fik til opgave at tage stilling til de væsentligste ledelsesmæssige og personalemæssige udfordringer i forbindelse med reformen samt forslag til, hvorledes disse kan imødekommes. Desuden skulle arbejdsgruppen drøfte mulighederne for og strategier til at udvikle, fastholde og/eller tiltrække

lærere med de nødvendige kvalifikationer på de gymnasiale uddannelser, samt komme med forslag til udformningen af et fremtidig grønlandsk pædagogikum med en sammenhængende teori og praksis del. Det pædagogiske udviklingsarbejde tænkes ind i udformningen af det grønlandske pædagogikum.

Arbejdsgruppen vedr. fagbilag og undervisningsvejledning skulle overveje fagbilagens status og udarbejde forslag til fagbilag og undervisningsvejledninger, som skal udarbejdes på grundlag af forslagene til retningslinier for indhold og struktur for fremtidens gymnasium.

Bortset fra arbejdsgruppens vedr. ledelsesmæssige og personalemæssige udfordringer bestod arbejdsgrupperne af:

1 lærerrepræsentant fra GU

1 lærerrepræsentant fra Htx/Hhx

1 elevrepræsentant

1 repræsentant fra Ilisimatusarfik

Arbejdsgruppen vedr. ledelsesmæssige og personalemæssige udfordringer bestod af alle rektorer og ledere fra GU, erhvervsgymnasierne og lederen fra Inerisaavik.

Reformprojektkoordinatoren varetog sekretariatsfunktionen for arbejdsgrupperne.

Der blev desuden nedsat en styregruppe som bestod af ledergruppen i Departementet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke og Inerisaaviks leder. Styregruppen skulle i henhold til kommissoriet holdes løbende orienteret og indkaldes til møder, når arbejdsgrupperne har større principielle spørgsmål til forelæggelse for og beslutning af styregruppen. Styregruppen skulle have fremsendt alle arbejdsgruppernes referater, en månedlig statusopgørelse og informationsmateriale om reformarbejdet.

Med henblik på at sikre, at gymnasiereformen er en integreret del af førskole-, folkeskole- og videreuddannelsesområdet samt faglig sparring for projektkoordinatoren blev der tilknyttet en i Departementet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke nedsat intern projektgruppe.

Arbejdsgrupperne vedr. indhold, struktur og adgangskrav og ledelsesmæssige og personalemæssige udfordringer afgav i rapport af 30. april 2009 sine indstillinger. Arbejdsgruppen vedr. uddannelsens evaluering og arbejdsgruppen vedr. fagbilag og undervisningsvejledning har tillige afgivet indstillinger.

Med afsæt i anbefalingerne fra arbejdsgruppen vedr. indhold, struktur og adgangskrav udarbejdedes der i januar 2010 af gymnasiernes rektorer i samarbejde med departementet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirkes reformmedarbejdere et forslag til fordeling af fag og timer i den nye gymnasiale uddannelse (strukturforslaget). Strukturforslaget var baseret på ønsket om at uddanne flere og bedre studenter på de gymnasiale uddannelser i Grønland. Med

forslaget var det intentionen at opbygge en mere fleksibel gymnasiestruktur, hvor elever ikke møder ”lukkede døre” eller uproduktive venteperioder ved uddannelsesskift. Dette blev foreslået imødekommet ved indførelsen af et fælles 1. semester på alle de gymnasiale uddannelser, hvorefter eleverne problemfrit og uden ”faglige omkostninger” vil kunne skifte skole og uddannelsesretning. Styregruppen såvel som Undervisningsministeriet gav i marts 2010 strukturforslaget sin tilslutning, og styregruppen besluttede i forbindelse hermed, at der skulle udarbejdes et lovforslag i overensstemmelse hermed.

I reformprocessen har gymnasieskolerne kontinuerligt været inddraget. Arbejdsgruppernes indstillinger har været debatteret blandt alle gymnasielærere på en workshop i efteråret 2009. Der blev i august 2010 afholdt yderligere en workshop for alle gymnasielærere. Her blev det færdige forslag til bekendtgørelse om læreplaner præsenteret og indholdet i fagenes nye læreplaner diskuteret. Desuden blev der afviklet introducerende undervisning i andetsprogs-pædagogik som opstart af en reformorienteret efteruddannelse af gymnasielærere i Grønland.

Der blev den 1. januar 2009 ansat en fagkonsulent i faget Grønlandsk for at arbejde med en tiltrængt faglig udvikling af faget Grønlandsk. Fagkonsulenten har i 2009 blandt meget andet samlet og distribueret fagligt undervisningsmateriale, redigeret og fået udgivet undervisningsbøger i faget Grønlandsk som fremmedsprog til 1., 2. og 3. g og udbudt faglig undervisning til grønlandsklærerne i forbindelse med afvikling af workshops. I november 2009 blev en fagkonsulent i faget dansk i Grønland ansat. Denne har dog i 2010 primært deltaget i arbejdet med gymnasireformen.

I foråret 2010 indledtes forsøgsundervisning med elevcentreret pædagogik på 4 af de 5 skoler. Forsøgsundervisningen blev afsluttet med en foreløbig evalueringsrapport, som blev udsendt til skolerne i forsommeren 2010.

På baggrund af indstillinger fra arbejdsgrupper vedrørende læreplaner og evaluering har Departementet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke i efteråret 2010 igangsat det egentlige læreplansarbejde. For samtlige gymnasiefag er der med udgangspunkt i indstillinger fra rektorerne nedsat arbejdsgrupper bestående af gymnasielærere, som med udgangen af 2010 skulle aflevere deres udkast til ny læreplan for fagene. Undervisningsministeriets fagkonsulenter deltager i arbejdsprocessen med udarbejdelsen af de nye læreplaner med henblik på at sikre det faglige niveau. I løbet af 2011 forventes læreplanerne endeligt finpudsede og færdiggjort. Samtidig går arbejdsgrupper i gang med at skrive undervisningsvejledninger til de nye læreplaner, således at der fra reformens start i august 2012 er gennemarbejdede anvisninger til lærerne vedrørende fagenes indhold, og hvordan undervisningen efter de nye principper kan gribes an.

Arbejdet med udvikling af et program for efteruddannelse af gymnasielærere påbegyndes også i 2011 ligesom det igangværende arbejde med produktion af reformrelateret undervisningsmateriale videreføres.

Ved hjemtagelsen af gymnasieområdet har Selvstyret overtaget den pædagogiske uddannelse af færdiguddannede gymnasielærere. Arbejdet med udvikling af et grønlandsk Pædagogikum skal intensiveres i 2011. Et indledende udviklingsarbejde pågår i samarbejde mellem rektorgruppen og reformmedarbejderne i Departementet for Uddannelse og Forskning.

Der er løbende orienteret om reformarbejdet. Dette er blandt andet sket i en af Departementet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke udsendt informationsavis i de landsdækkende aviser. Der er desuden afholdt borgermøder i de 5 gymnasiebyer, og der er blevet informeret om en ny gymnasireform via de trykte aviser og via radioen.

2. Forslagets hovedpunkter

2.1. Generelt om forslaget

Den grønlandske gymnasireform er baseret på Naalakkersuisuts ønske om at udvikle de gymnasiale uddannelser i Grønland, særligt med henblik på at fremme vækst i antallet af unge, som gennemfører en gymnasial uddannelse, samtidig med at fagligheden styrkes, og den internationale studiekompetence fastholdes.

Med udgangspunkt i et helhedssyn på det grønlandske samfund og visionen om et sammenhængende uddannelsessystem er der gennemført reformer indenfor førskole- og folkeskoleområdet. Gymnasireformen må ses som en forlængelse af disse initiativer. Gymnasireformen skal implementere et mere fleksibelt grønlandsk gymnasium, hvor elever med udgangspunkt i et fælles grundforløb kan vælge mellem forskellige studieretninger, som tilgodeser den enkelte elevs evner og interesser. Gymnasireformen skal i højere grad styrke en differentieret elevgruppes motivation og læring.

Et centralt element i gymnasireformen er ønsket om at styrke den pædagogiske udvikling, således at eleverne støttes og udfordres med udgangspunkt i de kompetencer og erfaringer, de bringer med sig ind i deres gymnasieliv. Arbejdsgrupperne har formuleret en række centrale tiltag, som kommer til at præge indholdet af gymnasireformen. Det kan sammenfattes i nedenstående elementer:

- en elevcentreret pædagogik
- læring med udgangspunkt i en grønlandsk kontekst
- andetsprogpædagogik i alle fag
- teamlærerordning
- øget tværfagligt samarbejde mellem fagene

Endvidere peger aktuel forskning på, at styrkelse af relationerne mellem eleverne indbyrdes og mellem lærer og elev er af central betydning for elevernes trivsel og dermed motivation for

læring. Elevernes trivsel på skolerne, men i høj grad også på kollegierne, er således et væsentligt indsatsområde.

Forslaget bygger videre på reformerne på førskoleområdet, folkeskoleområdet og i resten af uddannelsessystemet, hvor barnet/eleven sættes i centrum for de forskellige indsatsområder.

Præmissen bag forslaget er, at den gymnasiale uddannelse skal være præget af grønlandsk kultur og grønlandske normer. Selvom nogle temaer, der behandles i fagene og i undervisningen, er universelle, er mange temaer, der omhandler det samfundshistoriske, socioøkonomiske, samfundsstrukturer, kultur m.m. forskellige fra de grønlandske forhold. F.eks. er økonomiske forhold i Grønland mere knyttet til fiskeri, mens landbrug i mange år har været mere fremherskende i Danmark. Temaerne kolonialisme, postkolonialisme, selvstyre og selvstændighed er også gennemgående træk i den grønlandske samfundshistorie og samfundsdebat. Derudover er der variable fra kultur til kultur, f.eks. sociolingvistiske forhold, herunder høflighedsnormer, ironi m.fl. Andre forskelle er kognition, social organisering og motivation som skal medtænkes, hvis man skal have et godt læringsmiljø.

Det er med den elevcentrerede tilgang i forslaget tilsigtet, at læreren hjælper eleverne kontinuerligt gennem interaktion og aktivitet i undervisningen. Læreren skal således også lære om sine elevers hjem og samfund for at forstå, hvordan man kan trække på lokal viden til brug for faglig læring.

Forslaget omfatter flere nyskabende elementer i forhold til de eksisterende gymnasiale uddannelser. De vil i det følgende blive beskrevet mere udførligt, men skal for overskuelighedens skyld i stikordsform indledningsvis nævnes her.

1. Oprettelse af én gymnasial uddannelse med mulighed for faglig specialisering
2. Uddybende beskrivelse af formålet med uddannelsen
3. Objektiviserede optagelsesregler
4. Ny struktur og opbygning med fælles grundforløb og forskellige studieretninger
5. Nye fag
6. Indførelse af årsnorm
7. Tilbud om frivillig undervisning
8. Undervisningen skal baseres på en andetsprogs pædagogik
9. Uddybende beskrivelse af arbejdsformer og pædagogiske principper
10. Indførelse af lærerteam
11. Styrkelse af skolens vejledningsopgaver
12. Styrkelse af mulighederne for særligt tilrettelagte forløb
13. Krav om forældrekontakt og uddybende beskrivelse af den løbende evaluering
14. Uddybende beskrivelse af kompetencekrav til lærere og rektorer og disses ansvar
15. Regler om rådgivende organer (lærerråd og elevråd)
16. Sikring af kvalitetsudvikling og resultatvurdering på de enkelte gymnasieskoler

2.3. Oprettelse af én gymnasial uddannelse med mulighed for faglig specialisering.

Med forslaget foreslås der etableret én gymnasial uddannelse, der betegnes ”den gymnasiale uddannelse”. Der er altså tale om én uddannelse, mens der hidtil har været en almen gymnasial uddannelse (GU) og to erhvervsgymnasiale uddannelser (Htx henholdsvis Hhx). Uddannelsen er 3-årig og består af 6 semestre.

Den gymnasiale uddannelse udbydes på institutioner, der er oprettet eller godkendt hertil af Naalakkersuisut. Institutioner, der er oprettet til at udbyde den gymnasiale uddannelse betegnes gymnasiale institutioner og institutioner, der er godkendt til at udbyde uddannelsen betegnes godkendte institutioner. Disse institutioner betegnes samlet gymnasieskoler.

2.4. Uddybning beskrivelse af formålet med uddannelsen

Formålet med uddannelsen bliver præciseret og uddybet i forslaget.

Det er i forslagets § 1 fastsat, hvad der er den gymnasiale uddannelses formål. Det fremgår heraf, at uddannelsen er en studieforberegende og almindannende uddannelse. Dette er en videreførelse af de gældende formål med GU, Htx og Hhx, omend de gældende bestemmelser herom er formuleret anderledes.

De to formål med uddannelsen er udførligt beskrevet i forslagets § 2 (det studieforberegende element) og § 3 (det almindannende element).

Det fastslås, at formålet med uddannelsens studieforberegende element er at forberede eleverne til videregående uddannelse. Det er i bestemmelsen som noget nyt præciseret, hvorledes forberedelsen af eleverne til videregående uddannelse skal ske. Bortset herfra svarer det overordnede formål også til det hidtidige formål med det studieforberegende element for de eksisterende gymnasiale uddannelser.

Under beskrivelsen af uddannelsens almindannende element er der lagt vægt på såvel elevernes udvikling af personlig myndighed som på forberedelsen af eleverne til medbestemmelse, medansvar, rettigheder og pligter i et samfund med frihed og folkestyre. Det er desuden fremhævet særskilt, at eleverne gennem uddannelsen skal opnå forståelse for og viden om Grønlands historiske, kulturelle, sociale, teknologiske og økonomiske udvikling.

Som noget nyt er det også i forslaget anført, hvem uddannelsens målgruppe er. Det er herom anført, at det er personer med interesse for viden, fordybelse, perspektivering og abstraktion. Der indgår heri således ikke noget om, at uddannelsen er særskilt målrettet unge, omend langt de fleste elever på uddannelsen som hidtil forventes at være unge.

2.5. Objektiviserede optagelsesregler

I forslaget fastsættes det, at den gymnasiale uddannelse er åben for enhver, der har fast bopæl i Grønland og for ansøgere, der i henhold til internationale overenskomster, der har virkning for Grønland, har ret til optagelse på lige fod med ansøgere fra Grønland.

Ansøgere, der opfylder de i lovens § 8, stk. 1, fastsatte betingelser, har krav på optagelse. I forhold til de gældende optagelsesregler, som er baseret på egnethedserklæringer afgivet af elevens skole er der således sket en objektivisering af optagelsesreglerne.

Betingelserne i § 8, stk. 1 er dels knyttet til en betingelse om, at optagelse sker i en tidsmæssig rimelig tilknytning (indenfor 2 år) til gennemførelse af folkeskolen eller en undervisning, der står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen og dels knyttet til nogle minimumskrav til elevernes karakterer. Der er i § 8, stk. 2, givet rektor mulighed for at dispensere fra visse af betingelserne vedrørende minimumskravene til karaktererne.

Kravet om, at ansøger mindst har opnået karakteren E efter Greenland Grading System-skalaen, er begrundet i hensynet til, at ansøgers faglige kvalifikationer ved påbegyndelsen af den gymnasiale uddannelse må have et vist niveau, hvilket findes nødvendigt for at kunne følge undervisningen. Greenland Grading System-skalaen er den karakterskala, der anvendes i folkeskolens afsluttende evaluering, jf. Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 3 af 9. januar 2009 om den afsluttende evaluering i folkeskolen. Karakteren E gives for den tilstrækkelige præstation, der demonstrerer den minimalt acceptable grad af opfyldelse af fagets mål.

Den afsluttende evaluering i folkeskolen består af vidnesbyrd og standpunktskarakterer, elevens egen vurdering og prøver, herunder fremlæggelse af en projektopgave. Greenlandic Grading System-skalaen (GGs-skalaen) anvendes ved afgivelse af standpunktskarakterer og ved bedømmelse af prøverne og projektopgaven. Det er derfor fundet hensigtsmæssigt at knytte karakterkravet til alle de 3 dele af den afsluttende evaluering, der bedømmes ved anvendelse af GGS-skalaen.

Som supplement til retskravs-optagelse efter § 8 er det i § 9, stk. 1 fastsat, at ansøgere, der ikke opfylder betingelserne i § 8, stk. 1, kan søge sig optaget gennem en optagelsesprøve. Prøven har til formål at give ansøgeren lejlighed til at vise sådan faglig viden, at ansøgeren må forventes at kunne følge undervisningen på tilfredsstillende måde og gennemføre uddannelsen. Da der ikke er sikkerhed for, at der er tilstrækkelig kapacitet til at optage alle de ansøgere, der har bestået optagelsesprøven samt de ansøgere, der ønskes optaget ved dispensation, er der i § 9, stk. 2 fastsat bestemmelse om, hvordan udvælgelse blandt disse ansøgere sker.

Der er i tillæg til optagelseskravene i forslagets § 10 fastsat regler om mulighederne for at fortsætte på den gymnasiale uddannelse efter forudgående afbrydelse af uddannelsen.

Efter de gældende regler (Bekendtgørelse nr. 153 af 6. marts 2000 om optagelse på de gymnasiale uddannelser og til studieforberevende enkeltfagsundervisning i Grønland, som ændret

ved bekendtgørelse af 12. februar 2008), er optagelse i gymnasiet for elever, der fortsætter i gymnasiet umiddelbart efter folkeskolen, baseret på en såkaldt egnethedsvurdering fra deres hidtidige skole. Skolen skal således vurdere, om eleven forventes at kunne følge undervisningen på tilfredsstillende måde og fuldføre uddannelsen på normal tid.

For øvrige ansøgere gælder det, at de kan optages, når skolen ud fra en samlet vurdering af ansøgerens personlige og faglige kvalifikationer forventer, at ansøgeren kan følge undervisningen på tilfredsstillende måde og afslutte uddannelsen på normal tid.

Ansøgere til de erhvervsgymnasiale uddannelser kan efter de gældende regler afvises, når der ikke er plads på uddannelsen. De skal så i stedet tilbydes optagelse på GU.

Efter de gældende regler kan ansøgere, der helt eller delvis har gennemført en erhvervsmæssig uddannelse i Grønland, optages efter 1. år af en erhvervsgymnasial uddannelse, når skolen ud fra en samlet vurdering af ansøgerens personlige og faglige kvalifikationer forventer, at ansøgeren kan følge undervisningen på tilfredsstillende måde og fuldføre undervisningen på normal tid.

2.6. Ny struktur og opbygning med fælles grundforløb og forskellige studieretninger

Det første semester er i sit indhold fælles for alle gymnasieskoler, hvorefter eleverne fortsætter på forskellige studieretninger efter elevernes valg. Dette valg sker på baggrund af elevernes interesser, evner og ambitioner. Ud over at give en mere fleksibel mulighed for studieskift medfører denne konstruktion, at elever hurtigt kommer i klasse med andre elever på samme niveau. Dette muliggør en mere fagligt målrettet og homogen læreproces til gavn for alle elever. Dette medfører gennem en synergieffekt en højnelse af det faglige niveau for alle elever.

Efter de gældende regler er der forskellige forløb for GU henholdsvis for Htx og Hhx. Der eksisterer i de gældende regler ikke forløb, der betegnes grundforløb, og der er ikke mulighed for at vælge studieretninger undervejs i uddannelsen. Hvis man ønsker en gymnasial uddannelse, der er erhvervsrettet, skal valget således ske ved valg af Htx eller Hhx. Både Htx- og Hhx-uddannelsen indeholder en indledende del, som tilrettelægges på en sådan måde, at eleverne har mulighed for efter det første år at fortsætte i en erhvervsmæssig uddannelse i Grønland.

2.7. Nye fag

På fællessemestret (grundforløbet) indføres tre nye fag – ”Kulturfag”, ”Science” og ”Studiemetodik”.

Faget ”Kulturfag” er tænkt som et fag, der skal lære eleverne at forholde sig til deres eget sprog og kultur, det omgivende samfunds sprog og kultur, de flerkulturelle og flersproglige sammenhænge (tværkulturelle). Sprog og kultur er allestedsnærværende og forståelse heraf skaber et grundlag for refleksiv tilgang til de temaer, der behandles i undervisningen, men også til stoffet i de enkelte fag. Eleverne kan således trække på denne forståelse i resten af

gymnasieforløbet samt i deres videregående uddannelsesforløb. Faget skal beskæftige sig med, hvordan kultur forstås, produceres, reproduceres og forandres. Faget skal også styrke elevernes indsigt i egen kulturel identitet samtidig med, at det præsenterer teorier og begreber, hvorfra eleverne kan foretage tværkulturelle analyser og sammenligninger.

Hensigten med faget ”Science” er at erstatte det nuværende flerfaglige naturfag med en målrettet og samlet naturvidenskabelig introduktion, som kan danne fundamentet for det mere enkeltfaglige arbejde i biologi, geografi, fysik og kemi. Faget har et anvendelsesorienteret fokus og træner eleverne i dataindsamling og naturvidenskabelig metode. Samtidig skal faget udvikle elevernes naturvidenskabelige begrebsforståelse og viden om naturfaglige teorier og modeller.

Faget ”Studiemetodik” har fået denne betegnelse for ikke at blive forvekslet med faget almen studieforståelse i det danske gymnasium, hvor der lægges vægt på udviklingen af en vidensteoretisk bevidsthed hos eleverne.

Faget studiemetodik er tænkt som et fag, der skal lære eleverne at forholde sig bevidst og selvstændigt til det faglige arbejde i gymnasiet. Faget skal træne de nye elever i studierelevante teknikker og arbejdsmetoder, som de kan trække på i resten af gymnasieforløbet samt i deres videregående uddannelsesforløb. Der er fundet behov for et sådant fag, da en stor gruppe elever i det nuværende gymnasium aldrig får oparbejdet gode arbejdsvaner og passende studiekompetencer, fordi der ikke findes en systematisk og fokuseret læring sted inden for dette område.

2.8. Indførelse af årsnorm

Efter gældende regler er elevernes undervisningstid fastsat som en ugenorm baseret på grundlag af undervisningstimer á 45 minutter. Dette har resulteret i, at undervisningstimer, der afløses på grund af kurser, sygdom eller andet, går tabt, hvis erstatningstimerne ikke kan arrangeres i samme uge.

Forslaget lægger op til en undervisningstid baseret på en årsnorm, således at lærere kan planlægge for et helt år gangen. Ændringen af undervisningstidens tilrettelæggelse fra ugenorm til årsnorm vil ikke alene sikre, at lærerne får mulighed for at tilrettelægge undervisningen i forhold til de aktuelle behov, der måtte være. Det vil også sikre, at eleverne får den undervisning, de har krav på.

2.9. Tilbud om frivillig undervisning

Frivillig undervisning kan f.eks. være en gennemgang af det stof, der allerede er blevet gennemgået i undervisningen. De elever, der har svært ved at forstå emnet, vil således have mulighed for at få emnet gennemgået igen.

Den frivillige undervisning kan også være i form af andre emner, som ikke indgår i den ordinære undervisning. Tilbuddet kan ses som ekstra undervisning, både for de svagere elever, der har sværere ved at forstå stoffet, men også for de elever, der ønsker at modtage ekstra undervisning for at få andre synsvinkler i de forskellige fag, uden at dette er prøverelateret.

Da undervisningen tilbydes på tværs af årgange, klasser, hold og fag, vil deltagelse i sådan undervisning også give mulighed for at møde andre elever end dem, som eleven kender fra klassen og dermed kunne medvirke yderligere til den enkelte elevs sociale velbefindende på skolen.

Der åbnes desuden mulighed for, at eleverne efter endt skoledag kan få tilladelse af rektor til at være på skolen til frivillig undervisning, eventuelt arrangeret af eleverne selv, til lektiecafé-aftener eller lignende. På den måde kan eleverne arbejde sammen med andre elever og hjælpe hinanden for at opnå det bedste faglige udbytte.

2.10. Undervisningen skal baseres på en andetsprogs-pædagogik

Dansk har været det primære undervisningssprog i de højere uddannelser og i de grønlandske gymnasiale uddannelser. Den sproglige praksis har været og er stadig problematisk for den grønlandske elevgruppe, der med deres andetsprogs- og fremmedsprogfærdighed i dansk ofte undervises ud fra modersmålstilgangen. Det resulterer i frafald, studieproblemer og utilstrækkeligt udbytte af undervisningen. Derfor er det nødvendigt, at grønlandsk gradvist integreres som undervisningssprog i den gymnasiale uddannelse.

I erkendelse af, at en stor del af undervisningsmaterialerne alene findes på dansk, skal dansk fortsat anvendes som undervisningssprog. Tilgangen til undervisningen skal dog ændres fra modersmålsnormen til andetsprogsdimension. På den måde vil man møde elevernes behov og læringsmuligheder, både fagligt og sprogligt.

Det er ikke meningen, at undervisningen skal være fuldt tosproget, men tilpasses efter behov, muligheder og formål. Det betyder, at det ene sprog kan være støttesprog, hvori der opstår behov og læringsmuligheder f.eks. anvendelse af tosprogede tekster, opgaveformuleringer, der er på to sprog, eller hvor eleverne har mulighed for at bruge grønlandsk/dansk i deres interne arbejde og i diskussionen.

Undervisningen skal i alle fag baseres på en andetsprogs-pædagogik, som styrker elevernes sproglige udvikling og tilegnelse af det faglige stof. Dette gælder dog ikke for faget ”grønlandsk A-niveau”, idet eleverne bliver undervist i deres modersmål. De fleste fag på gymnasierne formidles ikke på de grønlandske elevers modersmål. Dette kræver en sproglig bevidsthed hos læreren. Dette medfører, at alle lærere på gymnasierne i mere eller mindre omfang er sproglærere, også i de samfunds- og naturvidenskabelige fag. Dette kræver en andetsprogs-pædagogisk bevidsthed og tilgang til undervisningen hos gymnasielæreren, så der i alle undervisningstimer gives plads til sproglig bearbejdning af det faglige stof. Eksempelvis må

læreren acceptere tænke- og oversættelsespauser i elevernes mundtlige kommunikation på dansk og i høj grad lade eleverne også forklare og diskutere det faglige stof på deres modersmål. Desuden bør alle gymnasielærere arbejde bevidst med styrkelse af elevernes faglige ordforråd på dansk, ligesom læreren ofte må udarbejde ekstra noter til udleverede kopier og lektier.

Undervisning baseret på en andetsprogs-pædagogik antages ikke at medføre, at eleverne efterfølgende ikke vil kunne følge en undervisning, der ikke er baseret på en andetsprogs-pædagogik. Det må dog forventes, at der i læreplanerne vil blive stillet krav om en progression, som går mod, at eleven efter studentereksamen vil kunne følge en undervisning, som ikke er baseret på andetsprogs-pædagogik, da dette vil være en forudsætning for at kunne følge undervisningen på videregående uddannelse i Danmark.

2.11. Uddybende beskrivelse af arbejdsformer og pædagogiske principper

Det er i forslaget præciseret, at undervisningen gennem hele uddannelsen og i alle fag skal gennemføres med vægt på såvel det anvendelsesorienterede som det teoretiske. Eleverne skal således ikke alene indføres i det faglige stof og tilegnelse af viden samt være i besiddelse af visse kvalifikationer. Læringen skal være koblet til handling. Derfor skal eleverne nu også erhverve sig studiekompetencer, der er en blanding af teoretiske, almene, personlige og sociale kompetencer.

Det er i forslaget desuden fastsat, at undervisningen gennem hele uddannelsen skal tilrettelægges på en sådan måde, at den rummer udfordringer for og aktiverer alle elever, at alle elever i alle fag møder variation og progression i arbejdsformerne og progression i den faglige begrebsdannelse, og at målene for uddannelsen som helhed og for de enkelte fag opfyldes.

Dette forudsætter, at rektor skal være åben over for forskellige undervisningsmetoder, og være varsom med på forhånd at knæsette én bestemt idé eller metode i forbindelse med gymnasieundervisningen. Rektor skal således sikre, at lærerne anvender pædagogisk variation i hver eneste lektion, suppleret med en differentieret undervisning. Dvs. en undervisning, der tager udgangspunkt i den enkelte elevs behov og kulturelle forudsætninger. Alle elever har mere end én måde at arbejde godt på, netop derfor er den pædagogiske variation i den enkelte lektion nøgleordet.

Kravet om variation og progression i arbejdsformerne skal være med til at sikre, at alle elever bliver fagligt udfordret uanset deres faglige forudsætninger. Variationen kan f.eks. vise sig ved klasserumsundervisning til elevernes selvstændige fremlæggelser af praktisk udført søgsarbejde.

Kravet om progression i den faglige begrebsdannelse i alle fag skal ses som udtryk for ønsket om, at der i undervisningen også er fokus på den faglige udvikling, hvorfor dette krav skal ses

i tæt sammenhæng med kravet om, at målene for uddannelsen som helhed og for de enkelte fag opfyldes.

2.12. Indførelse af lærerteam

Forslaget indfører som noget nyt lærerteam, der er sammensat af rektor for hver grundforløbsklasse og for hver studieretningsklasse. De enkelte lærerteam består af 2 eller flere lærere.

Formålet med lærerteam er at støtte udviklingen af et trygt læringsmiljø i klassen og den enkelte elevs velbefindende for herigennem at udvikle fagligheden og forebygge frafald. De enkelte lærerteam skal skabe klasserumskultur og klassetrivsel, varetage understøttende pædagogiske og faglige opgaver og varetage administrative opgaver relateret til formålet med lærerteams. De skal samarbejde med klassens studievejleder og medvirke til etablering af tutorordninger.

2.13. Styrkelse af skolens vejledningsopgaver

Forslaget pålægger gymnasieskolerne at tilbyde eleverne individuel støtte, rådgivning og vejledning om valg af studieretning, valg af valgfag, gennemførelse af uddannelsen og om uddannelses- og erhvervsvalg. Der skal desuden gives faglig og metodisk vejledning i de enkelte fag og i samspillet mellem fagene. Desuden pålægges det rektor mindst én gang pr. semester at drøfte forhold vedrørende den enkelte klasse eller den enkelte elev med klassens lærere og lærerteams. Dette skal være med til at sikre, at rektor får et indgående kendskab til de enkelte klasser eller elevers styrker og svagheder og således handle ud fra disse.

Eleverne skal ved starten af første skoleår sikres dels en hurtig faglig start, hvor uddannelsens faglige indhold og krav præsenteres, og dels en god social introduktion til skolen f.eks. ved tilknytning af elevtutorer fra 2.G og 3.G til hver 1.G-klasse. Eleverne skal vælge, hvilken studieretning de skal vælge, allerede efter det første fælles semester. Derfor er det særlig vigtigt, at eleverne får en god vejledning i fagene, således at de kan vælge de rigtige valgfag allerede fra starten.

Støtte, rådgivning og vejledning om gennemførelse af uddannelsen er en proces, der foregår i et samspil mellem information, undervisning og individuelle samtaler mellem vejleder eller rådgiver og eleven selv. Eleven har mulighed for at snakke om faglige, sociale eller personlige problemer, som eleven møder under sit ophold i gymnasiet. Gymnasiernes lærere og studievejledere skal stå i spidsen med vejledningen, men samarbejdet med f.eks. folkeskolernes rådgivningslærere, andre eksterne vejledere og de videregående uddannelsesinstitutioner skal forbedres, for at eleven får det bedste udbytte.

Støtten, rådgivningen og vejledningen kan ligge uden for undervisningen. En god vejledning eller rådgivning kan være med til at sikre, at frafald og uddannelsesskift helt undgås eller bliver reduceret.

Efter de gældende regler for GU skal der gives eleverne i GU kollektiv og individuel uddannelses- og erhvervsvejledning. Der er i et fagbilag til GU-bekendtgørelsen fastsat detaljerede bestemmelser herom. I de gældende regler for de erhvervsgymnasiale uddannelser, er der ikke fastsat bestemmelser om uddannelses- og erhvervsvejledning.

2.14. Styrkelse af mulighederne for særligt tilrettelagte forløb

Forslaget viderefører og udbygger de gældende muligheder for merit. Der er givet rektor mulighed for over for elever, der har fået merit, at tilrettelægge særlige forløb, som kan være kortere end sædvanligt gymnasialt forløb.

I de gældende regler er det krævet, at eleven for at kunne få merit mindst skal have opnået karakteren 6. Dette krav er ikke videreført. Bestemmelsen om, at tidligere aflagte prøver ikke medregnes i det samlede antal prøver, som eleven skal erlægge, er heller ikke videreført. Bestemmelsen om, at merit højst kan opnås for 3 fag er heller ikke videreført. Naalakkersuisut vil dog med hjemmel i § 40, stk. 5 kunne fastsætte nærmere regler om merit

I de gældende regler for de erhvervsgymnasiale uddannelser er der en bestemmelse, der fastsætter, at skolen kan fritage en elev for undervisning i et fag, hvis eleven har tilstrækkelige forkundskaber til at gå til prøve i faget. Det fastsættes videre, at eleven i så fald aflægger prøve på vilkår som selvstuderende, og at der i sådanne tilfælde ikke gives årskarakter i faget. Der er desuden en bestemmelse svarende til § 40, stk. 4. Bestemmelsen om at eleven i disse tilfælde aflægger prøve som selvstuderende er ikke videreført. Naalakkersuisut vil dog med hjemmel i § 40, stk. 5 kunne fastsætte nærmere regler om merit

Der er desuden givet Naalakkersuisut mulighed for at fastsætte regler om særligt tilrettelagte forløb, der er målrettet personer, der ønsker at gennemføre gymnasieuddannelsen på kortere tid end 3 år. Der er ikke i de gældende regler fastsat bestemmelser om særligt tilrettelagte forløb, der er målrettet personer, der ønsker at gennemføre gymnasieuddannelsen på kortere tid end 3 år. Der har på forsøgsbasis været gennemført sådanne forløb.

Der er også givet mulighed for at forlænge gymnasieuddannelsen for elever, der på grund af faglige forhold, alvorlig sygdom eller handicaps, har vanskeligt ved at følge undervisningen på normal vis. En del elever gennemfører gymnasieuddannelsen på normal tid på trods af alvorlig sygdom eller handicaps. Der er dog også andre elever med samme alvorlige sygdom eller handicaps, der er forhindret i at gennemføre undervisningen på normal vis. I begge tilfælde skal eleverne have tilbud om at følge gymnasieuddannelsen med de tilpasninger, der kræves i forhold til deres sygdom eller handicaps.

Dertil kommer, at der er præciseret regler om sygeundervisning og om tilbud om særlige pædagogisk understøttende aktiviteter til elever, der har behov herfor.

Der er ikke i de gældende regler bestemmelser om forlængelse af gymnasieuddannelsen og om fritagelse for undervisning i idræt. Der er i reglerne om GU bestemmelser om sygeundervisning og bemyndigelse til at fastsætte regler herom.

Reglerne har generelt til hensigt at sikre flere elever muligheden for at kunne gennemføre en gymnasial uddannelse.

2.15. Krav om kontakt med forældremyndighedsindehaverne og uddybende beskrivelse af den løbende evaluering

Forslaget pålægger gymnasieskolerne regelmæssigt at underrette forældremyndighedsindehaverne om skolernes syn på elevens udbytte af undervisningen.

I takt med, at gymnasieeleverne bliver yngre og yngre som resultat af, at folkeskoleforløbet er ændret til 10 år, vil der i større grad være behov for, at eleverne bliver hjulpet i dagligdagen. En del elever er kun 15 år, når de flytter hjemmefra og flytter til gymnasiebyerne. For at skabe så gode forhold som muligt for både gymnasieeleverne og deres hjem er det nødvendigt, at gymnasieskolerne har et tæt samarbejde med forældremyndighedsindehaverne. Efter de gældende regler for GU rådgiver skolen ved skoleårets afslutning i 1. og 2. G eleven og dennes forældre om de enkelte elevs fortsættelse i næste klasse, eller om de skal gå klassen om eller eventuelt ophøre med skolegangen. Efter de gældende regler for de erhvervsgymnasiale uddannelser skal elever og disses forældre, hvis eleverne er undergivet forældremyndighed, regelmæssigt og mindst 2 gange om året informeres om den enkelte elevs standpunkt i og udbytte af undervisningen i de enkelte fag og i den samlede uddannelse.

I et fagbilag til gymnasiebekendtgørelsen er det desuden fastsat, at skolen (for ugifte elever under 18 år) skal give meddelelse til hjemmet, hvis den løbende evaluering giver bekymring for en elevs standpunkt, således at skole og hjem i et samarbejde kan søge elevens problemer løst. Det fastsættes videre, at kontakten mellem skolen og hjemmene endvidere varetages ved afholdelse af forældremøder, skriftlig meddelelse af standpunktskarakterer, årskarakterer og lærerforsamlingens eventuelle råd. Det fastsættes endvidere, at forældremøderne afholdes med deltagelse af lærere og elever mindst én gang om året, og at forældrene ved disse møder orienteres om resultaterne af den løbende evaluering.

Det er fundet hensigtsmæssigt at præcisere, at underretningen skal gives til forældremyndighedsindehaverne i stedet for forældrene, da det er forældremyndighedsindehaverne, der i henhold til de gældende regler herom (Anordning nr. 306 af 14. maj 1993 om ikrafttræden for Grønland af myndighedsloven) skal drage omsorg for barnet og kan træffe afgørelse om dets personlige forhold ud fra barnets interesse og behov.

Som hidtil skal der ske en løbende evaluering. Men det er i forslaget præciseret, hvad der skal evalueres og formålet hermed. Det er herom fastsat, at det er den enkelte elevs udbytte af un-

dervisningen, der skal evalueres, og at det først og fremmest er med henblik på at danne et grundlag for vejledning om og planlægning af elevens videre læring og udvikling, herunder valg af studieretning, valg af fag og valg af niveauer.

Evaluering skal i denne sammenhæng kort sagt forstås som et fremadrettet redskab, der søger at forbedre elevernes læring og udbytte af undervisningen gennem aktive og målrettede vurderinger. Efter gældende regler bliver eleverne evalueret på deres færdigheder, således at eleverne bliver målt ud fra deres resultater. Med forslaget er det hensigten at eleverne bliver vurderet både på deres opnåede resultater men også på hvor meget udbytte de har fået af undervisningen. Denne evalueringsform kræver således, at eleverne i højere grad selv tager ansvaret for deres egen læring. Eleverne hjælpes til at opstille nogle mål som er realistiske, og evalueringen vil være redskabet, der måler, om de opstillede mål kan nås, eller om de skal justeres i forhold til det, eleven hidtil har opnået.

2.16. Uddybende beskrivelse af kompetencekrav til lærere og rektorer og disses ansvar

Forslaget bygger videre på de eksisterende kompetencekrav til lærere og rektorer men uddyber disse og fastsætter desuden bestemmelser om rektor henholdsvis lærernes ansvar og opgaver. Derudover er der fastsat bestemmelser om, at såvel rektorerne som lærerne har ret og pligt til at deltage i forskningsbaserede efteruddannelses tilbud.

For så vidt angår kompetencekravene til lærerne er det præciseret, at undervisningskompetencen består af både en faglig og en pædagogisk kompetence, og det er beskrevet, hvordan en sådan kompetence opnås.

Det er i forslaget fastsat, at det påhviler lærerne at virke for den enkelte elevs udbytte af undervisningen og for den enkeltes og klassens trivsel, og at det påhviler lærerne at skabe et trygt og inspirerende studiemiljø præget af respekt og tolerance for den enkeltes kulturelle og sociale baggrund.

Det er i forslaget om rektors ansvar og opgaver fastsat, at rektor er gymnasieskolens daglige leder, og at rektor leder og fordeler det pædagogiske og administrative arbejde mellem skolens ansatte. Det fremgår videre, at rektor over for Naalakkersuisut har det faglige, pædagogiske og administrative ansvar for gymnasieskolens undervisning, prøver og eksamen.

Der er også fastsat bestemmelser om kravene til rektors kvalifikationer. Det fremgår således, at rektor skal have ledelsesmæssige kvalifikationer og faglig kompetence i mindst 1 fag i gymnasiets fagrække samt pædagogisk kompetence. Bortset fra kravet om faglig kompetence er der tale om nye kvalifikationskrav i forhold til de gældende regler.

I de gældende regler for GU er det fastsat, at undervisnings- og forskningsministeren tildeler lærere undervisningskompetence, hvis de opfylder de krav, der er fastsat vedr. deres uddannelsesmæssige baggrund og et krav om beståelse af en af undervisnings- og forskningsmini-

steren foranstaltet prøve i teoretisk og praktisk pædagogik og deltagelse i fagligt-pædagogisk kursus.

I de gældende regler for de erhvervsgymnasiale uddannelser er det fastsat, at lærere, der underviser i gymnasiale fag i de erhvervsgymnasiale uddannelser, skal have uddannelse på hovedfags- eller kandidatniveau, herunder uddannelse på handelshøjskole, på universitet eller ingeniøruddannelse, eventuelt suppleret med faglig viden erhvervet gennem beskæftigelse eller faglig efteruddannelse. Det er desuden fastsat, at inden for de konkrete undervisningsfag skal læreren mindst have side- eller bifagsniveau. Det er yderligere et krav, at lærerne skal have relevant og aktuel erhvervserfaring af normalt mindst 2 års varighed og senest 2 år efter ansættelsen skal have gennemført en pædagogisk eller faglig pædagogisk uddannelse på samme niveau som den pædagogiske uddannelse, der kræves af lærere i de danske erhvervsgymnasiale uddannelser. Hertil kommer, at undervisningskompetence i de enkelte fag på niveau A kan gøres betinget af, at læreren har gennemført et særlig godkendt fagkursus eller har tilsvarende kvalifikationer. Endelig er det fastsat, at lærere, der underviser i erhvervsfag, skal opfylde kravene til lærernes kvalifikationer i erhvervsmæssig uddannelse i Grønland.

Efter de gældende regler for GU er ansættelse som adjunkt eller lektor til undervisning i GU eller som rektor betinget af, at den pågældende inden for GUs fagrække har bestået kandidateksamen eller magisterkonferens ved et universitet eller et universitetscenter.

De faglige kvalifikationer til lærere i de erhvervsgymnasiale uddannelser er beskrevet i bemærkningerne til § 54

2.17. Regler om rådgivende organer (lærerråd og elevråd)

Forslaget fastsætter regler om lærerråd og elevråd. Bestemmelserne fastsætter, at lærerne henholdsvis eleverne nedsætter råd, der skal være rådgivende over for rektor.

Hensigten med fastsættelsen af reglerne i forslaget er at fremhæve vigtigheden af sådanne rådgivende organer og at fastsætte de grundlæggende rammer for deres virke.

Efter de gældende regler for GU er det fastsat, at Undervisnings- og forskningsministeren kan fastsætte regler om lærerforsamling og at Grønlands Hjemmestyre kan fastsætte regler om lærerråd og elevråd.

Om lærerforsamlingen er det fastsat, at rektor mindst én gang pr. semester indkalder lærerne til en drøftelse af elevernes forhold, og at dette benævnes lærerforsamlingen. Det anføres endvidere, at lærerforsamlingen i forbindelse med enkeltfagsundervisning drøfter samlede hold eller problemer for enkelte elever. Det anføres endvidere, at lærerforsamlingen omfatter alle holdets eller de pågældende elevers lærere under rektors forsæde, og at lærerne har pligt til at deltage i lærerforsamlingens møder.

Om lærerråd og elevråd er der fastsat bestemmelser i et af Grønlands Hjemmestyre udstedt cirkulære (nr. 13/92). Det fastsættes heri, at der ved hver GU-skole skal være et lærerråd, et elevråd og et fællesudvalg. Det fastsættes, at lærerrådet består af rektor samt alle lærere på skolen, at elevrådets organisation afgøres af eleverne, og at fællesudvalget består af rektor som formand, formanden for lærerrådet (som ikke kan være rektor), formanden for elevrådet, 2 lærere valgt af lærerrådet, 2 elever valgt af elevrådet og 1 repræsentant for det tekniske og administrative personale.

Der er i cirkulæret også fastsat bestemmelser om kompetencen for lærerrådet, elevrådet og fællesudvalget. Det fremgår heraf, at lærerrådet og elevrådet er rådgivende over for rektor og at fællesudvalgets opgave er gennem gensidig information og forhandlinger at fremme samarbejdet på skolen. Der er desuden en nærmere beskrivelse af, hvad de 3 organer normalt rådgiver om, medvirker til og udtaler sig om.

I de gældende regler for de erhvervsgymnasiale uddannelser er der ikke fastsat regler om lærerforsamling, lærerråd, elevråd og fællesudvalg.

2.18. Sikring af kvalitetsudvikling og resultatvurdering på de enkelte gymnasieskoler

Forslaget indeholder som noget nyt en forpligtelse for Naalakkersuisut til at sikre, at der på hver gymnasieskole foregår en løbende kvalitetsudvikling og resultatvurdering i forbindelse med uddannelsen og undervisningen og giver Naalakkersuisut hjemmel til at iværksætte ekstern evaluering til sikring af dette.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige:

Med overtagelsen af ansvaret for gymnasieområdet ved lov nr. 1393 om de gymnasiale uddannelser i Grønland overtog Grønland fra 1. januar 2009 det fulde ansvar for de gymnasiale uddannelsers udvikling, regelfastsættelse, uddannelsernes drift og kvalitet, eksamen og tilsynet med uddannelserne. Ansvaret for kapacitetsfastsættelse, bygninger, finansiering af den løbende drift samt ansættelse af ledere og lærere lå i forvejen hos Hjemmestyret. Hjemmestyret fik i forbindelse med overtagelsen forhøjet bloktilskuddet med 2,7 millioner kr. årligt (2009 pris- og lønniveau).

Forslagets vedtagelse forudsætter iværksættelse af en række nye tiltag i forhold til de nuværende gymnasiale uddannelser, mens der på andre områder er tale om udvidelse af eksisterende aktiviteter. Formålet hermed er dels at få flere elever til at gennemføre uddannelsen og dels at sikre at eleverne opnår et øget fagligt udbytte af uddannelsen, herunder bedre forudsætninger for at kunne blive optaget på og gennemføre en kompetencegivende uddannelse. Mindskelse af frafaldsprocenten og forøgelse af gruppen af personer, der tager en kompetencegivende uddannelse vil medføre besparelser på de sociale udgiftsposter og på sigt genere større skatteindtægter og værditilvækst i samfundet som helhed.

Flere af de tidligere afprøvede tiltag har eksisteret enten på forsøgsbasis eller på basis af midlertidige midler. Da man på skolerne har erfaret positive effekter af aktiviteterne, ønskes de nu så vidt muligt implementeret i den faste drift som understøttende for reformens overordnede formål, herunder eksempelvis ønsket om at højne det faglige niveau for hver enkelt elev, samt styrke alle elevers gennemførselsmuligheder.

Udvidede aktiviteter forekommer ved aktiviteter, som allerede er i effekt, men hvor der vurderes et merbehov som følge af eksempelvis den større diversitet i elevmassen og det heraf følgende behov for yderligere undervisningsdifferentiering og individuel vejledning.

Herudover er der ligeledes et øget behov for vejledning i forbindelse med elevernes valg af studieretninger, således at den nye struktur er med til at øge mulighederne for faglige interessefællesskaber og dermed skabe en højere grad af homogenitet og hermed et styrket grundlag for den faglige udvikling.

Flere af aktiviteterne vurderes som nødvendige for at tilpasse de gymnasiale uddannelser til den grønlandske kontekst, hvori blandt andet den sproglige dimension gør sig gældende, hvorfor udvikling af undervisningsmateriale, pædagogik og efteruddannelser er essentielle for at opnå reformens overordnede mål.

Som noget nyt indtænkes der i højere grad tiltag, der optimerer de sociale læringsmiljøer. Dette omfatter også den tætte sammenhæng mellem studie- og kollegieliv både i forbindelse med de alment dannende elementer af uddannelsen og som grundlag for den studieforberevende og faglige dannelse.

Iboende i aktiviteterne er en række pædagogiske, administrative og sociale elementer, der skal styrke blandt andet den løbende evaluering og imødekomme den enkelte elevs behov og udvikling, således at gennemførelsesmulighederne øges og eleverne møder flere åbne døre.

Efteruddannelse af lærere, ledere og andet personale prioriteres, da netop gymnasieskolernes personale vurderes som afgørende for reformens succes og effekt.

Desuden vurderes det, at udvikling af viden om og evaluering af de gymnasiale uddannelser er grundlæggende for at opretholde og øge en generel positiv udvikling med et højt fagligt niveau.

Gymnasireformen forventes at medføre en øget søgning til gymnasierne. Optag vil ske i to grupper. Dels en gruppe for ansøgere, der opfylder betingelserne i forslaget § 8, stk. 1 (retskravsoptag), og dels en gruppe for ansøgere, der optages efter bestået optagelsesprøve (prøveoptag) og ansøgere, der ønskes optaget ved dispensation.

Ansøgere, der optages gennem retskravsoptaget, er personer, der har søgt om optagelse i

umiddelbar forlængelse (senest 2 år efter) af afsluttet folkeskole eller anden undervisning, der står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Betingelserne i § 8, stk. 1 har til formål at sikre, at ansøgenes faglige niveau er tilstrækkelig højt ved påbegyndelsen af den gymnasiale uddannelse. Kravene er fastsat således, at eleverne mindst skal have opnået karakteren E efter Greenlandic Grading System-skalaen ved aflæggelse af projektopgave, i samtlige afsluttende obligatoriske prøver og i samtlige standpunktskarakterer i 10. klasse. Karakteren E gives for den tilstrækkelige præstation, der demonstrerer den minimalt acceptable grad af opfyldelse af fagets mål. Den svarer til karakteren 6 efter 13-skalaen og til karakteren 02 efter 7-skalaen. Der er givet rektor mulighed for at dispensere, når ansøgeren i nogle få af prøverne eller standpunktskaraktererne har opnået en karakter, der er lavere end E, og rektor vurderer, at ansøgerens kvalifikationer som helhed er tilstrækkelige til optagelse og gennemførelse af den gymnasiale uddannelse.

Retskravsoptaget forventes at medføre, at en større andel af en ungdomsårgang end i dag optages på gymnasiet umiddelbart i forlængelse af folkeskolen. Denne forventede stigning modsvares af et forventet fald i antal af unge i en ungdomsårgang i perioden frem mod 2020.

Optag gennem optagelsesprøve vil være for ansøgere, som ikke opfylder kravet om, at optagelse skal ske i umiddelbar forlængelse af folkeskolen og for ansøgere, som ikke opfylder betingelserne i § 8, stk. 1, vedrørende faglige forudsætninger. Denne gruppes størrelse vil vanskeligt kunne estimeres. Da optagelsesprøven har til formål at give ansøgerne lejlighed til at vise en sådan faglig viden, at ansøgeren forventes at kunne følge undervisningen på tilfredsstillende måde og fuldføre uddannelsen, vil der forventeligt kun blive optaget ganske få ansøgere, der ikke opfylder betingelserne i § 8, stk. 1. Langt de fleste af de optagne gennem optagelsesprøve vil således være ansøgere, der ikke har søgt sig optaget i umiddelbar forlængelse af folkeskolen (dvs. senest 2 år efter).

I henhold til forslaget § 5, stk. 1, 1. pkt. sikrer Naalakkersuisut, at der er gymnasie- og kollegiekapacitet i et sådant omfang, at alle ansøgere, der opfylder betingelserne i § 8, stk. 1, kan optages. I henhold til § 5, stk. 1, sidste pkt. skal Naalakkersuisut desuden tilstræbe tilvejebringelse af gymnasie- og kollegiekapacitet i et sådant omfang, at alle ansøgere, der består optagelsesprøven og ansøgere der vil kunne optages ved dispensation, kan optages og fuldføre uddannelsen. Det fremgår videre af forslaget § 9, stk. 2, at hvis det af kapacitetsmæssige grunde ikke er muligt at optage alle ansøgere, der har bestået optagelsesprøven eller ønskes optaget ved dispensation, beslutter rektor på den gymnasieskole, hvor ansøger har søgt sig optaget, hvilke af disse ansøgere, der optages. De af disse ansøgere, der ikke optages, skal i det omfang, der er kapacitet hertil, tilbydes plads på en anden gymnasieskole. Dette betyder overordnet, at optaget er styret af den til enhver tid værende kapacitet. Dette betyder i forhold til optagelse ved lovens ikrafttræden, at der forventes optagelse på samme niveau som for nuværende.

Den nuværende kapacitet på gymnasie- og kollegieområdet påregnes i de kommende år ud-

bygget, så kapaciteten svarer til det antal, der er optaget i år.

Der er i beregningen af de estimerede udgifter derfor taget afsæt i en forudsætning om, at antallet af optagne elever er uændret i forhold til i dag.

Naalakkersuisut har under hensyntagen til de begrænsede økonomiske rammer været nødsaget til efter forslaget høring kritisk at revurdere de med forslaget vedtagelse forbundne nye og udvidede aktiviteter. Dette har medført reducerede udgiftsskøn med heraf følgende reduktion af finansieringsbehovet. Dette er sket på baggrund af grundige overvejelser over, hvilke områder der har størst behov for en indsats både ud fra de overordnede mål med reformen og ud fra de udfordringer, som vore nuværende gymnasiale uddannelser oplever. Heri har også indgået overvejelser over mulige effektiviseringer i de allerede eksisterende bevillinger til de gymnasiale uddannelser.

De estimerede udgifter er således reduceret fra 26,97 mio. kroner til 14,7 mio. kroner i 2012 og fra 37,18 henholdsvis 37,02 mio. kroner til 21,1 henholdsvis 22,4 mio. kroner i 2013 og 2014. De nye udgiftsskøn fremgår af tabellen nedenfor.

Reduktionerne i udgiftsskønnene har medført, at den estimerede udgift til grønlandsk pædagogikum er udgået. Begrundelsen herfor er, at der er en allerede eksisterende praksis, hvor den danske model af pædagogikum benyttes. Det vurderes herfor, at driften vil kunne indgå i de allerede eksisterende bevillinger, og at udviklingen af et decideret grønlandsk pædagogikum må ske via en prioritering af departementets interne opgaver. Det ønskes således fortsat at gennemføre en udvikling og afholdelse af et grønlandsk pædagogikum, men det vurderes, at det kan gennemføres på sigt indenfor allerede eksisterende rammer og derfor ikke skal anses som en ny eller udvidet aktivitet.

Desuden er den estimerede udgift til pædagogisk forskning og udviklingsarbejde udgået. Denne aktivitet var en prioritering, da dette er et redskab til i et længere perspektiv at sørge for en dynamisk og faglig høj udvikling af de gymnasiale uddannelser. På grund af de begrænsede økonomiske rammer er det vurderet, at dette redskab må udvikles gennem allerede eksisterende Ph.d-stipendiater og via efteruddannelsesaktiviteter som aktionsforskning for underviserne i gymnasieuddannelserne.

De begrænsede økonomiske rammer har desuden medført reduktion af udgiftsskøn på følgende poster: Løbende evaluering af reformen, fjernundervisning, departementets tilsyn, frivillig undervisning, studievejledning m.m., særligt tilrettelagte forløb, ny studiestruktur/flere lærertimer, gennemførelsesindsats (anti-fracald) – herunder elev-coach aktivitet og sociale aktiviteter på kollegierne, ombygning (fysisk kapacitet), madordning og særligt understøttende pædagogiske aktiviteter.

Estimerede udgifter:

Aktivitet nr.	Overordnet aktivitet	Aktivitet	2012 i mio. kr.	2013 i mio.kr.	2014 i mio.kr.
1	Team-lærerordning	Efteruddannelse	0,8	0,25	0,25
		Drift	0,55	1,1	1,1
2	Pædagogisk Inspektor	Efteruddannelse	0,085	-	0,085
		Drift	0,5	1	1
3	Efteruddannelse af rektorer	Drift	0,15	0,15	0,15
4	Efteruddannelse af lærere	Studiemetodik	0,85	-	0,85
		Kulturfag	0,27	-	0,27
		Science	0,27	-	0,27
		AD for faget Grønlandsk	0,5	0,5	0,5
		Grønlandsk/Dansk fagernes tværfaglighed	0,07	-	0,07
		Løbende pædagogisk opkvalificering af nyanstattede lærere	-	0,2	-
		Elevcentreret undervisning	0,3	-	-
		Andetsprogs-pædagogik	0,3	-	-
		Undervisning og kommunikation med elever med særlige behov	0,3	-	-
5	Grønlandske undervisningsmaterialer	2 stk. Pr. år	0,6	0,6	0,6
6	Elektronisk undervisningsportal	Udvikling og vedligeholdelse	0,05	0,05	0,05
7	Informationsmateriale til folkeskolen	Udvikling	0,04	0,04	0,04
8	Løbende evaluering af reformen	Følgegruppe	0,25	0,5	0,5
9	Fjernundervisning	Applikation, udstyr og udvikling	0,5	1	1
10	Departementets tilsyn	Udvikling og implementations-sikring	0,45	0,45	0,45
11	Frivillig ekstraundervisning	For hold eller individer	0,185	0,37	0,37
12	Støtte, vejledning og rådgivning	Øget behov for studievejledning	1	2	2,4

		Opprioritering af psykologiske rådgivnings tilbud	0,37	0,75	0,75
		Kontaktlærerordning på kollegierne	1,275	2,55	2,55
13	Særligt tilrettelagte forløb	Fagligt løft ved studie-start	0,085	0,17	0,17
		Individuelle forløb	0,19	0,38	0,38
14	Ny studiestruktur/flere lærertimer	Merudgift som følge af flere A- og B-niveau hold	0,165	0,325	0,325
15	Administrationspersonale IIN	Øgede koordinerings-, tilsyns- og administrationsopgaver	0,22	0,45	0,45
16	Gennemførselsindsats (anti-fracald)	Øget behov for lektiehjælp	0,3	0,6	0,6
		Introduktionsforløb ved 2. Semesterstart	-	0,35	0,35
		Elevcoach (fritid og planlægning)	0,56	1,12	1,12
		Skole-agenter (brobygning til folkeskolen)	0,17	0,34	0,34
		Besøgsfamilier	0,05	0,1	0,1
		Tutorordning	0,12	0,24	0,24
		Alkolog	0,02	0,04	0,04
		Sociale aktiviteter på kollegierne	0,44	0,88	0,88
17	Ombygning (fysisk kapacitet)	Science lokale	0,5	-	-
18	Madordning	Støttetilbud eller 'madmødre'	1,5	3	3
19	Særligt understøttende pædagogisk undervisning	Støttetimer, uddannelsespulje og hjælpemidler	0,25	0,5	0,5
20	Fagligt tilsyn og udvikling	3 stk. fagkonsulentfunktioner	0,3	0,6	0,6
21	Øgede udgifter i forbindelse med valg af studieretning	Rejse og flytteomkostninger	-	0,35	0,35
22	Optagelsesprøve	Udvikling, afholdelse og vurdering	0,13	0,13	0,13
I alt			14,7	21,1	22,4

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.:

Forslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

5. Miljø- og naturmæssige konsekvenser:

Forslaget har ingen miljø- eller naturmæssige konsekvenser.

6. Administrative konsekvenser for borgerne:

Forslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

7. Evt. andre væsentlige konsekvenser

8. Forholdet til Rigsfællesskabet og selvstyre

9. Høring af myndigheder og organisationer m.v.:

Forslaget har i perioden 25. maj – 29. juni 2011 været i høring hos følgende høringsparter:

Formandens Departement

Departementet for Boliger, Infrastruktur og Trafik

Departementet for Finanser

Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug

Departementet for Erhverv og Arbejdsmarked

Departementet for Familie, Kultur, Kirke og Ligestilling

Departementet for Sundhed

Departementet for Indenrigsanliggender, Natur og Miljø

Råstofdirektoratet

Udenrigsdirektoratet

Landslægeembedet

Avalak

KIK

Kisaq

Grønlands Arbejdsgiverforening (GA)

NUSUKA

SIK

IMAK

ASG (Akademikernes Sammenslutning i Grønland/ Ilinniagartuut Kattuffiat)

KANUKOKA

GU-Aasiaat

HTX, Sisimiut

GU-Nuuk

GU-Qaqortoq

HHX, Qaqortoq
Ilisimatusarfik
Perorsaanermik Ilinniarfik
Sprogcenteret (Oqaatsinik Pikkorissarfik)
Upernaviarsuk Forsøgsstation og Fåreholderskole
Fisker- og Fangerskolen
Kunstsikolen
Jern- og Metalskolen
Bygge- og Anlægsskolen
INUILI
Søfartsskolen
NI-Nuuk
NI-Qaqortoq
Center for Sundhed
Knud Rasmussenip Højskolia
Sulisartut Højskolia
Undervisningsministeriet i Danmark

Der er modtaget høringsvar fra følgende høringsparter.

Departementet for Finanser, Departementet for Erhverv og Arbejdsmarked, Departementet for Familie, Kultur, Kirke og Ligestilling, Departementet for Sundhed, Grønlands Arbejdsgiverforening, IMAK, ASG, GU-Aasiaat, GU-Nuuk, GU-Qaqortoq, Hhx-Qaqortoq, Center for Sundhed, Undervisningsministeriet i Danmark ved Uddannelsesstyrelsen og Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen.

Departementet for Familie, Kultur, Kirke og Ligestilling og Center for Sundhed har meddelt, at de ikke har bemærkninger til forslaget.

Der skal i det følgende redegøres for de bemærkninger i høringsvarene, som giver anledning til kommentering. Bemærkninger, som alene er udtryk for tilslutning til bestemte elementer i forslaget, kommenteres ikke.

Departementet for Finanser (AN):

AN anfører, at det er glædeligt, at Grønland har tilsluttet sig den nordiske gymnasieoverenskomst og spørger i denne forbindelse, om tilslutningen vil have økonomiske konsekvenser for Selvstyret. Det skal hertil bemærkes, at tilslutningen til gymnasieoverenskomsten er sket uafhængig af forslagets fremsættelse og derfor ikke har relation til beskrivelse af forslagets økonomiske konsekvenser.

AN tilkendegiver, at aftalen vedr. United World College har stor betydning for de unge mennesker og ikke mindst for Selvstyret, og at der bør arbejdes for, at flere gymnasieelever får mulighed for et udlandsophold fremover. Det skal hertil bemærkes, at forslaget giver mulig-

hed for, at dele af undervisningen kan foregå ved en udenlandsk uddannelsesinstitution i forbindelse med en af Naalakkersuisut godkendt særlig ordning, hvilket et ophold på et United World College netop er et eksempel på. Naalakkersuisut arbejder i øvrigt på at få udvidet antallet af pladser ved United World Colleges.

AN spørger desuden i relation til optagelsesreglerne, hvor der er givet mulighed for at dispensere, om der har været nogle overvejelser om, hvorvidt det vil have indflydelse på niveauet i gymnasiet, og om det harmonerer med det politiske ønske om en styrket uddannelsespolitik. Det skal hertil bemærkes, at dispensationsadgangen er foreslået for gøre det muligt at optage elever, der opfylder de nævnte karakterkrav i alle fag med undtagelse af nogle få. Rektor skal ved vurderingen af sådanne dispensationsansøgninger foretage en helhedsvurdering, hvor rektor skal vurdere, om ansøgerens kvalifikationer som helhed er tilstrækkelige til optagelse og gennemførelse af den gymnasiale uddannelse. Naalakkersuisut finder derfor ikke, at dispensationsmuligheden påvirker niveauet i den gymnasiale uddannelse.

AN anmoder desuden om en præcisering af beskrivelsen af de økonomiske konsekvenser, herunder spørgsmålet om, hvorvidt der påregnes optaget flere elever og de heraf afledte økonomiske konsekvenser. Dette er søgt præciseret i beskrivelsen af de økonomiske konsekvenser.

AN gør afslutningsvis opmærksom på, at Departementet for Uddannelse og Forskning tidligere har fået afslag på ønske om ekstra midler til uddannelsesområdet i forbindelse med finansiering af GU-reformen, og at der ikke er indarbejdet ekstra midler i forslag til finanslov for 2012 og i overslagsårene. AN anmoder derfor om, at der bliver redegjort for, hvad det vil have af konsekvenser for implementering af lovgivningen, og om gennemførelsen af lovforslaget kommer til at ske indenfor egen ramme, idet bemærkes, at dette må være konsekvensen, såfremt de økonomiske midler ikke er udmøntet i finansloven. Det skal hertil bemærkes, at Naalakkersuisut til 2. behandlingen af forslag til finanslov for 2012 vil fremsætte ændringsforslag vedrørende finansiering af forslaget. Der henvises i øvrigt til beskrivelsen af forslagens økonomiske og administrative konsekvenser.

Departementet for Erhverv og Arbejdsmarked (ISIIN):

ISIIN gør opmærksom på, at en person, der søger om optagelse på gymnasieskolen på baggrund af en FA-eksamen (prøve på niveau med folkeskolens afgangsklasser), aldrig vil kunne leve op til optagelseskravene i forslagens § 8, stk. 1, da der ikke afgives de nødvendige karakterer. ISIIN anser det for nødvendigt, at det bliver specificeret, hvilke retningslinjer, der gælder i forbindelse med optag for personer, der søger om optag på baggrund af ”en undervisning, der står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen”, og som ikke er omfattet af forslagens § 8, stk. 4. Det skal hertil bemærkes, at disse elever vil kunne søge sig optaget gennem optagelsesprøve på lige fod med andre ansøgere, der ikke opfylder betingelserne i § 8, stk. 1. Dette er præciseret i bemærkningerne til § 9, stk. 1 i det nu foreliggende forslag.

ISIIN gør desuden opmærksom på, at der i en række byer alene udbydes undervisning på det såkaldte Anerkendt Erhvervsgrunduddannelsesintroduktions niveau (AEU), og at der på dette forløb alene udbydes undervisning indenfor bestemte fag, og at det faglige niveau er lavere end på FA-forløb. Desuden gøres der opmærksom på, at der som følge af meget lange ventelister på alle Piareersarfiiit og flaskehalse på boligmarkedet ikke er mulighed for at optage en person fra eksempelvis Qaanaaq i FA-forløb i Ilulissat eller Aasiaat. På grund af disse begrænsninger i forhold til mulighederne for at deltage i FA-forløb anser ISIIN det som sandsynligt, at en stor del af denne gruppe, der vil ansøge om optagelse på gymnasieskolerne via optagelsesprøve, kommer fra AEU-forløb, og at det derfor vil være hensigtsmæssigt, at der i forbindelse med udarbejdelsen af de omtalte optagelsesprøver bliver gjort nogle overvejelser over, hvordan man fremadrettet ønsker at håndtere denne gruppe. Det skal hertil bemærkes, at der ved udarbejdelsen af optagelsesprøven vil være opmærksomhed på, at den bliver målrettet den gruppe af personer, der forventes at søge sig optaget gennem optagelsesprøven. Men det skal samtidig bemærkes, at prøven har til formål at dokumentere, at ansøgeren har tilstrækkelig faglig viden til at kunne følge undervisningen på tilfredsstillende måde og fuldføre uddannelsen. De nærmere krav til optagelsesprøven vil blive fastsat i bekendtgørelsesform.

Departementet for Sundhed har pointeret vigtigheden af, at en grønlandsk gymnasial uddannelse ikke stiller ansøgeren til videregående uddannelser i Danmark dårligere end andre ansøgere. Dette er heller ikke tilfældet med forslaget, hvorfor bemærkningen ikke giver anledning til ændringer i forslaget.

Departementet for Sundhed udtrykker desuden glæde over muligheden for, at der kan fastsættes regler om særlige gymnasieuddannelsesforløb, som giver adgang til korte og mellemlange videregående uddannelser i Grønland og Danmark, idet det kan åbne op for, at personer, der ellers ikke ville påbegynde en sundhedsfaglig uddannelse, får en sådan uddannelse. Departementet slår samtidig fast, at sådanne særlige gymnasieuddannelsesforløb ikke må kunne påvirke niveauet på de uddannelser, som de er påtænkt at skulle være kvalificerende til. Dette er heller ikke tilfældet, hvorfor bemærkningen ikke giver anledning til ændringer i forslaget.

Grønlands Arbejdsgiverforening (GA):

GA har indledningsvis gjort opmærksom på en trykfejl. Den er rettet. GA har desuden foreslået redaktionelle ændringer i affattelsen af § 49 og § 66, stk. 5. Disse ændringer er imødekommet i det nu foreliggende forslag.

GA gør desuden opmærksom på, at en gymnasial uddannelse med to A-niveau fag – dansk og grønlandsk – og resten af fagene på C-niveau, ikke vil give adgang til ret mange videregående uddannelser, hvilket vil betyde, at de studerende skal bruge et ekstra år på supplerung. Det anføres derfor, at det bør overvejes at stille krav om tre A-niveau fag, alternativt at det skulle kræve 2 A-niveau fag og 2 B-niveau fag for at bestå en gymnasial uddannelse. Det skal hertil bemærkes, kravet om mindst 2 A-niveau fag er et minimumskrav, og at det forventes, at de

fleste studieretninger vil være baseret på flere A-niveau fag. Dette er præciseret i bemærkningerne til § 25 i det nu foreliggende forslag.

GA anfører videre, at det bør sikres, at tilflyttende studerende fra andre lande kan optages på en gymnasial uddannelse og få merit, hvis de har gennemført en del af en gymnasial uddannelse, inden de flytter til landet, og at der derfor bør overvejes at indsætte hjemmel til at fastsætte nærmere regler om merit. Det skal hertil bemærkes, at forslaget ved § 8, stk. 4 indeholder mulighed for, at Naalakkersuisut kan fastsætte regler om fravigelse af betingelserne i § 8, stk. 1 for udenlandske ansøgere. Der er desuden i forslagets § 40 fastsat bestemmelser om merit. Naalakkersuisut finder, at disse bestemmelser er tilfredsstillende i forhold til den nævnte problemstilling.

GA har gjort opmærksom på, at bestemmelserne i forslagets §§ 62 og 63 ikke harmonerer med Inatsisartutlov om erhvervsuddannelser, da brancheskolerne er overgået til selvstændige offentlige institutioner. Det anbefales derfor, at der fastsættes særlige personalemæssige regler for gymnasieuddannelser på brancheskolerne, da Naalakkersuisut ikke har nogen beføjelser over personalet på disse skoler, idet denne beføjelse er tillagt bestyrelserne. Der gøres desuden opmærksom på, at det bør fremgå, at en brancheskole ledes af en forstander og ikke en rektor. Det anføres endelig, at det bør overvejes, om man skal stille krav om faglige kompetencer i mindst 1 fag i forhold til forstanderen, alternativt at der kunne stilles krav om, at enten forstander eller inspektør for den gymnasiale uddannelse skal have de nødvendige faglige og pædagogiske kompetencer. Det skal i relation til den heromhandlede problemstilling vedr. forslagets forhold til inatsisartutloven om erhvervsuddannelser og kurser på erhvervsuddannelsesområdet (inatsisartutlov nr. 10 af 19. maj 2010) bemærkes, at der i det nu foreliggende forslag er indarbejdet bestemmelser, der regulerer dette. Der henvises herom til bemærkningerne til forslagets §§ 4, 57, 62, 63, 77 og 78.

GA har endelig gjort opmærksom på, at § 65, stk. 4 og 5 er modstridende, idet det anføres, at lærerne får løn i undervisningstiden, og da lærerrådsmøder anses som en del af lærerens undervisningstid, får lærerne også løn i forbindelse med deltagelse i møderne, hvorfor det ikke som anført kan være ulønnet. Dette er korrekt, og som følge heraf er det tidligere stk. 5 udgået i det nu foreliggende forslag, hvorefter stk. 6 er blevet nyt stk. 5.

IMAK:

Indledningsvis anfører IMAK, at det er bestyrelsens opfattelse, at der i lovforslaget med bemærkninger er en række bestemmelser/bemærkninger om undervisning, som er et godt udgangspunkt for at sikre en kvalificeret undervisning på gymnasierne. Dette gælder ikke mindst bemærkningerne i 2.11 omkring undervisningsmetoder. Det anføres i forlængelse heraf, at tilsvarende bemærkninger/bestemmelser bør medtages i folkeskoleloven ved kommende revidering. Dette tages til efterretning.

IMAK anfører desuden, at bestemmelserne om andetsprogs-pædagogik, samarbejde mellem fagene og nye fag er et skridt i den rigtige retning, men anfører samtidig, at der i forlængelse af erfaringerne med folkeskoleområdet advares kraftigt imod at forvente, at en lovgivning virker, hvis forudsætningerne for lovens implementering ikke er til stede. Det anføres i forlængelse heraf, at erfaringerne fra indførelse af nye fag i folkeskolen uden de nødvendige faglige kompetencer og materialer er til stede, viser tydeligt, at der skal meget større og målrettet indsats/resurser til. Mangel på undervisere, der har de nødvendige kompetencer til at undervise ud fra en andetsprogs-pædagogisk tilgang, samt manglen på grønlandskssprogede undervisere på gymnasierne gør, at der nødvendigvis må afsættes større resurser til dette område end det, der fremgår af bemærkningerne til lovforslaget. Resurser både i form af penge og tid. I øvrigt bør det nøje vurderes, om Institut for Læring har de nødvendige resurser og kompetencer til at varetage disse opgaver. Det skal hertil bemærkes, at der er planlagt og budgetteret en række implementeringstiltag, hvilket der er redegjort for i beskrivelsen af forslaget økonomiske og administrative konsekvenser. Det er Naalakkersuisuts vurdering, at disse tiltag er tilstrækkelige, og at de økonomiske beregninger heraf hviler på et kvalitativt grundlag. Med hensyn til bemærkningen vedrørende Institut for Læring skal det bemærkes, at det ikke er lovgivningsmæssigt fastsat, hvem der skal varetage de enkelte opgaver.

IMAK anfører videre, at det bør overvejes – ikke mindst set i lyset af manglen på grønlandsk-sprogede undervisere – om der skal anvendes resurser på, at alle ikke-grønlandsk-sprogede skal have grønlandsk på A-niveau. Det skal hertil bemærkes, at spørgsmålet om, hvilke fag, der skal være obligatoriske er besluttet på baggrund af grundige drøftelser og beslutning herom med den samlede rektorgruppe. Naalakkersuisut finder det alene på den baggrund ikke hensigtsmæssigt at ændre i bestemmelsen.

IMAK anfører videre, at kravet om minimum E i alle fag gør det meget vanskeligt for ikke-grønlandsk-sprogede at blive optaget på den gymnasiale uddannelse, uanset om de er født eller opvokset i Grønland. Dette kan betyde en ”flugt” til de danske gymnasier fra denne gruppe. Dette kan medvirke til, at de ikke senere vender tilbage til Grønland, hvorved den indsigt, de har om Grønland, ikke kommer Grønland til gode. Det skal hertil bemærkes, at Naalakkersuisut finder det vigtigt, at eleverne i den gymnasiale uddannelse også har tilfredsstillende kvalifikationer i grønlandsk. Naalakkersuisut deler i øvrigt ikke bekymringen for, at kravet gør det meget vanskeligt for ikke-grønlandsk-sprogede at blive optaget. Dette begrundes dels i, at kravet om mindst E ikke er et uoverkommeligt krav, og derudover er der mulighed for at dispensere, hvis karakteren i nogle få af fagene er under E.

IMAK anfører videre, at fastsættelse af en årsnorm fremfor en ugenorm for eleverne er fint, men at der efter bestyrelsens opfattelse ikke må lovgives om, hvordan lærernes arbejdstid skal beregnes (fremgår indirekte af bemærkningerne) samt at en funktion skal være ulønnet. Det tilkendegives, at dette er aftalestof, hvorfor det er et indgreb i forhandlingsretten, hvis der lovgives herom. Det skal hertil bemærkes, at det ikke har været hensigten at lovgive om beregningen af lærernes arbejdstid, og at Naalakkersuisut heller ikke finder, at formuleringen af

bemærkningerne er udtryk herfor. For så vidt angår det anførte om ulønnede funktioner, kan det oplyses, at bestemmelserne i § 64, stk. 4 og 5 er ændret, således at det nu fremgår af § 64, stk. 4, at deltagelse i lærerrådsmøde anses som en del af undervisningstiden.

IMAK anfører videre, at der ikke må lovgives om, hvordan ledelsesretten skal udføres, som det er tilfældet i forhold til rektors muligheder for ændringer af lærerteam. Det anføres i forlængelse heraf, at rektors ledelsesret gør, at dette kan rektor gøre under hensyntagen til sagsbehandlingslovens bestemmelser om partshøring, såfremt der er forhold omkring den enkelte tjenesteforhold, der gør det nødvendigt, lige som rektor kan gøre det i forhold til andre dele af lærernes opgaver. Det skal hertil bemærkes, at bemærkningen er taget til efterretning og bestemmelsen i § 38, stk. 5 er ændret i overensstemmelse hermed.

IMAK anfører videre, at de økonomiske beregninger i forhold til ambitionsniveauet i lovgivningsudkastet forekommer at være for lave både i forhold til kursusvirksomhed, materialeudvikling og faglokaler til nye fag, udvikling og afholdelse af optagelsesprøver. Det skal hertil bemærkes, at det ikke fremgår af høringssvaret, hvad denne vurdering baseres på. Som anført ovenfor finder Naalakkersuisut, at beregningerne er foretaget på et kvalitativt grundlag.

IMAK anfører vedrørende §§ 18, 19 og 20, at antal af fag og timer sammenholdt med længden af grundforløbet synes højt, og at dette betyder, at de enkelte elever skal have mere end 32 lektioner om ugen foruden hjemmearbejde og opgaver. Bestemmelsen om antallet af timer i grundforløbet er efter nærmere vurdering blevet ændret til 425 timer. Der henvises for nærmere herom til bemærkningerne til forslaget § 19.

IMAK anfører vedrørende § 31, stk. 2, at ordet grammatisk relaterer sig til sprogundervisning og ikke undervisning i almindelighed, hvorfor der alene bør stå fælles terminologi. Det skal hertil bemærkes, at Naalakkersuisut har fundet det hensigtsmæssigt at fremhæve benyttelsen af en fælles grammatisk terminologi, da dette er afgørende for en klar sammenhæng mellem sprogundervisningen i grønlandsk, dansk og engelsk. Dette udelukker på ingen måde, at der generelt tilstræbes en fælles terminologi i undervisningen i almindelighed.

ASG:

ASG har indledningsvis anført, at man har noteret sig, at forslaget er blevet til efter inddragelse af en række arbejdsgrupper, hvor lærerne også har været repræsenteret. Det anføres i forlængelse heraf, at der i forslaget er flere elementer, der medfører en ny arbejdsindsats, men at der i bemærkningerne om forslaget økonomiske konsekvenser er gjort opmærksom på, at disse ting er udgiftskrævende. Det anføres videre, at de præcise merudgifter bl.a. vil være afhængig af efterfølgende tjenestetidsaftaler herom. Det er korrekt, at der i forlængelse af forslaget vedtagelse vil skulle forhandles en ny arbejdstidsaftale.

ASG har desuden hilst velkommen, at der etableres en følgegruppe til at følge reformen. Dette tages til efterretning.

ASG har desuden anført, at bemærkningerne i høringssvaret er i relation til bestemmelsernes uddannelsespolitiske indhold, og at der hvor der ikke er bemærkninger, er det udtryk for, at bestemmelserne tages til efterretning i lyset af, at lignende reformer er gennemført i Danmark. Det anføres i forlængelse heraf, at det ikke nødvendigvis er udtryk for, at alle bestemmelser, der ikke kommenteres, er ukomplicerede, men i den udstrækning, at nye bestemmelser medfører et merarbejde, henhører dette under overenskomst- og tjenestetidsforhandlinger. Dette er taget til efterretning som forståelsesramme.

Det anføres vedrørende § 6, at kravet om, at der skal være pædagogisk variation i hver time suppleret med et krav om differentieret undervisning, er ideelle krav, der kun kan realiseres, hvis klassekvotienten ikke er for høj. Tilsvarende bemærkning anføres vedr. § 37. Det skal hertil bemærkes, at det ikke har indgået i forarbejderne til forslaget, at klassekvotienten skal forhøjes.

ASG bemærker vedrørende optagelsesreglerne i § 8, stk. 1, at kravet om, at man skal have opnået karakteren E i samtlige obligatoriske prøver, indebærer, at man først kan optage og fordele elever ultimo juni, når folkeskolens prøver er afsluttet. Det anføres i forlængelse heraf, at kravet med fordel kunne justeres, så man optages på baggrund af standpunktskaraktererne fra folkeskolen, dog betinget af, at man opnår karakteren mindst E ved den afsluttende prøve. Det skal hertil bemærkes, at der ikke i forslaget er noget til hinder for, at gymnasieskolerne gør brug af betingede optagelser, men Naalakkersuisut ser i øvrigt ikke noget større administrativt problem i, at de endelige optagelser først vil kunne ske efter afviklingen af de afsluttende prøver. Gymnasieskolerne har mulighed for på et tidligt tidspunkt at danne sig et overblik over, hvilke elever, der forventes at kunne optages ved opfyldelse af betingelserne i § 8, stk. 1, herunder også, hvem der vil kunne optages ved dispensation. Desuden vil optagelsesprøverne forventeligt blive afholdt i løbet af foråret, hvorfor det også på et tidligt tidspunkt vil være muligt at få et overblik over, hvilke elever, der har bestået optagelsesprøven.

ASG bemærker vedrørende § 8, stk. 2, at det kan overvejes, om rektors mulighed for at dispensere uden krav om optagelsesprøve kun skal gælde, hvis karakteren E er opnået i et fag, der ikke indgår i den valgte studieretning på uddannelsen. Det skal hertil bemærkes, at valg af studieretning først sker efter grundforløbet, hvorfor det ikke på tidspunktet for optagelse vides, hvilke fag den enkelte elev vil have på sin studieretning. Det forekommer i øvrigt ikke hensigtsmæssigt at foretage en sådan begrænsning.

ASG bemærker vedrørende § 17, at bestemmelsen om, at undervisningsåret kan omfatte fra 200 til 240 undervisningsdage virker urealistisk, og at loftet på 240 dagen må kunne reduceres. Efter nærmere vurdering heraf er bestemmelsen ændret, så undervisningsåret kan omfatte fra 180 til 220 dage. Der henvises for nærmere herom til bemærkningerne til forslagets § 17.

ASG anfører vedrørende § 19, at bestemmelsen om, at undervisningstiden i grundforløbet er 480 timer, medfører, at eleverne skal have 35 lektioner af 45 minutter i hver uge. Der henvises for nærmere herom til kommenteringen af tilsvarende kommentar i høringsvaret fra IMAK og bemærkningerne til forslaget § 19.

ASG anfører vedrørende § 20, at de nye faggrupper for at kunne gennemføres på forsvarligt niveau forudsætter, at der iværksættes efteruddannelseskurser for lærerne forud for første gennemløb. Det skal hertil bemærkes, at dette også vil ske, og at der er budgetteret med udgifter hertil.

ASG anfører vedrørende § 31 om anvendelse af andetsprogspædagogik i alle fag bortset fra grønlandsk, at det forudsætter, at lærerne tilbydes den fornødne efteruddannelse, inden kravet kan håndhæves. Det skal hertil bemærkes, at alle lærerne allerede har fået kursus i forbindelse med en workshop i 2010. Det planlægges, at kurserne fremover køres som aktionsforskning. Dette vil være igangsat men ikke afsluttet, når reformen går i gang.

ASG anfører vedrørende § 35, at det bør overvejes, om der skal være et loft over, hvor stor en del af den samlede undervisning, der kan tilrettelægges som fjernundervisning for elever, der følger et samlet forløb. Det påpeges i den forbindelse, at hovedparten af de studerende er unge, for hvem socialiseringen i forbindelse med skolegangen og det sociale samvær i klassen er et vigtigt element i uddannelsen. Naalakkersuisut er enig i det sidstnævnte, men finder det ikke hensigtsmæssigt at fastsætte et loft i loven. Dette skyldes, at fjernundervisning kan ske i forskellige former, herunder også i former, hvor undervisningen sker med afsæt i klassen. Det vil derfor ikke være hensigtsmæssigt, at loven bliver for ufleksibel og begrænsende. Desuden påregnes det, at der fastsættes nærmere regler om fjernundervisning med hjemmel i forslaget § 35, stk. 3.

ASG anfører vedrørende § 35 desuden, at man skal være opmærksom på, at forsøgene med det virtuelle gymnasium i Danmark forud for reformen viste, at det kræver en højere lærerforberedelse end til normal undervisning, hvis virtuel undervisning skal give det nødvendige læringsudbytte. Dette tages til efterretning.

ASG oplyser i relation til § 38, at erfaringerne fra den danske gymnasiereform viser, at det er vigtigt, at lærerne og ledelsen på de enkelte skoler drøfter igennem, hvordan de organisatoriske rammer er, så der er veldefinerede mål for opgaverne, som teamet skal løse, og at den øgede mødeforpligtelse skal oplyses meningsfuld for den enkelte, og at uddelegering af ledelsesopgaver til teamene kan være et middel til at motivere arbejdet, forudsat at det ikke blot medfører forøgede administrative byrder. Dette tages til efterretning.

ASG anfører vedrørende § 46, at antallet af prøver bør fastsættes i loven, som tilfældet er i Danmark, og ikke af Naalakkersuisut. Der er ikke angivet nogen begrundelse herfor. Naalakkersuisut finder det hensigtsmæssigt, at det ikke fastsættes i loven, da det kan være ønskeligt

at have et forskelligt antal prøver for de enkelte studieretninger. Desuden kan det være hensigtsmæssigt løbende at ændre antallet af prøver. Derfor finder Naalakkersuisut det hensigtsmæssigt, at reglerne fastsættes i bekendtgørelsesform med hjemmel i forslagens § 50.

ASG anfører vedrørende §§ 54 og 55, at der i Danmark er god erfaring med værkstedsundervisning på hf, lektiecaféer samt skriveværksteder, og at den ressource, der investeres her, kan have en positiv effekt på at mindske frafald. Dette tages til efterretning.

ASG anfører vedr. §§ 57-59, at man allerede ved høringen forud for vedtagelse af loven om Hjemmestyrets hjemtagelse af de gymnasiale uddannelser påpegede, at en mulighed for at kunne undervise uden undervisningskompetence skal være begrænset – normalt til ét år. I forlængelse heraf advares der mod bestemmelsen i § 57, stk. 2, der går videre end den hidtidige bestemmelse i GU, idet det anføres, at hidtil har en fravigelse af det generelle krav i stk. 1 for opnåelse af varig undervisningskompetence været betinget af, at læreren havde gennemført anden tilstrækkelig uddannelse. Der gøres videre opmærksom på, at stk. 2 ikke præciserer rammerne for de regler, som Naalakkersuisut kan fastlægge. Det anføres i forlængelse heraf, at det er afgørende for det faglige niveau – og dermed elevernes mulighed for at kunne klare videregående uddannelser bl.a. i Danmark – at lærerne både kan undervise og vejlede elever både i relation til den daglige undervisning og i relation til større skriftlige opgaver. Det anføres videre, at der stilles metodiske krav på det gymnasiale niveau, som læreren kun kvalificeret kan honorere, når læreren selv har gennemført en kandidateksamen med specialeskrivning. Sker der en udbredt brug af lærerkræfter, der ikke honorerer de i stk. 1 fastsatte krav til faglig og pædagogisk kompetence, vil det forringe det faglige niveau, og må som konsekvens medføre, at det danske undervisningsministerium ikke kan give anerkendelse til optag på videregående uddannelse i Danmark. Det skal hertil bemærkes, at Naalakkersuisut er enig i de anførte begrundelser. Dette er også baggrunden for, at kravene vedrørende lærernes og rektorernes pædagogiske og faglige kompetencer er blevet tydeliggjort i forslaget. Når det er sagt, har Naalakkersuisut også fundet det nødvendigt, at der som forudsætning for skolernes virke er en vis fleksibilitet på dette område. Der er imidlertid ikke på forhånd tilsigtet en slækkelse i forhold til de gældende regler. Det skal desuden bemærkes i relation til den anførte bekymring vedr. elevernes optagelse på videregående uddannelse i Danmark, at der ikke fra Undervisningsministeriet er modtaget bemærkninger vedrørende disse bestemmelser. Det skal videre oplyses, at nærmere regler vil blive fastsat i bekendtgørelse om pædagogikum, som også vil blive sendt til høring i Undervisningsministeriet.

ASG anfører vedrørende § 59, stk. 3, at det er problematisk, at der i forslaget opereres med, at der kan ske en udskydning af pædagogikum til det tredje ansættelsesår. Det anføres herom, at det er både af hensyn til elevernes undervisning og for at sikre, at læreren kan levere den krævede undervisning, at der er krav om pædagogikum. Det anføres videre, at såfremt pædagogikum ikke påbegyndes det første år, er det vigtigt dels at der laves en uddannelsesplan for, hvornår det så gennemføres, og dels at skolen iværksætter anden form for støtte til en ny lærer, der både sikrer en introduktion til rammerne for undervisningen på skolen, og som kan

gie en sparring, evt. Mentorstøtte til læreren i pædagogiske spørgsmål. Det skal hertil bemærkes, at Naalakkersuisut er enig i de anførte betragtninger om pædagogikum. Når der i forslaget er givet mulighed for at udskyde pædagogikum til det tredje ansættelsesår, er det først og fremmest fordi, at det kan være en stor belastning for skolerne, hvis for mange lærere er på pædagogikum samtidig. Man må i denne forbindelse huske på, at gymnasieskolerne i Grønland typisk er betydeligt mindre end gymnasieskolerne i Danmark, hvorfor belastningen vil være større. Dertil kommer, at en udsættelse til tredje år også er begrundet i ønsket om at kunne fastholde lærerne i længere perioder.

ASG anfører vedrørende §§ 61 og 64, at det er vigtigt, at der eksisterer en kompetenceudviklingsplan både for den enkelte lærer og for skolens samlede lærerkorps, og at en sådan plan bør tage hensyn både til skolens ønske om en bestemt pædagogisk kompetenceudvikling, behovet for lærernes faglige ajourføring, fortsat kompetenceudvikling, samt lærerens ønske om personlig kompetenceopbygning, herunder f.eks. (før-) lederuddannelse. Naalakkersuisut tager bemærkningerne herom til efterretning, idet det i øvrigt bemærkes, at der synes at være tale om forhold, som naturligt indgår i rektors ledelseskompetence.

ASG anfører vedrørende § 65, at der set i lyset af, at reglerne for fællesudvalg ikke videreføres, bør være en mulighed for, at elevrådet kan sende en repræsentant til lærerrådets møder og tilsvarende at lærerrådet kan sende en repræsentant til elevrådets møder, hvis det ønskes. Dette er indarbejdet i det nu foreliggende forslag.

ASG anfører vedrørende § 65, stk. 5, at bemærkningerne til stk. 5 om ”lærere der ønsker at deltage i lærerrådets arbejde” og til stk. 4 om at lærerrådet bygger på lærernes egeninteresse er uhensigtsmæssige, idet det netop er en del af arbejdet at deltage i lærerrådsmøderne og rådet, der opfylder en funktion i dialogen med ledelsen, der er i skolens interesse. Det skal hertil bemærkes, at bemærkningerne er tilrettet i overensstemmelse med de af ASG anførte bemærkninger.

GU-Aasiaat:

GU-Aasiaat anfører, at der synes at mangle et fællesråd, som det eksisterende, hvor både lærere, andet personale og elever kan drøfte fælles synspunkter. Det skal hertil bemærkes, at Naalakkersuisut anser et fællesråd som det eksisterende for at være et samarbejdsorgan, og Naalakkersuisut finder det ikke hensigtsmæssigt lovmæssigt at fastsætte bestemte samarbejdsorganer på tværs af personalegrupper og elever. Skolerne vil kunne fastsætte egne samarbejdsorganer ud fra lokale ønsker og behov. Det skal samtidig bemærkes, at der på baggrund af høringssvaret fra ASG er foretaget en ændring af reglerne vedr. lærerråd og elevråd, hvorved de en repræsentant fra elevrådet kan deltage som observant i lærerrådsmøderne og vice versa.

Det anføres videre, at det måske bør præciseres, at grønlandsk A (GSK) også skal baseres på fremmedsprogspædagogik. Det er nævnt i bemærkningerne, at undervisningen i alle fag skal

baseres på en andetsprogs-pædagogik, som styrker elevernes sproglige udvikling og tilegnelse af det faglige stof, men at dette dog ikke gælder for faget ”grønlandsk A-niveau”, idet eleverne bliver undervist i deres modersmål. Naalakkersuisut finder derfor, at bemærkningen er dækkende.

GU-Aasiaat anfører vedrørende § 8, at kravet om E vil medføre, at eleverne først kan optages i slutningen af juni, og det foreslås derfor, at der kunne ske optagelse på basis af standpunktskaraktererne, dog betinget af en bestemt karakter til afslutningsprøven. Der skal herom henvises til bemærkningerne til tilsvarende kommentar i høringssvaret fra ASG.

Det anføres videre vedrørende § 8, at man måske kunne forestille sig et karakterkrav på minimum C i 3 ud af de 4 fag: grønlandsk, dansk, engelsk og matematik, idet det anføres, at alle karakterer ikke synes at være lige vigtige. Det anføres, at eksempelvis ordenskaraktererne ikke er helt så vigtige. Det skal hertil bemærkes, at kravet om E i alle fag er begrundet i ønsket om at sikre, at ansøgers faglige kvalifikationer ved påbegyndelsen af den gymnasiale uddannelse generelt må have et vist niveau, hvilket findes nødvendigt for at kunne følge undervisningen. Naalakkersuisut finder det i den forbindelse ikke hensigtsmæssigt at rangordne fagene efter vigtighed.

Det anføres videre, at det på basis af de registrerede karakterfordelinger må det forventes, at dispensationsmuligheden vil blive benyttet meget. Det skal i den forbindelse bemærkes, at det er korrekt, at det med de seneste registrerede karakterfordelinger (2010) alene vil være 150 ud af 849 afgangselever, der vil kunne opfylde kravet om E i alle fag. Da der årligt optages ca. 500 elever, vil det betyde, at resten af de optagne vil være elever, der enten opnår dispensation eller består optagelsesprøven. Naalakkersuisut finder ikke, at dette er noget problem. Det må samtidig forventes, at når kravene bliver kendt, vil flere af eleverne i folkeskolen bestræbe sig på at opfylde karakterkravene, hvorved andelen af optagne fra denne gruppe forventeligt også vil stige.

Det anføres om adgangsprøven i § 9 (dvs. optagelsesprøven, red.), at den skal være for de få, og at det er vigtigt, at den stilles centralt, idet bemærkes, at man ellers lige så godt kunne have rektoroptag som i dag. Det anføres videre, at niveauet skal svare til FA, men at der skal være krav om et vist niveau over bestågrænsen, og at det er de almene kundskaber, der skal testes med vægt på grønlandsk, matematik, dansk og engelsk. Det anføres videre, at det for GU-Aasiaat vil give en stor belastning, hvis der skal arrangeres optagelsesprøver i hele det hidtidige distrikt. Det skal hertil bemærkes, at der efter udsendelse af lovforslaget til høring er igangsat et arbejde vedrørende udarbejdelse af en bekendtgørelse om optagelse, herunder også om optagelsesprøven. Rektorerne for gymnasieskolerne deltager heri. Der er enighed om, at prøven skal være centralt stillet og vurderet. Som følge heraf er bestemmelsen i forslaget § 9 om optagelsesprøven ændret, således at det fremgår, at den er stillet af Naalakkersuisut og vurderes af Naalakkersuisut, hvilket i praksis vil sige af Departementet for Uddannelse og Forskning. Med hensyn til det faglige niveau vil det forventeligt skulle ækvivalere de krav,

der stilles til elever, der søger sig optaget direkte fra folkeskolen. Naalakkersuisut finder således ikke, at der er grunde, der taler for, at niveauet skal være højere.

Det anføres om madordninger i § 13, at der bør være mulighed for at gøre madordninger på et bestemt kollegium obligatorisk for beboerne, idet bemærkes, at hvis nogle fravælger f.eks. en spiseordning betyder det, at kollegiet ikke fungerer som et fællesskab men alene som et fælles sovested a la hotel. Det skal hertil bemærkes, at Naalakkersuisut ikke finder det hensigtsmæssigt at basere madordninger på tvang. Der er i bestemmelsen ikke fastlagt rammer for kost eller madordningernes organisering og indhold, idet det vurderes, at skolerne som hidtil skal have mulighed for ud fra lokale forudsætninger og behov at tilrettelægge ordningerne forskelligt.

Det anføres vedrørende § 17, at 240 undervisningsdage virker meget voldsomt i forhold til de nuværende 200. Der henvises herom til kommenteringen af tilsvarende kommentar i høringsvaret fra ASG.

Det anføres videre vedrørende § 17, om det i denne sammenhæng i øvrigt ikke burde hedde skoledage, da eksamensperioden også hører med, og den er vel ikke undervisning. Det skal hertil bemærkes, at eksamensperioden også henregnes til undervisningsdage, og at det i øvrigt ikke findes hensigtsmæssigt at ændre betegnelsen.

Det anføres vedrørende § 19 om antal timer i grundforløbet, at nogen har udtrykt, at det giver for stor belastning, og at den største timebelastning i hele forløbet vil ligge på 1. modul. Der henvises herom til kommenteringen af tilsvarende kommentar i høringsvaret fra IMAK og bemærkningerne til § 19.

Det anføres vedrørende bemærkningerne til § 20 om fagene i grundforløbet, at man foruden B-niveauer også bør nævne C-niveauerne, og at Science ikke giver C-niveau i nogen af fagene. Bemærkningerne er tilrettet i overensstemmelse hermed.

Der spørges vedrørende § 25 om de obligatoriske fag i studieretningsforløbene, hvorfor specielt samfundsfag på C-niveau skal medtages, idet bemærkes, at mange andre fag kan bidrage med tilsvarende kompetencer, og det giver en yderligere begrænsning af studieretningerne. Det skal hertil bemærkes, at spørgsmålet om, hvilke fag, der skal være obligatoriske er besluttet på baggrund af grundige drøftelser og beslutning herom med den samlede rektorgruppe. Naalakkersuisut finder det alene på den baggrund ikke hensigtsmæssigt at ændre i bestemmelsen.

Der spørges vedrørende § 26 om udbuddet af valgfag, hvorfor matematik ikke skal have tilsvarende bestemmelse som stk. 2, idet det bemærkes, at det er der lige så meget behov for i forbindelse med det videre uddannelsesforløb. Det skal hertil bemærkes, at spørgsmålet om, hvilke fag på hvilke niveauer, der skal udbydes ved alle gymnasieskoler som valgfag er be-

sluttet på baggrund af grundige drøftelser og beslutning herom med den samlede rektorgruppe. Naalakkersuisut finder det alene på den baggrund ikke hensigtsmæssigt at ændre i bestemmelsen.

Der spørges vedrørende § 28, stk. 3-4 om udbud af studieretninger, hvornår det er den samme studieretning, og hvem der har afgørelsen. Det skal hertil bemærkes, at gymnasieskolerne i henhold til forslaget § 29, stk. 1 hvert år skal give Naalakkersuisut besked om, hvilke studieretninger de ønsker at udbyde. Naalakkersuisut vil med hjemmel i forslaget § 29, stk. 2 kunne nægte en gymnasieskole at udbyde en bestemt studieretning, hvis særlige grunde taler herfor. Naalakkersuisut vil med hjemmel i § 29, stk. 3 desuden kunne fastsætte regler og rammer for gymnasieskolernes oprettelse af studieretninger. Det forventes, at Naalakkersuisut pålægger gymnasieskolerne at oprette bestemte studieretninger, og Naalakkersuisut vil desuden kunne godkende en studieretning med betingelse om, at den oprettes under samme betegnelse som en tilsvarende studieretning et andet sted. Dette er i det foreliggende forslag præciseret i bemærkningerne.

Der spørges vedrørende § 31, stk. 2 om anvendelsen af en fælles grammatisk terminologi i undervisningen, om der ikke i det hele taget bør tilstræbes en fælles terminologi mellem fagene, idet bemærkes, at dette ikke alene skal omfatte grammatik men også f.eks. almene begreber som analyse, redegørelse, diskussion og naturvidenskabelige termer. Der henvises herom til kommenteringen af tilsvarende kommentar i høringssvaret fra IMAK.

Der spørges vedrørende § 35, stk. 2 og § 36, stk. 2 om konsekvenserne af manglende deltagelse trods tilmelding til fjernundervisningsforløb henholdsvis ophold ved en udenlandsk uddannelsesinstitution, om det skal have konsekvenser, hvis det er elevens fejl, eller hvis vedkommende foretager nogle valg. Det skal hertil bemærkes, at de nævnte bestemmelser alene er udtryk for, at det anses vigtigt, at man så vidt muligt forsøger at hjælpe den unge med en alternativ løsning. Der kan i øvrigt være mange grunde til, at det tilmeldte forløb ikke realiseres, herunder også grunde som ikke entydigt kan henregnes den unge selv.

Det anføres vedrørende § 46 om den afsluttende evaluering, at antallet af prøver burde fastsættes i lovgivningen. Der henvises herom til kommenteringen af tilsvarende kommentar i høringssvaret fra ASG.

Der spørges vedrørende § 47 om hvilke prøver en studentereksamen kan omfatte, hvorfor der skal være prøve i studiemetodik, kulturfag og de andre fag men ikke i science. Det anføres herom, at eleverne bruger en stor del af grundforløbet på faget, og hvis der vælges et af de 4 naturvidenskabelige fag, kan prøven bortfalde, ligesom det sker i dag ved overgang fra et niveau til et andet i fagene. Det skal hertil bemærkes, at der heller ikke skal være prøve i studiemetodik, hvorfor bestemmelsen er tilrettet i overensstemmelse hermed. Det skal endvidere bemærkes, at science alene er et introducerende fag i grundforløbet, som danner fundament for det mere enkeltfaglige arbejde på B-niveauerne i biologi, geografi, fysik og kemi.

Der spørges vedrørende § 47, stk. 3 om fastsættelsen af, hvilke fag, den enkelte elev skal aflægge prøve i, hvornår prøvfag skal offentliggøres over for skolen og især over for eleverne, og der spørges, om der ikke kunne sættes et tidspunkt på, idet bemærkes, at det i dag er sidste undervisningsdag, at eksamensplanen skal offentliggøres. Det skal hertil bemærkes, at disse forhold påregnes fastsat i en bekendtgørelse om eksamen, der udstedes med hjemmel i forslagens § 50.

Der spørges vedrørende § 49, stk. 3 om eksamensbeviset, om der ikke skal stå ”kan indgå med forskellig vægt”, idet bemærkes, at de fleste karakterer har samme vægt. Det er korrekt, og bestemmelsen er derfor i det nu foreliggende forslag affattet i overensstemmelse hermed.

Det anføres vedrørende § 58, stk. 5 om tidsbegrænsede ansættelser af personer uden faglig kompetence, at den begrænsede periode nok bør defineres i lovteksten, idet bemærkes, at rektor i dag kan tildele kompetence for et år. Naalakkersuisut finder det ikke hensigtsmæssigt at fastsætte en tidsmæssig grænse i loven. Der påregnes med hjemmel i forslagens § 58, stk. 6 udstedt en bekendtgørelse om faglig kompetence, hvori også vil indgå regler om tidsbegrænsede ansættelser og uddannelsesstillinger.

Det anføres vedrørende § 58, stk. 5 desuden, at uddannelsesstillinger i dag har en anden betydning på dansk, nemlig en stilling efter kandidateksamen, hvor der tages pædagogikum, og at det af bemærkningerne fremgår, at det her drejer sig om universitetsstuderende, der er ved at afslutte deres uddannelse, og som eventuelt kan få støtte fra skolen i form af timereduktion. Det tilkendegives i forlængelse heraf, at man måske burde bruge et andet ord end uddannelsesstilling. Naalakkersuisut finder, at betegnelsen uddannelsesstilling er den bedst dækkende, og det er som nævnt klart anført i bemærkningerne, hvad der i denne sammenhæng forstås hermed. Naalakkersuisut finder det derfor ikke hensigtsmæssigt at ændre betegnelsen.

Det anføres vedrørende § 59, stk. 4 om ansvaret for kurser i prøver i forbindelse med pædagogikum, at man ikke hidtil har brugt faglig supplerings i forbindelse med pædagogikum, og at man har forladt det i Danmark igen. Tilsvarende bemærkning er fremført i hørings svaret fra Uddannelsesstyrelsen. Som følge heraf er bestemmelsen i det nu foreliggende forslag ændret i overensstemmelse hermed.

Der spørges vedrørende § 61 og § 64 om deltagelse i forskningsbaserede efteruddannelses tilbud, om det ikke er overflødig, idet det bemærkes, at alle efteruddannelser vel bygger på forskning, hvorfor det er lidt dobbeltkonfekt. Det anføres videre, at det i øvrigt ville være rimeligt i relation til efteruddannelses tilbuddene, at der foreligger en systematisk plan, så det ikke blot lige lidt her og der. Det skal hertil bemærkes, at det er fundet hensigtsmæssigt at fastsætte, at efteruddannelses tilbuddene skal være forskningsbaserede for herigennem at sikre, at tilbuddene er på et højt fagligt niveau baseret på anerkendte teorier og metoder. Med hensyn til ønsket om en systematisk plan anses dette forhold som nævnt under kommenteringen

af tilsvarende kommentar i høringssvaret fra ASG at være en naturlig del af rektors ledelseskompetence.

Der spørges vedrørende § 62, stk. 2 om rektors ansvar, om rektors ansvarsområde ikke burde udvides, idet meget af tiden går med økonomi, bygninger, kollegier kantine og opsyn. Det skal hertil bemærkes, at rektors ansvar for de her nævnte forhold anses for at være aftalestof.

Der spørges vedrørende § 72, stk. 3 om ekskursioner, studieture m.v., hvilken sanktionsmulighed, der så er over for en elev, der ikke vil betale, og det spørges, hvorfor eleverne så i det hele taget skulle betale. Det skal hertil bemærkes, at der her er tale om ekskursioner og studieture m.v., hvor deltagerbetalingen er forholdsvis beskeden, hvorfor det vil kunne forudsættes, at alle elever deltager, hvorfor sådanne arrangementer er omfattet af mødepligtsreglerne. Da deltagelsen netop er omfattet af mødepligtsreglerne, vil en deltager, der ikke betaler deltagerbetalingen, ikke kunne udelukkes fra deltagelsen. Såfremt et betydeligt antal deltagere ikke agter at betale for deltagelsen, vil arrangementet formentlig ikke blive gennemført, hvorfor arrangementernes tilblivelse og gennemførelse er baseret på en forventning om, at langt de fleste betaler, hvilket da også er praksis i dag.

Det anføres vedrørende § 72, stk. 6 om elevers anskaffelse af undervisningsmidler, at lovgivningen synes at kræve, at der skal fastsættes regler for betaling. Det anføres videre, at skolen i dag kræver, at eleverne selv køber regnemaskiner, ordbøger, mapper og papir som dog betragtes som undervisningsmidler. Det skal hertil bemærkes, at § 72, stk. 1 fastslår udgangspunktet om, at undervisningsmidler, der er nødvendige for undervisningen, af gymnasieskolen skal stilles til rådighed for eleverne uden betaling. Med henvisningen til stk. 6 er det tilkendegivet, at Naalakkarsuisut kan fastsætte regler om, at elever i begrænset omfang selv anskaffer undervisningsmidler, hvilket altså så må ses som en undtagelse til hovedreglen. Det forpligter ikke Naalakkarsuisut til at gøre det, men hvis der ikke er fastsat sådanne regler, vil eleverne kunne kræve, at skolen betaler for alle undervisningsmidler.

GU-Aasiaat har endelig gjort opmærksom på et par trykfejl, som er rettet i det nu foreliggende forslag.

GU-Nuuk:

Det anføres indledningsvis, forslaget har været sendt til kommentering hos lærergruppen på GU-Nuuk, og at der er indkommet to kommentarer, som er indeholdt i skolens høringssvar. Det anføres desuden, at det har været en meget sen udsendelse af høringsmaterialet med deraf følgende kort høringsfrist, som har kollideret med en meget travl eksamenstid, som nok er medvirkende til de få kommentarer fra ledergruppen. Det skal hertil bemærkes, at det bl.a. på grund af oversættelsen af materialet ikke har været muligt at sende høringsmaterialet ud tidligere. Høringsfristen har været på 5 uger, hvilket er en normal høringsfrist.

Det anføres, at der i loven vel bør være en fastsættelse af, at der er mødepligt til undervisningen. Det skal hertil bemærkes, at det i forslaget § 54, stk. 1 er fastsat, at eleverne har mødepligt og pligt til at deltage aktivt i undervisningen.

Det anføres vedrørende § 1 om uddannelses overordnede formål, at der synes at mangle det almindelige formål med uddannelsen. Det skal hertil bemærkes, at det i § 1, stk. 1 er anført, at den gymnasiale uddannelse er en studieforberegende og almindelige uddannelse.

Det anføres vedrørende § 3 om uddannelsens almindelige formål, at der synes at mangle elevernes fysiske evner. Det synes ikke klart, hvad der henvises til her og med hvilken begrundelse. Naalakkersuisut finder derfor ikke grundlag for at ændre i bestemmelsens formulering.

Det anføres vedrørende § 7 om adgang til uddannelsen, at ansøgningstidspunktet for fastlæggelse af, om uddannelsen er åben, måske ikke er hensigtsmæssig, idet skolen også gerne vil kunne optage ansøgere, der kan dokumentere at bo i kommunen på starttidspunktet for uddannelsen. Det skal hertil bemærkes, at der med henvisningen til stk. 2 i § 7, stk. 1 netop er tilkendegivet, at personer som ikke har fast bopæl i Grønland på ansøgningstidspunktet alligevel er adgangsberettiget, hvis de tidligere har haft fast bopæl uden for Grønland, og deres faste bopæl uden for Grønland skyldes forsørgsforhold, hvor grønlandske myndigheder har medvirket eller uddannelsesforhold.

Det anføres vedrørende § 8 om betingelser for optagelse, at karakteren E synes at være meget lavt sat, og at det foreslås, at karakteren D bliver adgangskrav såvel for eksamens- som standpunktskarakterer, og at ansøgere med karakteren E (og ingen under) kan ansøge om optagelse på 0-klasse, som oprettes på hvert GU, en slags præparantklasse. Alternativt kan disse E-elever indstille sig til en optagelsesprøve året efter. Det skal hertil bemærkes, at når kravet om E er valgt, er dette udtryk for, at elever, der gennemfører folkeskolen med tilfredsstillende resultat, hvilket karakteren E netop er udtryk, bør have ret til at fortsætte på en gymnasial uddannelse, og det må også forventes, at det faglige niveau er tilstrækkeligt, når de netop klarer sig tilfredsstillende i alle fag.

Der påpeges en henvisningsfejl i § 8, stk. 3, som er rettet i det nu foreliggende forslag.

Det anføres vedrørende § 9 om optagelsesprøven, at en optagelsesprøve synes at stride mod et objektivitetsparameter, og at skolen i øvrigt ikke er enig i ideen. Det anføres videre, at den kan blive meget dyr, især hvis det som i Danmark er den enkelte skole, der laver optagelsesprøven og skolens lærere, der retter og vurderer. Det anføres i forlængelse heraf, at hvis der skal være en optagelsesprøve, bør den være centraliseret, udarbejdet centralt og vurderet centralt, hvis man skal undgå subjektivitet og uens optagelsesniveauer. Der skal herom henvises til kommenteringen af lignende kommentar i høringssvaret fra GU-Aasiaat.

Det anføres vedrørende § 10 om genoptagelse af uddannelsen efter afbrud, at orlovsmuligheden kun bør være på 1 år med dispensationsret for rektor. Forslaget er ikke nærmere begrundet, og Naalakkersuisut finder fortsat, at afbrydelse efter aftale med rektor for en periode op til 2 år, vil være af så kort varighed, at eleven fortsat må antages at have den fornødne tilknytning til uddannelsen til at kunne genoptage denne.

Det anføres vedrørende § 11, stk. 3 om optagelse på gymnasieskoler, der udbyder tekniske eller merkantile studieretninger, at den synes overflødig, når stk. 4 står der. Det skal hertil bemærkes, at det af de i bemærkningerne til bestemmelsen anførte grunde er fundet hensigtsmæssigt at medtage denne undtagelse. Stk. 4 er alene en hjemmelsbestemmelse, som muliggør fastsættelse af regler om optagelse på en gymnasieskole, der udbyder en bestemt studieretning.

Det anføres vedrørende § 18 om grundforløbet, at anvendelsen af ordet ”forståelse” synes ret uforståeligt, da det står alene. Det skal hertil bemærkes, at ordet ”forståelse” indgår i sætningen, der indledes med ”Grundforløbet skal give eleven faglig indsigt og forståelse”. Forståelse skal derfor ses i sammenhæng med faglig indsigt og må derfor efter en naturlig forståelse forstås som faglig forståelse. Dette er præciseret i bemærkningerne til bestemmelsen.

Der spørges vedrørende § 25 om de obligatoriske fag i studieretningsforløbene, hvorfor idræt og musik/billedkunst ikke er medtaget. Det skal hertil bemærkes, at idræt og musik/billedkunst netop ikke forventes at indgå i alle studieretninger. Der henvises i øvrigt til kommenteringen af kommentar vedrørende § 25 i høringsvaret fra GU-Aasiaat.

Der spørges, hvorfor engelsk A skal udbydes ved alle gymnasieskoler, idet bemærkes, at det er forståeligt at engelsk B skal, men engelsk A er ikke et krav til andre uddannelser end ganske få engelskfag på universiteterne og på business-schools. Der henvises herom til kommenteringen af kommentar vedrørende § 26 i høringsvaret fra GU-Aasiaat.

Det anføres vedrørende § 28, stk. 4 om hvilken gymnasieskole en elev optages på, at formuleringen er noget vrøvl og uforståelig. Bestemmelsen er i det nu foreliggende forslag forsøgt tydeliggjort.

Der spørges vedrørende § 37, stk. 1, nummer 2 om undervisningens tilrettelæggelse, hvordan man laver progression i arbejdsformer, idet bemærkes, at variation i arbejdsformer er ok, og man bør lade det blive ved det. Der er i bemærkningerne til bestemmelsen redegjort for, hvad kravet om progression i arbejdsformerne er begrundet i.

Det anføres vedrørende § 38 om lærerteam, at det bliver hammerdyrt og vil kræve mange midler til skolen. Det skal hertil bemærkes, at der er budgetteret med udgifter til etableringen af lærerteams og redegjort herfor i beskrivelsen af forslagets økonomiske og administrative konsekvenser.

Det anføres vedrørende § 42, stk. 3 om fritagelse af handicappede elever fra undervisningen i faget idræt, at eleven ikke skal vælge et valgfag i stedet, men at eleven skal deltage passivt i undervisningen i faget for at modtage den teoretiske del af faget. Det skal hertil bemærkes, at Naalakkersuisut ikke finder det tilfredsstillende, at eleven skal deltage passivt i undervisningen, hvorfor bestemmelsen ikke er ændret.

Det anføres vedrørende § 46, stk. 1 vedrørende studentereksamen, at bestemmelsen bør affattes således: "...fastsat antal mundtlige og/eller skriftlige prøver". Det skal hertil bemærkes, at det efter de lovtekniske retningslinier ikke er muligt at anvende skråtegn, da det kan give anledning til usikkerhed. Naalakkersuisut finder i øvrigt ikke anledning til at ændre formuleringen.

Det anføres vedrørende § 46 desuden, at "studieopgave" bør kaldes "studieprojekt" i stedet. Dette synes velbegrunder og er derfor ændret i det nu foreliggende forslag.

Det anføres vedrørende § 47, stk. 1 om hvilke prøver studentereksamen kan omfatte, at alt efter kommaet i 1. Sætning er unødvendigt, da der allerede står "kan" i sætningen, og idet man i faget idræt allerede har fået godkendt, at der kan være eksamen. Naalakkersuisut er ikke enig heri, da det anses nødvendigt at nævne, hvilke fag, der ikke kan indgå i eksamen. Bestemmelsen er derfor ikke ændret.

Der foreslås en anden affattelse af § 53, stk. 1 vedrørende nægtelse af en elevs oprykning, således at sætningen affattes således: "...semestret eller det hidtidige skoleforløb...", idet bemærkes, at det også gælder, hvis eleverne har medfølgende karakterer fra 1.g og 2.g. Da dette er velbegrunder er der foretaget en ændring i overensstemmelse hermed i det nu foreliggende forslag.

Der er påpeget en stavfejl i § 54, stk. 2, der er rettet i det nu foreliggende forslag.

Det anføres vedrørende § 56 om lærernes opgave, at sætningen bør afsluttes efter "tolerance", da der ellers skal tilføjes f.eks. "religiøse, seksuelle og meget mere". Dette er ikke nærmere begrundet, og da ingen af de øvrige høringsparter har fremført lignende kommentarer, og da Naalakkersuisut i øvrigt ikke ser nogen grund til ændring af formuleringen er bestemmelsen opretholdt uændret.

Det anføres vedrørende § 58, stk. 6 om Naalakkersuisuts hjemmel til at fastsætte nærmere regler om faglig kompetence, at bestemmelsens sidste led bør affattes således: "om tidsbegrænsede ansættelser og uddannelsesstillinger. Det anføres videre, at man nok bør være forsigtig med at give frit, hvem der kan undervise, og at man bør præcisere, at det skal være på et vist niveau for at kunne opnå elevs studiekompetence efter 3 år. Det skal hertil bemærkes, at forslaget til ny affattelse synes velbegrunder og derfor er ændret i overensstemmelse hermed i

det nu foreliggende forslag. Med hensyn til de øvrige bemærkninger til bestemmelsen vil disse medtages i arbejdet vedrørende udarbejdelse af en bekendtgørelse om faglig kompetence.

Det anføres vedrørende § 59, stk. 3, 2. pkt. om rektors mulighed for at tillade udsættelse af pædagogikum, at der også kan være andre end personlige forhold, der kan tale for udsættelse, herunder skolens tarv. Det anføres i forlængelse heraf, at det f.eks. for en skole som GU-Nuuk kan være svært at have mere end 3 lærere pr. semester i pædagogikum. Det anføres videre, at det også bør beskrives, om det kun er lærere med faglig kompetence (kandidateksamen), der kan komme i pædagogikum, idet bemærkes, at det udløser 2000 kroner ekstra om måneden i løn. Det skal hertil bemærkes, at bestemmelsen i § 59, stk. 3, 2. pkt. er ændret i overensstemmelse med det foreslåede i det nu foreliggende forslag. I bemærkningerne til § 59, stk. 1 er det allerede anført, at det kun er lærere med faglig kompetence, der kan komme i pædagogikum.

Det anføres vedrørende § 60 om udstedelse af eksamensbevis, at det bør være rektor, der udsteder beviset. Dette er ikke nærmere begrundet, og ingen andre høringsparter har tilkendegivet dette. Naalakkersuisut finder det fortsat hensigtsmæssigt, at det er Naalakkersuisut (i praksis Departementet for Uddannelse og Forskning), der udsteder beviset.

Det anføres vedrørende § 61 om lærerne ret og pligt til deltagelse i forskningsbaserede efteruddannelses tilbud, at det bliver hammerdyrt, hvis lærerne har ret til at deltage, idet det anføres, at de så frit kan bestemme, da det er deres ret. Det anføres, at lignende betragtninger gør sig gældende vedrørende § 64 om rektors ret og pligt til deltagelse i forskningsbaserede efteruddannelses tilbud. Det skal hertil bemærkes, at bestemmelserne alene fastslår en ret og en pligt men ikke fastlægger i hvilket omfang efteruddannelse skal ske.

Der spørges vedrørende § 65 om lærerrådet, om det nu skal være et repræsentativt demokrati. Der henvises til kommenteringen af lignende kommentar i høringsvaret fra ASG.

Der spørges vedrørende § 72 om deltagerbetaling, om det vil sige, at gymnasieskolerne ikke kan kræve/forvente, at eleverne selv medbringer egen bærbar PC til undervisningen. Det skal hertil bemærkes, at en bærbar ikke anses for et undervisningsmiddel, hvilket er præciseret i bemærkningerne til bestemmelsen.

GU-Nuuk anfører afslutningsvis, at skolen få et problem med at beskæftige lærerne, hvis der er fag, der kun er i grundforløbet eller i studieretningsforløbet, f.eks. en musiklærer, som ikke har kompetence til andet. Det skal hertil bemærkes, at dette anses som et planlægningsanliggende på den enkelte gymnasieskole. Lærerne vil kunne få timer nok, men det kan i visse tilfælde give en skæv arbejdsfordeling.

GU-Qaqortoq:

Det anføres indledningsvis, at bemærkningerne fremsættes af lærerrådet efter en drøftelse på møde den 15. Juni.

Det anføres, at der er stor betænkelighed omkring optagelseskravet på E fra folkeskolen, idet det bemærkes, at det er en slækkelse i forhold til nuværende praksis. Det anføres videre, at det vurderes, at elever med karakteren E i flere fag i deres afgangsprøve fra folkeskolen ikke har det faglige niveau til at klare en GU-eksamen, og at karakteren E vil sænke det faglige niveau generelt. Der skal herom henvises til kommenteringen af lignende kommentar i høringsvaret fra GU-Nuuk.

Det anføres videre, at kravet om karakteren E vil forsinke planlægningen af det kommende skoleår med den konsekvens, at den administrative afdeling bliver nødsaget til også at arbejde i sommerferien, som er den eneste mulighed for at holde ferie i. Det anføres videre, at det findes problematisk med hensyn til planlægning af undervisningsåret, at man skal vente på folkeskolens eksamenskarakterer, før man kan optage elever, og at det også anses for problematisk med hensyn til ansættelse af lærere og planlægning af kommende skoleår. Der nævnes kapacitetsproblemer, så som lokaler, antal og størrelse, ved et eventuelt meroptag af elever i forhold til i dag. Der skal herom henvises til kommenteringen af lignende kommentar i høringsvar fra ASG. Det skal supplerende bemærkes i relation til det anførte vedrørende kapacitetsproblemer, at kapaciteten vil være fastsat forud for optagelsesrunden, og at der ikke bliver optaget flere elever, end der er kapacitet til.

Det anføres vedrørende § 17 om antallet af undervisningsdage, at det kan blive nødvendigt, hvis der optages mere, end der er plads til, også at inddrage aftentimer med den konsekvens, at der skal ansættes flere lærere i en periode. Det skal hertil bemærkes, at der som nævnt ovenfor ikke optages flere end der er kapacitet til.

Det anføres videre, at Lærerrådet støtter, at eleverne vælger sig ind på studieretninger fra starten med mulighed for omvalg efter grundforløbet, idet det anses for vigtigt, at man så vidt muligt placerer eleverne i de rigtige klasser/hold fra starten. Det skal hertil bemærkes, at grundforløbet blandt andet har til formål at danne grundlag for elevernes valg og gennemførelse af studieretning, hvorfor det vil stride mod dette, hvis eleverne skulle vælge studieretning inden start på uddannelsen. Dette udgangspunkt fraviges af nærmere beskrevne grunde for de elever, der ønsker sig optaget på gymnasieskoler, der udbyder tekniske og merkantile studieretninger. I øvrigt forventes det, at alle gymnasieskoler udbyder bestemte studieretninger, som de fleste elever ønsker at fortsætte på, hvorfor det også forventes, at langt de fleste elever forbliver på den gymnasieskole, de er optaget på, når de har valgt studieretning.

Det anføres videre, at der er betænkeligheder over kundskaber i engelsk, især med hensyn til adgangsniveauet E, da eleverne ofte ikke har lært sproget, når de kommer på GU. Naalakkersuisut finder, at dette ikke bør medføre ændrede krav men en forstærket indsats i folkeskolen med henblik på generelt at hæve niveauet.

Det anføres videre, at det på en lille skole som GU-Qaqortoq anses for vigtigt, at Lærerrådet består af hele lærerkollegiet. Der er i det nu foreliggende forslag givet lærerne mulighed for selv at beslutte, hvordan sammensætningen af lærerrådet skal være.

Det anføres videre, at det anses for problematisk, at musik og billedkunst – de kreative fag – ikke introduceres i grundforløbet. Det skal hertil bemærkes, at beslutningen om, hvilke fag, der skal være obligatoriske i grundforløbet er truffet efter grundig drøftelse heraf med det samlede rektorkollegium. Alene af den grund finder Naalakkersuisut det ikke hensigtsmæssigt at ændre bestemmelsen.

Det anføres videre, at det anses for problematisk, at timebelastningen kan blive meget skæv på 1.- og 2. semester. Der henvises herom til kommenteringen af lignende kommentar i høringssvaret fra IMAK.

Det anføres videre, at optagelsesprøve skal laves fra centralt hold for at undgå forskellige optagelseskrav. Der henvises herom til kommenteringen af lignende kommentar i høringssvaret fra GU-Aasiaat.

Det anføres videre, at 3 nye fag kræver meget efteruddannelse. Det skal hertil bemærkes, at der også er budgetteret hermed. Der henvises herom til beskrivelsen af forslaget økonomiske og administrative konsekvenser.

Det anføres videre, at det anses for problematisk, hvis GU-lærerne også skal have timer på Hhx, sådan som situationen er nu (forskellige lønforhold). Det skal hertil bemærkes, at forslaget ikke gør indgreb i allerede aftalte løn- og ansættelsesforhold. Fremover vil der kun være en gymnasial uddannelse, hvorfor der ikke kan blive tale om at have timer på GU henholdsvis HHX.

Det anføres videre, at man bør overveje at sammenlægge GU og Hhx. Det skal hertil bemærkes, at dette forstås som sammenlægning af GU-Qaqortoq med Hhx i Qaqortoq. Dette er der ikke bestemmelser om i lovforslaget. Lovforslaget muliggør, at brancheskoler som hidtil vil kunne udbyde en gymnasial uddannelse, hvorfor loven ikke nødvendiggør en sammenlægning.

Hhx-Qaqortoq:

Der spørges i relation til forslaget kapitel 1 og 7 indledningsvis, om en gymnasieskole kan være en del af en brancheskole, som er en selvstændig offentlig institution, hvor der gælder andre regler med hensyn til instruktionsbeføjelser og ansættelsesbeføjelser end der gør på de gymnasieskoler, der er beskrevet i lovforslaget. I det følgende redegøres der for, hvilke problemer det giver, hvis de erhvervsgymnasiale linjer fortsat skal være afdelinger af en brancheskole. I det nu foreliggende forslag er det tydeliggjort, at brancheskoler og for den sags skyld også andre uddannelsesinstitutioner (såkaldte godkendte institutioner) vil kunne godkendes til

at udbyde den gymnasiale uddannelse. Der er desuden fastsat særskilte regler for, hvem der varetager rektors opgaver på godkendte institutioner, for ansættelse og afskedigelse på godkendte institutioner og om ansvaret over for Naalakkersuisut i relation til godkendte institutioner. Der er herved generelt tilsigtet hensyntagen til de styrelsesregler, der gælder for andre uddannelsesinstitutioner, herunder brancheskolerne.

Det anføres vedrørende § 9 om optagelsesprøven, at der måske bør fastsættes lidt mere om rammerne for prøven. Der spørges således til, om det skal være en centralt stillet prøve, eller om det skal være gymnasieskolen, der laver prøven. Det anføres videre, at det også kunne være formålstjenligt, at fagområder for optagelsesprøven beskrives, i hvert fald hvis det ikke er en centralt stillet opgave, så der er en vis sikkerhed for, at de forskellige gymnasier ikke stiller forskellige krav til optagelsesprøven. Det skal hertil bemærkes, at i det nu foreliggende forslag er det indarbejdet, at prøven stilles og vurderes centralt.

Det anføres vedrørende mad- og kostordninger i § 13, at NI i Qaqortoq ingen mulighed har for at tilbyde kost- eller madordning til alle gymnasieeleverne under de nuværende forhold, idet bemærkes, at kollegierne ikke er bygget til det. Det anføres videre, at en madordning for alle vil kræve bygning af en kantine, og at skolen derfor ikke vil kunne leve op til lovens krav allerede fra dens ikrafttræden. Det skal hertil bemærkes, at der netop ikke er stillet krav om bestemte mad- eller kostordninger. Den enkelte gymnasieskole vil derfor ud fra lokale forudsætninger og behov selv kunne fastsætte en ordning, der er hensigtsmæssig. Naalakkersuisut finder ikke, at kollegiernes stand og indretning er afgørende for, om der kan etableres en kost- og madordning.

Det anføres vedrørende § 24, stk. 2 om kravet til A-niveau fag ved afslutningen af studieretningsforløbet, at der under hele reformforløbet har været talt om 3 A fag som minimum, altså grønlandsk, dansk og 1 fag mere, og at to A-fag synes lidt. Det anføres videre, at hvis der er tale om de studieretninger, som ikke giver adgang til alle videregående uddannelser, bør det forklares og nuanceres, så ingen bliver vildledt til at tro, at de kan blive student med en hvilken som helst studieretning med kun 2 A-fag. Det anføres videre, at der f.eks. ikke er planlagt merkantile studieretninger med kun 2 A-fag. Det skal hertil for det første bemærkes, at § 24, stk. 2 er udgået i det nu foreliggende forslag som overflødig. Der henvises herom til kommenteringen af høringssvaret fra Uddannelsesstyrelsen. Der henvises i øvrigt til kommenteringen af høringssvaret fra Grønlands Arbejdsgiverforening.

Der foreslås en ændret affattelse af § 58 om lærernes faglige kompetence, således at sætningen formuleres således: "Faglig kompetence er betinget af en ved et universitet eller anden højere læreanstalt bestået kandidateksamen...", da der f.eks. i fremmedsprog og andre af gymnasiets fag som erhvervsøkonomi og afsætning kan opnås kandidatgrader på handelshøjskoler som f.eks. Copenhagen Business School. Forslaget er velbegrunderet og er derfor indarbejdet i det nu foreliggende forslag.

Det anføres videre vedrørende § 58, at man i rektorgruppen har talt om, at pædagogikum først påbegyndes et halvt år efter ansættelse, hvorfor det kan knibe, at toårsreglen i § 59, stk. 3 kan overholdes. Det skal hertil bemærkes, at der i forslaget § 59, stk. 3, sidste pkt. er givet rektor mulighed for at dispensere fra toårsreglen.

Det anføres videre, at rammerne for nedsættelse af lærerråd bør være mere detaljerede, da dette er en del af arbejdsforholdene, og derfor mest hensigtsmæssigt må være ens for alle gymnasieskolerne. Det anføres videre, at der i det mindste bør laves et centralt udkast til en forretningsorden, og at det desuden vil være hensigtsmæssigt med en lærerrådsformand, der får en mindre reduktion, f.eks. en time pr. uge i lighed med andre tillidshverv. Det skal hertil bemærkes, at der som følge af ønske herom fra andre høringsparter er givet lærerne på den enkelte gymnasieskole mulighed for selv at beslutte sammensætningen af lærerrådet på skolen. Naalakkersuisut finder i øvrigt ikke, at det vil være hensigtsmæssigt lovgivningsmæssigt at gøre reglerne om lærerrådets arbejde mere detaljerede, da dette anses for aftalestof.

Det anføres afslutningsvis, at § 67, stk. 3 om Naalakkersuisuts mulighed for at give pålæg i pædagogiske og administrative anliggender, at bestemmelsen er i modstrid med Inatsisartutlov nr. 10 af 19. maj 2010 om erhvervsuddannelser og kurser på erhvervsuddannelsesområdet, efter hvilken brancheskolerne ikke er underlagt departementets instruktionsbeføjelse. Der skal her henvises til bemærkningerne til kommentarerne vedr. kapitel 1 og 7.

Uddannelsesstyrelsen:

Uddannelsesstyrelsen har foreslået en række redaktionelle ændringer, som for de flestes vedkommende har medført rettelser.

Styrelsen anfører vedrørende § 6, stk. 2 om Naalakkersuisuts mulighed for at fastsætte regler om det maksimale antal elever i en klasse og et hold samt om det antal elever, der udløser en klasse eller et holdt, at det måske ikke er klogt at fastsætte centralt. Det anføres supplerende som kommentar til bemærkningerne til bestemmelsen, at et loft over klassekvotienten vil betyde, at flere elever end nødvendigt ikke kan optages på ønskede skole eller den ønskede studieretning. Det anføres desuden som kommentar til bemærkningerne til § 28 om optagelse af eleverne på den af dem ønskede studieretning, at dette vanskeliggøres med et loft over klassekvotienten. Naalakkersuisut finder, at det er vigtigt, at der fastsættes et loft for klassekvotienten, både af hensyn til eleverne men også af hensyn til kapaciteten. Naalakkersuisut finder i øvrigt ikke, at klassekvotienter i forhold til optag er et reelt problem, idet der i reglerne også vil kunne gives mulighed for at dispensere i særlige tilfælde.

Det anføres vedrørende § 23 om antallet af timer i studieretningsforløbet, at det ikke kan undgå at give meget store kvalitetsforskelle med et så stort spænd (1800-2300 timer) mellem minimums- og maksimumstimetal. Det skal hertil bemærkes, at det har været tilsigtet med denne store spændvidde. Men alle studieretninger vil fortsat have en kvalitet, der gør, at de vil være adgangsgivende i forhold til videre uddannelse.

Det anføres vedrørende § 24, stk. 2, at bestemmelsen må anses for at være overflødig i betragtning af § 25, stk. 1, nr. 1-2, medmindre der menes ”to fag ud over dansk og grønlandsk”. Som følge heraf er § 24, stk. 2 udgået i det nu foreliggende forslag.

Det anføres vedrørende § 26 om valgfag, at der er en sammenblanding af udbud og oprettelse. Dette er i det foreliggende forslag rettet.

Det anføres vedrørende § 28, stk. 6 om rektoroptag ved for mange ansøgere til en bestemt studieretning, at det er noget upræcist, hvor mange ”mange” er. Det skal hertil bemærkes, at det er tilsigtet, at der er en vis fleksibilitet i lovteksten.

Det anføres vedrørende § 32 om undervisning baseret på andetsprogs-pædagogik, at hvis uddannelsen skal være studieforberedende til en videregående uddannelse i Danmark, skal der stilles krav om en progression, som går mod, at eleven efter studentereksamen kan følge en undervisning, som ikke er baseret på en andetsprogs-pædagogik. I en kommentar til bemærkningerne til bestemmelsen anføres det supplerende, at hvordan denne sikring finder sted, må fremgå af lovbemærkningerne. Det skal hertil bemærkes, at Naalakkersuisut er bevidst herom, og at dette derfor forventeligt vil blive indarbejdet i læreplanerne. Dette er præciseret i bemærkningerne.

Det anføres vedrørende § 42, stk. 3 om rektors mulighed for at fritage en handicappet elev fra undervisningen i faget idræt, at det er dansk erfaring, at hvis fritagelsen sker forholdsvis sent i forløbet, giver det problemer at kræve et erstatningsfag. Det skal hertil bemærkes, at det derfor er vigtigt, at behovet for fritagelse afklares hurtigst muligt.

Det anføres vedrørende § 58, stk. 5 om tidsbegrænsede ansættelser, at det er lidt uklart, om der kan gives kompetence til lærere i kunstneriske fag, som ikke er kandidater, idet bemærkes, at de i så fald ikke umiddelbart vil kunne få kompetence i Danmark. Det skal hertil bemærkes, at tildeling af faglig kompetence i henhold til § 58, stk. 1 er betinget af en ved en et universitet eller anden højere læreanstalt bestået kandidateksamen. Dette gælder uanset, hvilke fag lærerne skal undervise i.

Det anføres vedrørende § 59, stk. 4 om ansvaret for kurser og prøver i forbindelse med pædagogikum, at sidefagssupplering er afskaffet i Danmark, men at der naturligvis ikke kan rejses indvendinger mod, at den fastholdes i Grønland. Der forekommer ikke at være et sådant behov, hvorfor bestemmelsen er ændret i overensstemmelse hermed i det nu foreliggende forslag.

Det anføres vedrørende § 72, stk. 3 og 4 om deltagerbetaling for ekskursioner, studieture m.v., at de der nævnte beløb bør pristalsreguleres. Naalakkersuisut finder under hensyn til beløbets beskedne størrelse ikke anledning til at indarbejde en pristalsregulering.

Der spørges i en kommentar til bemærkningerne til § 25 om de obligatoriske fag i studieretningerne, om der ikke skal stilles generelle krav til sammensætningen af studieretningerne. Det skal hertil bemærkes, at det ikke forekommer hensigtsmæssigt generelt at fastsætte andre generelle krav end netop hvilke obligatoriske fag, der skal indgå i alle studieretninger, at der indgår yderligere obligatoriske fag i hver enkelt studieretning, at der skal udbydes valgfag, hvad valgfagsrækken skal bestå af og hvilke valgfag på hvilke niveauer, der skal indgå i alle studieretninger.

Det anføres som en kommentar til bemærkningerne til § 28, stk. 6, 2. pkt. om rektoroptag ved for mange ansøgere til en bestemt studieretning, at rektor måske også kunne gives mulighed for at sætte 1-2 elever flere i klassen. Det skal hertil bemærkes, at denne mulighed faktisk allerede eksisterer gennem muligheden for begrænset meroptag efter § 28, stk. 6, 1. pkt.

Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen:

Styrelsen finder betegnelsen ”tværfaglige” prøver uhensigtsmæssig (f.eks. i § 47, stk. 1). Det anføres videre, at såfremt det er hensigten med lovforslaget at implementere et fagligt koncept svarende til det danske, bør betegnelsen ”flerfaglige” prøver anvendes. Forslaget forekommer velbegrunderet og er derfor imødekommet i det nu foreliggende forslag.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til Kapitel 1

Som noget nyt er der i forslagens kapitel 1 fastsat bestemmelser om uddannelsens formål og overordnede rammer. Dette sker indledningsvis i § 1 ved bestemmelser, som fastsætter uddannelsens samlede formål, dens varighed, målgruppe, betydning i forhold til videre uddannelse, hjemmel for fastsættelse af regler for særlige gymnasiale uddannelsesforløb, og at der oprettes gymnasiale suppleringskurser samt hjemmel for fastsættelse af nærmere regler herom.

Dernæst fastsættes der i §§ 2-3 bestemmelser om formålet med uddannelsens studieforberedende element henholdsvis almendannende element.

Med tydeliggørelsen af formålene med uddannelsen er der tilsigtet en klar forståelsesramme for den undervisning, der skal foregå i den gymnasiale uddannelse.

Til § 1

Bestemmelsen fastsætter uddannelsens overordnede formål, dens varighed, målgruppe, betydning i forhold til videre uddannelse, uddannelsens fokus, hjemmel for fastsættelse af regler for særlige gymnasieuddannelsesforløb og at der oprettes gymnasiale suppleringskurser samt hjemmel for fastsættelse af nærmere regler herom.

Til stk. 1

Bestemmelsen fastslår i 1. pkt., at der overordnet set er tale om én uddannelse. Dette skal ses i modsætningen til den gældende retstilstand, hvor der er 3 uddannelser, GU, Hhx og Htx.

Bestemmelsen fastslår i 1. pkt. desuden uddannelsens overordnede formål. Der er i forslagets §§ 2 og 3 fastsat nærmere bestemmelser om formålet med det studieforberevende element henholdsvis det almendannende element.

Bestemmelsen fastslår i 2. pkt., at uddannelsen er 3-årig. Dette svarer til varigheden af de 3 eksisterende uddannelser. Der er i bestemmelsen henvist til §§ 40-42. Disse bestemmelser beskriver særligt tilrettelagte forløb, hvor uddannelsens varighed i nærmere beskrevne situationer vil kunne være kortere eller længere end 3 år. Der henvises for uddybning herom til bemærkningerne til de nævnte bestemmelser.

Bestemmelsen fastslår i 3. pkt. uddannelsens målgruppe. I forhold til de gældende anordninger om GU, Hhx og Htx er der sket den ændring, at det ikke er anført, at uddannelsen er for unge. Uddannelsen vil efter sin karakter fortsat primært orientere sig mod unge, men ved at undlade at nævne, at uddannelsen er målrettet unge, er det tilsigtet signaleret, at uddannelsen også er målrettet andre personer, der har interesse i at få sådan almendannende og studiekompetencegivende uddannelse.

At uddannelsen udgør en helhed er udtryk for, at uddannelsen er sammenstykket af forskellige forløb (grundforløb og studieretningsforløb), som hænger sammen. Dette er ikke til hinder for, at eksamen som hidtil kan aflægges som enkeltfagseksamen og som selvstuderende. Se nærmere herom i bemærkningerne til forslagets § 46, stk. 2 og 3. At eksamen skal være efter en national standard betyder, at eksamen skal være den samme, uanset hvilken gymnasieskole, der afholder eksamen.

Til stk. 2

Bestemmelsen svarer til de hidtil gældende regler. Formuleringen ”efter de regler, der er fastsat herom” er medtaget for at synliggøre, at der ud over studentereksamen kan være fastsat særlige adgangskrav til bestemte uddannelser.

Til stk. 3

Bestemmelsen er ny i forhold til gældende regler, men svarer til bestemmelsen i § 5, stk. 2 i loven om de gymnasiale uddannelser i Grønland. Formålet med bestemmelsen er at gøre det

muligt at fastsætte regler om særlige gymnasieuddannelsesforløb, som alene giver adgang til visse korte og mellemlange videregående uddannelser.

For sådanne forløb vil det blive sikret, at elever, der har gennemført forløbet, senere gennem supplering med enkeltfag kan erhverve studiekompetence på linje med elever, der har gennemført de almindelige gymnasiale uddannelsesforløb.

Til stk. 4

Som nævnt i bemærkningerne til stk. 2, vil adgang til visse videregående uddannelser fordrer yderligere krav end en bestået studentereksamen. Det er derfor fundet nødvendigt som hidtil at oprette gymnasiale suppleringskurser. Med bestemmelsen bliver det lovfæstet, at der er en forpligtelse til oprettelse af sådanne kurser.

Gymnasiale suppleringskurser er således at betragte som et særligt tilbud ud over gymnasieuddannelsen og er som sådan ikke en del af uddannelsen. Når bestemmelsen er medtaget her, er det dels for at lovfæste forpligtelsen til oprettelse af kurserne, og dels fordi suppleringskurserne må ses i tæt sammenhæng med den gymnasiale uddannelses studieforberevende kompetence.

Sidste pkt. pålægger Naalakkersuisut at fastsætte nærmere regler om suppleringskurser. Naalakkersuisut kan blandt andet fastsætte regler om, at suppleringskurserne kan tages sammen med et almindeligt gymnasiehold, eller at der f.eks. oprettes specielle A-niveau fag på en enkelt gymnasieskole. Naalakkersuisut kan også fastsætte, hvilke gymnasieskoler, der udbyder suppleringskurser.

Til § 2

Som noget nyt fastsættes der i forslaget særskilte bestemmelser om formålet med uddannelsens studieforberevende element henholdsvis med det almendannende element, der udgør uddannelsens samlede formål, jf. herom under bemærkningerne til § 1, stk. 1. I § 2 fastsættes formålet med det studieforberevende element.

Til stk. 1

Det er i bestemmelsen præciseret, at uddannelsen i forhold til videregående uddannelse skal være fagligt forberedende, og hvorledes dette skal ske.

Eleverne skal således tilbydes undervisning, der fremmer de nødvendige værktøjer, der skal bruges for at kunne studere videre.

Til stk. 2

Den faglige indsigt relaterer sig primært til de enkelte fag, mens studiekompetence primært relaterer sig til elevernes personlige parathed til at studere på en videregående uddannelse, hvilket bliver nærmere beskrevet i bestemmelsens sidste pkt.

Til § 3

Bestemmelsen fastsætter det specifikke formål med uddannelsens almindelige element.

Til stk. 1

Almindelse er et abstrakt begreb og forstås som en faglighed, der trækker på tre tilgange: Den humanistiske, den samfundsvidenskabelige og den naturvidenskabelige. De tre tilgange, der bliver formidlet i fagene, er tilpasset og er forankret på den ene side i samfundsbehov og stofkrav og på den anden side i læring og elevkultur. Eleverne skal under deres uddannelse modnes og udvikle personlig myndighed. De skal desuden udvikle refleksion over deres eget forhold til medmennesker, natur og samfund, hvilket de tre nævnte tilgange tager udgangspunkt i. Dette identitetsudviklende element af den gymnasiale uddannelse er med forslaget søgt styrket.

Det er desuden præciseret, at der i uddannelsens almindelige element også indgår udvikling af elevernes kreative og innovative evner og deres kritiske sans. Om end disse forhold er en del af uddannelsens almindelige element, vil de også bidrage til elevernes studiefaglige kompetencer.

Til stk. 2

Bestemmelsen fastslår i 1. og 3. pkt., hvad uddannelsen skal forberede eleverne til i relation til at agere som aktive borgere i et demokratisk samfund. I 2. pkt. fastsættes det, hvilke krav dette stiller til undervisningen og skolens dagligliv.

Til stk. 3

Eftersom almindelse skal være basis for videregående uddannelse er det nærliggende at forankre denne mere til de grønlandske forhold. De grønlandske forhold bliver ikke begrænset til den nationale ramme, men skal ses i samspillet med danske og internationale forhold. Derfor vil forankring til grønlandsk kultur og samfund ikke udelukke andre relationer.

Undervisningen i den gymnasiale uddannelse skal tilbyde en bred viden om grønlandsk kultur, historie og livsværdier for at give eleverne mulighed for at reflektere kvalificeret over egen personlige identitet. Identitetsrefleksioner udgør et vigtigt element i gymnasieelevernes mentale velbefindende og dermed en væsentlig motivationsfaktor. Ved at kende sin egen kultur og identitet har eleven det bedste fundament for at tilegne sig ny viden og erfaring. Først når eleven har fået en solid baggrundsviden om sit eget lands historiske, kulturelle, sociale, teknologiske og økonomiske udvikling, vil eleven kunne perspektivere til den omgivende verden.

Med bestemmelsen signaleres det, at undervisningen i den gymnasiale uddannelse bør funderes på værdierne i den grønlandske kultur, og denne dimension bør fylde meget mere i den daglige undervisning på gymnasierne. Det grønlandske gymnasium skal således også være en kulturbærende og identitetsstyrkende institution i samfundet, samtidig med at det forbereder grønlandske unge til videreuddannelse.

Kulturbaseret undervisning bør således inddrage det grønlandske samfund i undervisningen, uanset hvilket fag, der undervises i. Elevernes egen kultur skal således danne udgangspunkt for undervisningen.

Til kapitel 2

Reglerne om udbud og kapacitetsstyring er nye i forhold til de gældende regler. Reglerne omfatter spørgsmålet om, hvem der kan udbyde den gymnasiale uddannelse, tilvejebringelse af gymnasie- og kollegiekapacitet, muligheden for at fastlægge et kapacitetsloft og regler om, hvordan undervisningen i den gymnasiale uddannelse organiseres.

Reglerne om adgang vedrører den territoriale afgrænsning af, hvilke personer, der har adgang til at søge sig optaget i uddannelsen. Adgangen er betinget af et bopælskriterium dog med respekt af de forpligtelser der følger af Grønlands tiltræden af internationale overenskomster.

Reglerne om optagelse omfatter betingelserne for optagelse, udvælgelse af kvalificerede ansøgere samt spørgsmålet om, hvor eleverne optages. Reglerne er væsentlig ændret i forhold til de gældende regler, men tager også til en vis grad afsæt i dem.

De gældende regler bygger grundlæggende på en subjektiv vurdering af, hvorvidt ansøgerne vil kunne følge undervisningen på tilfredsstillende måde og fuldføre uddannelsen på normal tid. Derudover giver reglerne ansøgere til GU krav på optagelse, når optagelsesbetingelserne er opfyldt, mens det for så vidt angår ansøgere til de erhvervsgymnasiale uddannelser kun er et krav på optagelse, når optagelsesbetingelserne er opfyldt, og der er tilstrækkelig kapacitet. Hvis de ikke optages, har de dog krav på optagelse på GU i stedet. Optagelse på erhvervsgymnasiale uddannelser kan desuden som beskrevet også gøres betinget.

Med forslaget gives der retskrav på optagelse for den gruppe ansøgere, der opfylder de i loven fastsatte betingelser.

Til § 4

Til stk. 1

At institutionerne er oprettet eller godkendt til udbud af den gymnasiale uddannelse, betyder, at der både kan være tale om institutioner, som oprindeligt er oprettet med henblik på at ud-

byde den gymnasiale uddannelse, og institutioner, som er oprettet med henblik på varetagelse af andre opgaver, men som også ønskes anvendt til udbud af den gymnasiale uddannelse.

Institutioner, der er oprettet til at udbyde den gymnasiale uddannelse betegnes i loven gymnasiale institutioner. Disse svarer til de nuværende GU-skoler.

Institutioner, der er godkendt til at udbyde den gymnasiale uddannelse betegnes i loven godkendte institutioner. I øjeblikket udbyder handelsskolen i Qaqortoq Hhx-uddannelsen og Bygge- og Anlægsskolen i Sisimiut udbyder Htx-uddannelsen. Begge disse skoler er brancheskoler, der er reguleret ved inatsisartutlov om erhvervsuddannelser og kurser på erhvervsuddannelsesområdet. Denne lov indeholder også en særskilt hjemmel til, at brancheskolerne kan udbyde gymnasiale uddannelser. Forslaget åbner op for, at også andre institutioner end brancheskolerne vil kunne udbyde gymnasiale uddannelser.

Sondringen mellem gymnasiale institutioner og godkendte institutioner har betydning i forhold til de styrelsesmæssige forhold, idet de gymnasiale institutioners styrelse udelukkende vil være reguleret ved inatsisartutloven om den gymnasiale uddannelse, mens de godkendte institutioner vil være reguleret ved styrelsesregler i anden lovgivning. Dette er der taget højde for i forslaget, først og fremmest i reglerne vedr. rektors ansvar og opgaver.

Det er fundet hensigtsmæssigt at bruge betegnelsen gymnasieskoler som samlet betegnelse for de gymnasiale institutioner og de godkendte institutioner, således at begge institutionstyper er omfattet, når dette udtryk anvendes i loven.

Til § 5

Til stk. 1

Som noget nyt er det fastsat, at forpligtelsen også gælder i forhold til elevernes fuldførelse af uddannelsen. Det anses på baggrund af de seneste karakterfordelingsoversigter for afgangseleverne i folkeskolen for sikkert, at det med den nuværende kapacitet vil være muligt at optage alle ansøgere, der opfylder optagelsesbetingelserne i § 8, stk. 1.

Ved ”gymnasie- og kollegiekapacitet” forstås først og fremmest de fysiske rammer i form af undervisningslokaler og indkvartering. Men det omfatter også tilvejebringelse af de fornødne lærerkræfter, undervisningsmaterialer og andre forhold, der er nødvendige til undervisningens gennemførelse.

Med formuleringen ”tilstræbe tilvejebringelse af” er det signaleret, at Naalakkersuisut vedvarende skal arbejde for tilvejebringelse af kapaciteten, men at Naalakkersuisut ikke er retligt forpligtet til at sikre den til enhver tid nødvendige kapacitet for at kunne optage alle disse kvalificerede ansøgere. Bestemmelsen er indsat efter forslagets høring i erkendelse af, at der er

forbundet for stor usikkerhed omkring de fremtidige optagelsestal til, at der lovgivningsmæssigt kan gives retskrav på optagelse også for denne gruppe ansøgere.

Til stk. 2

Bestemmelsen er ny.

Bestemmelsen har til hensigt at sikre den bedst mulige udnyttelse af den samlede kapacitet. Dette kan være med henblik på at sikre sammenhæng mellem antallet af elever på en bestemt gymnasieskole og kollegiekapaciteten på stedet. Det kan også være med henblik på at fordele eleverne på en sådan måde, at der ved alle gymnasieskoler er et tilstrækkeligt stort elevgrundlag for at opretholde et højt fagligt niveau og for at mindske enhedsomkostningerne.

Til § 6

Til stk. 1

Bestemmelsen er ny, men kodificerer hidtidig praksis.

At undervisningen organiseres i klasser, betyder at eleverne ved optagelse i den gymnasiale uddannelse opdeles i hold, der betegnes klasser. Eleverne forbliver herefter i denne klasse indtil udløbet af grundforløbet, idet de derefter vælger forskellige studieretningsforløb. Ved begyndelsen af studieretningsforløbet, oprettes der nye klasser på baggrund af elevernes ønsker.

Til stk. 2

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med bestemmelsen om kapacitetsstyring i § 5.

Ved fastsættelsen af regler om det maksimale antal elever i en klasse, vil Naalakkersuisut både skulle tage hensyn til lokalernes dimensionering, lærerdækningen og betydningen for udbyttet af undervisningen.

Regelfastsættelse om det antal elever, der udløser en klasse, vil gøre det muligt at sikre et så stort antal elever i hver klasse, at et højt fagligt niveau vil kunne opretholdes og at enhedsomkostningerne ikke bliver for store.

Til § 7

Bestemmelsen fastsætter de overordnede betingelser for adgang til den gymnasiale uddannelse. Retten til adgang betyder ikke nødvendigvis, at ansøger har krav på at blive optaget. Regler herom er fastsat i §§ 8-9. Retten til adgang er at opfatte som en territorial afgrænsning af, hvilke ansøgere, der vil kunne optages, såfremt de i øvrigt opfylder optagelsesbetingelserne, og for visse af ansøgerne er det tillige betinget af den til enhver tid værende kapacitet. Der henvises herom nærmere til bemærkningerne til § 5, stk. 1, sidste pkt. og § 9, stk. 2.

Til stk. 1

Kravet om fast bopæl er nyt i forhold til de gældende regler. Kravet skal ses i sammenhæng med retskravet på optagelse, såfremt man opfylder de i § 8, stk. 1 fastsatte betingelser.

Bopælskravet skal ifølge bestemmelsen ses i forhold til ansøgningstidspunktet. Afgørelsen af, om en person har fast bopæl, afgøres efter reglerne herom i folkeregisterlovgivningen.

Til stk. 2

Bestemmelsen har til hensigt at sikre, at uddannelsen også er åben for ansøgere, som tidligere har haft fast bopæl i Grønland. Formuleringen betyder, at det kun er i relation til forsørgsforhold, der kræves medvirken fra grønlandske myndigheder. Elever, der på ansøgningstidspunktet på privat initiativ går i skole i Danmark, hvad enten det er folkeskole, en fri grundskole, en efterskole, eller modtager anden tilsvarende undervisning, vil således være dækket af undtagelsesbestemmelsen.

Til stk. 3

Grønland har aktuelt tilsluttet sig den nordiske gymnasieoverenskomst (overenskomst af 3. november 2004 om nordisk uddannelsesfællesskab på det gymnasiale niveau (det almene gymnasium og erhvervsskolerne), hvorved de nordiske lande gensidigt forpligter sig til at give uddannelsessøgende adgang til deres i lovgivningen regulerede almene og erhvervskompetencegivende gymnasiale uddannelser på samme vilkår som landets egne statsborgere. Den nordiske gymnasieoverenskomst sikrer endvidere mod, at landene stiller krav om betaling hos hinanden for udveksling af studerende, hvilket kunne være en indirekte hindring for den frie bevægelighed af studerende på gymnasialt niveau inden for Norden.

Til § 8

Til stk. 1

Bestemmelsen omhandler den forventede største gruppe af ansøgere. Denne gruppe ansøgere forventes i kraft af den umiddelbare sammenhæng mellem skolegangen i folkeskolen eller anden tilsvarende undervisning og den gymnasiale uddannelse at være egnede til at følge undervisningen i den gymnasiale uddannelse og til at gennemføre denne, hvis deres faglige niveau fra folkeskolen eller anden tilsvarende undervisning er tilfredsstillende.

2-års grænsen er fastsat med henblik på at give unge mulighed for styrke deres parathed til at gennemføre en gymnasial uddannelse, inden de starter på uddannelsen. Dette kan være gennem forløb, der styrker deres faglige kvalifikationer, men det kan også være forløb, der styrker deres personlige udvikling. Efterskoleophold, internationale udvekslingsophold, højskoleophold kan være eksempler på sådanne forløb. Erhvervsarbejde kan også være med til at styrke den unges lyst og evner til at fortsætte på en gymnasial uddannelse. 2-års grænsen har desuden til hensigt at motivere de unge til hurtigt at fortsætte på en gymnasial uddannelse efter

folkeskolen. Endelig skal 2-års grænsen ses som udtryk for, at personer, der har været væk fra uddannelsessystemet i længere tid kan have vanskeligt ved at påbegynde en gymnasial uddannelse. Disse personer vil i stedet kunne søge sig optaget gennem en optagelsesprøve.

Tidspunktet for optagelse i den gymnasiale uddannelse skal forstås som det tidspunkt, hvor eleven får meddelelse om optagelse.

Med formuleringen ”eller anden undervisning, der står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen” forstås bl.a. undervisning i frie grundskoler og efterskoler.

Til stk. 2

Bestemmelsen har til hensigt at give mulighed for at optage ansøgere, der ikke opfylder mindstekravet i nogle få af prøverne eller standpunktskaraktererne. Formuleringen ”nogle få” tilsigter at signalere, at det kun vil være muligt at dispensere, når ansøger i øvrigt i de fleste standpunktskarakterer og prøver har opfyldt kravene. Samtidig er der givet rektor en vis fleksibilitet, som skal ses i sammenhæng med den helhedsvurdering, som rektor skal foretage. Rektor skal ved helhedsvurderingen således dels se på antallet af standpunktskarakterer og prøver, hvor kravene ikke er opfyldt, og på ansøgers karakterer i de standpunktskarakterer og prøver, hvor kravene er opfyldt.

Til stk. 3

Bestemmelsen tager sigte på elever, der har modtaget anden undervisning end folkeskolen, eksempelvis på efterskole eller på en fri grundskole og på udenlandske elever, der i henhold til internationale overenskomster, der har virkning for Grønland, har ret til optagelse på lige fod med ansøgere fra Grønland.

Til stk. 4

Ved udenlandske ansøgere forstås ansøgere, der ikke opfylder bestemmelserne om fast bopæl i § 7. Det kan således også være ansøgere fra Danmark. Da disse elever i sagens natur ikke har haft undervisning i grønlandsk i deres grundskoleforløb, og da grønlandsk indgår i de afsluttende obligatoriske prøver og i standpunktskaraktererne i folkeskolens 10. klasse, vil det være nødvendigt at fastsætte regler, der fraviger kravet om E i samtlige fag, hvori der aflægges afsluttende obligatoriske prøver og kravet om E i samtlige standpunktskarakterer i 10. klasse. Det afgørende for sådanne elevers krav på optagelse vil således være, at de demonstrerer et fagligt niveau i et grundskoleforløb, der er på højde med det, der kræves for ansøgere fra Grønland.

Til § 9

Til stk. 1

Ansøgere, der har gennemgået 1 års undervisning og herefter aflagt prøve på sammen niveau som folkeskolens afgangsklasser (FA-forløb) modtager ikke standpunktskarakterer, har ikke

obligatorisk projektopgave og går kun til eksamen i fagene grønlandsk, dansk, engelsk, matematik og fysik. De vil derfor ikke kunne optages efter § 8, stk. 1 og heller ikke ved dispensation efter § 8, stk. 2 og må derfor søge sig optaget gennem optagelsesprøve. Det samme gælder ansøgere, der har modtaget undervisning på det såkaldte Anerkendt Erhvervsgrunduddannelsesintroduktions niveau (AEU). Det faglige niveau på disse uddannelser er lavere end på FA, og der tilbydes alene undervisning indenfor fagene grønlandsk, dansk, engelsk og matematik.

Alle, der ønsker det, bortset fra ansøgere der opfylder betingelserne i § 8, stk. 1, har i henhold til bestemmelsen ret til at gå til optagelsesprøve.

Optagelsesprøven skal være stillet og vurderet af Naalakkersuisut. Dette betyder, at det er Naalakkersuisut, der har ansvaret for og skal forestå opgavens udarbejdelse, prøvens tilrettelæggelse, afholdelse og den faglige vurdering af de aflagte prøver. At prøven således skal være centralt udarbejdet og vurderet er begrundet i ønsket om, at alle ansøgere, der ønsker at aflægge prøven skal vurderes på samme grundlag og af samme myndighed. Der påregnes fastsat nærmere regler om prøven i den bekendtgørelse om optagelse, som Naalakkersuisut forventes at udstede med hjemmel i forslaget § 14.

Med det angivne formål med optagelsesprøven er det tilsigtet signaleret, at optagelsesprøven lige som optagelse efter § 8, forudsætter, at ansøgeren har tilstrækkelige faglige kvalifikationer, at ansøgeren forventes at ville kunne følge undervisningen på tilfredsstillende måde og fuldføre uddannelsen. Heri ligger imidlertid ikke en forventning om, at uddannelsen nødvendigvis skal kunne fuldføres på normeret tid.

Til stk. 2

Bestemmelsen er indsat efter høringen af forslaget i erkendelse af, at der er for stor usikkerhed om, hvor mange ansøgere, der fremover gennem bestået optagelsesprøve og gennem dispensation vil være kvalificerede til optagelse.

Bestemmelsen har til formål at regulere spørgsmålet, om hvem der træffer beslutning om optagelse blandt de ansøgere, der har bestået optagelsesprøven og de ansøgere, der ønskes optaget ved dispensation, og på hvilket grundlag denne udvælgelse skal ske.

Bestemmelsen fastsætter, at udvælgelsen skal ske på baggrund af rektors helhedsvurdering af ansøgenes muligheder for at gennemføre den gymnasiale uddannelse. Heri vil naturligt indgå såvel ansøgenes faglige kvalifikationer i form af karaktererne fra folkeskolen og resultatet af optagelsesprøven, men der vil også kunne lægges vægt på andre relevante forhold, herunder eventuelle andre uddannelses- eller beskæftigelsesmæssige erfaringer. At der skal foretages en helhedsvurdering betyder, at rektor skal vurdere de enkelte ansøgere på baggrund af en samlet vurdering af deres kvalifikationer og samtidig vurdere de enkelte ansøgere i forhold til hinanden.

Sidste pkt. har til hensigt at søge så mange af de kvalificerede optaget som muligt gennem en optimal udnyttelse af den samlede kapacitet.

Til § 10

Bestemmelsen omhandler elevernes muligheder for at genoptage den gymnasiale uddannelse efter afbrydelse. Stk. 1 omhandler afbrydelse efter grundforløbet, og stk. 2 omhandler afbrydelse efter 1. eller 2. G. Bestemmelserne giver eleverne et krav på genoptagelse, når afbrydelsen ikke har varet længere end 2 år og er sket efter aftale med rektor.

Der er i de gældende regler ikke fastsat bestemmelser om genoptagelse af uddannelsen efter afbrydelse.

Formålet med reglerne er at gøre genoptagelse mulig, når der er tale om en forholdsvis korterevarende afbrydelse, som er sket efter aftale med rektor.

Har undervisningen været afbrudt i mere end 2 år, vil der ikke være mulighed for genoptagelse. Dette er begrundet i, at eleven i så fald vurderes ikke længere at have en sådan tæt tilknytning til uddannelsen, at det vil være realistisk at kunne fortsætte uddannelsen.

At afbrydelsen skal være efter aftale med rektor er begrundet i, at afbrydelse skal ses som det ultimative skridt, og at enhver afbrydelse derfor bør være drøftet mellem elev og rektor, således at rektor i samråd med eleven har mulighed for at vurdere, om afbrydelse vil være det rigtige valg for eleven på det pågældende tidspunkt. Dette vil helt afhænge af omstændighederne omkring den enkelte elevs forhold og spørgsmålet om, hvad eleven har tænkt sig at gøre efter afbrydelsen.

Bestemmelsen giver desuden eleven krav på at kunne fortsætte på den gymnasieskole, hvor eleven allerede er optaget eller på en anden gymnasieskole.

Til § 11

Bestemmelsen omhandler spørgsmålet om, hvilken gymnasieskole eleverne optages på. Der er ikke i de gældende regler fastsat bestemmelser herom.

Til stk. 1

Bestemmelsen fastsætter, at optagelse som udgangspunkt skal ske på en gymnasieskole i den kommune hvor eleven på ansøgningstidspunktet har sin faste bopæl (hjemkommune). Det er herved forudsat, at der på tidspunktet for lovens iværksættelse vil være gymnasieskoler i alle 4 kommuner. I øjeblikket er der gymnasieskoler i Nuuk (GU), i Qaqortoq (GU og hhx), i Sisimiut (htx) og i Aasiaat(GU), hvilket dækker alle 4 kommuner. Der er på midlertidig basis

med virkning fra skoleåret 2010/2011 tillige oprettet en almen gymnasial linje ved Bygge- og Anlægsskolen i Sisimiut.

Udgangspunktet for optagelse er for det første fastlagt med henblik på at gøre fordelingen af elever mindst omkostningstung i relation til rejseudgifter til og fra hjemmet til gymnasieskolen. Desuden er det fundet hensigtsmæssigt, at eleverne så vidt muligt bibeholder deres tilknytning til deres lokalområde under uddannelsen, herunder at de under uddannelsen fortrinsvis vil være sammen med andre elever fra lokalområdet. Lokalområdet skal i denne forbindelse ses som værende lig med kommunegrænsen. Udgangspunktet svarer i øvrigt til den nuværende praksis for fordeling af eleverne.

Til stk. 2

Det forventes at de skoler, der udbyder de nuværende erhvervsgymnasiale uddannelser i Sisimiut (Htx) og Qaqortoq (Hhx), i den gymnasiale uddannelse fortsat vil udbyde tekniske henholdsvis merkantile studieretninger, da de har fysiske rammer, udstyr og lærerressourcer, der er målrettet hertil. Da det ikke forventes, at sådanne studieretninger udbydes på nogle af de andre gymnasieskoler, og da det ikke findes hensigtsmæssigt at skulle foranstalte skoleskift for elever, som ønsker at følge disse studieretninger, er det fundet hensigtsmæssigt at fravige hovedreglen i stk. 1 for ansøgere, der ønsker optagelse på en gymnasieskole, der udbyder tekniske eller merkantile studieretninger.

Henvisningen til stk. 3 gør, at Naalakkersuisut kan beslutte, at ansøgere, der har søgt sig optaget på en gymnasieskole, der udbyder tekniske eller merkantile studieretninger, af kapacitetsmæssige grunde optages på en anden gymnasieskole.

Til stk. 3

Bestemmelsen giver Naalakkersuisut mulighed for at fravige udgangspunktet i stk. 1 og 2 i to tilfælde.

Dette er for det første, hvis kapacitetsmæssige grunde taler herfor. Ved kapacitetsmæssige grunde forstås såvel de fysiske rammer, herunder undervisningslokaler og kollegiepladser som lærerressourcer. Dette kan være med til at sikre, at gymnasiernes kapacitet udnyttes til fulde, hvis en gymnasieskole uventet skulle have færre ansøgere mens en anden gymnasieskole er overfyldt. Bestemmelsen skal også ses i sammenhæng med bestemmelsen i § 9, stk. 2, sidste pkt., som fastsætter, at de ansøgere, der efter rektors udvælgelse ikke optages på gymnasieskolen, skal tilbydes en plads på en anden gymnasieskole i det omfang, der er kapacitet dertil.

For det andet kan der være særlige faglige eller personlige grunde hos ansøger, der taler for at fravige udgangspunktet. Dette kan eksempelvis være, at størsteparten af ansøgers familie bor i en anden kommune end hjemkommunen, eller at ansøger allerede på ansøgningstidspunktet er fast besluttet på at vælge en studieretning, som ikke udbydes på en gymnasieskole i hjem-

kommunen. Det kan også være tilfælde, hvor eleven har så store personlige problemer, enten på skolen eller derhjemme, at det er forbundet med store vanskeligheder for denne at gennemføre gymnasieuddannelsen på en gymnasieskole i hjemkommunen.

Til stk. 4

Bestemmelsen har til hensigt at give Naalakkersuisut mulighed gennem regler herom at lave et optag svarende til optag efter stk. 3 på gymnasieskoler, der udbyder bestemte studieretninger.

Til § 12

Der er ikke i de gældende regler bestemmelser om, at elever, der bor et andet sted end i den by, hvor elevens gymnasieskole er placeret, skal tilbydes bolig på et kollegium eller lignende, men praksis har været overensstemmende med dette, hvorfor bestemmelsen er udtryk for en kodificering af praksis.

Til stk. 1

Ved formuleringen ”kollegium eller lignende” menes der et kollegium eller tilsvarende indkvartering. Det kan efter omstændighederne være en lejlighed eller værelse på det private boligmarked.

Til stk. 2

Som noget nyt er der fastsat en forpligtelse for skolen til at føre løbende tilsyn med den enkelte elevs trivsel på kollegiet eller lignende. Formålet hermed er gennem sikring af den unges trivsel at understøtte elevens muligheder for at følge undervisningen og gennemføre uddannelsen. Dette er nødvendigt, blandt andet af hensyn til elevernes unge alder og erfaringer generelt. De elever, der påbegynder en gymnasial uddannelse, er ofte underlagt forældremyndighed, idet de er under 18 år, hvorfor skolen påtager sig ansvaret for eleverne, mens de er på skoleophold. Skolen skal således føre tilsyn med elevens sociale trivsel generelt samt elevernes ageren i forhold til andre elever.

Til § 13

Der er ikke i de gældende regler bestemmelser om tilbud om kost eller madordning, men sådanne ordninger eksisterer.

Der er tale om et tilbud, som den enkelte elev kan gøre brug af, hvis eleven ønsker det. Tilbuddet er begrundet i, at eleverne kan være meget unge og måske helt uerfarne med hensyn til madlavning.

Ved formuleringen ”kost eller madordning” menes der ordninger, hvor eleverne enten får mad serveret, bistand til madlavning eller får mulighed for at købe mad.

Betaling for kost og logi er hidtil sket på baggrund af herom i finansloven fastsatte takster. Efter nye lovtekniske retningslinjer ønskes fastsættelsen af takster fremover så vidt muligt at ske i den materielle lovgivning. På baggrund heraf er det fundet hensigtsmæssigt, at Naalakkersuisut forpligtes til at fastsætte regler om betaling for benyttelse af kollegium eller lignende og kost eller madordning.

Til § 14

Bestemmelsen giver Naalakkersuisut hjemmel til at fastsætte regler om optagelse med eksemplificering af, hvad disse regler vil kunne omfatte. Det vil ikke være muligt med hjemmel i bestemmelsen at fastsætte regler om betingelser for optagelse, da der er fastsat udtømmende regler herom i §§ 8 og 9, medmindre der er tale om særligt tilrettelagte forløb og særlige former for undervisning. Der vil dog som nævnt i eksemplificeringen kunne fastsættes regler om den i § 9, stk. 1 nævnte optagelsesprøve.

Naalakkersuisut vil med hjemmel i § 14 desuden kunne fastsætte nærmere regler om kost og madordninger på kollegier og lignende. Det vil herved både være muligt at fastsætte regler om, at der skal etableres bestemte ordninger for alle kollegier og at fastsætte regler, som inden for overordnede rammer giver skolerne frihed til at etablere de ordninger, som findes mest egnede.

Til Kapitel 3

Til § 15

Bestemmelsen fastlægger i stk. 1 uddannelsens overordnede struktur med et fælles grundforløb og et efterfølgende studieretningsforløb, og i stk. 2 fastsættes det, at uddannelsens fagrække består af fag på forskellige niveauer og niveauernes indbyrdes rangering.

Om baggrunden for den foreslåede struktur henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger.

Til stk. 1

Bestemmelsen fastlægger uddannelsens opbygning med et fælles grundforløb efterfulgt af et af eleven valgt studieretningsforløb samt disse forløbs placering i uddannelsen og deres varighed opgjort i antal semestre.

I de gældende regler findes der ikke bestemmelser om opdeling i semestre. Semesteropdelingen bruges generelt på videregående uddannelser. Indførelsen af semesteropdelingen skal ses i sammenhæng med den nye struktur, hvor grundforløbet har en varighed, der svarer til et semesters normale varighed.

Til stk. 2

Det er i bestemmelsen fastsat, hvilke perioder de enkelte semestre dækker. Dette er knyttet op på uddannelsesårets begyndelse og afslutning og følger hidtidig praksis. Uddannelsesårets begyndelse er fastsat i § 17, stk. 1 til at være den 1. august. Uddannelsesårets afslutning er ikke datofastsat, men da uddannelsesåret i henhold til § 17, stk. 1 skal omfatte fra 180 til 220 undervisningsdage fordelt på ugens 5 første hverdage eller på alle ugens 6 hverdage, slutter uddannelsesåret i løbet af juni måned.

Til stk. 3

Det er i overensstemmelse med hidtidig praksis fundet hensigtsmæssigt i loven at få defineret, hvad der forstås ved 1.-, 2.- og 3. G.

Til stk. 4

Det er nyt, at det bliver eksplicit fastsat, at uddannelsens fagrække består af fag på forskellige niveauer, og hvorledes de enkelte niveauer rangeres i forhold til hinanden.

Bestemmelsen viderefører de eksisterende gymnasiale uddannelsers niveauopdeling. Denne opdeling anvendes også i Danmark. Ved at anvende samme opdeling som i Danmark, vil det lettest kunne sikres, at uddannelsens fagrække med fag på bestemte niveauer vil opfylde kravene til at kunne ligestilles med en gymnasial uddannelse i Danmark, hvilket er forudsætningen for, at uddannelsen kan være kompetencegivende til videregående uddannelse i Danmark.

De forskellige niveauer i de enkelte fag skal sikre, at eleverne får mulighed for at vælge fag ud fra deres faglige forudsætninger og interesser generelt.

Til § 16

Bestemmelsen fastsætter rammerne for, hvordan undervisningstiden fastsættes, længden af den samlede undervisningstid og fordelingen af undervisningstiden på uddannelsesårets uger og undervisningsugens dage. Der er ikke i de gældende regler fastsat bestemmelser om disse forhold. Om begreberne "uddannelsesår" og "undervisningsuge" henvises til bemærkningerne til § 17, stk. 1.

Til stk. 1

Efter gældende regler er elevernes undervisningstid fastsat som en ugenorm. Dette har resulteret i, at undervisningstimer, der aflyses på grund af kurser, sygdom eller andet, går tabt, hvis erstatningstimerne ikke kan arrangeres i samme uge.

Forslaget lægger op til en undervisningstid baseret på en årsnorm, således at lærere kan planlægge for et helt år ad gangen. Ændringen af undervisningstidens tilrettelæggelse fra ugenorm til årsnorm vil ikke alene sikre, at lærerne får mulighed for at tilrettelægge undervisningen i

forhold til de aktuelle behov, der måtte være. Det vil også sikre, at eleverne får den undervisning, som de har krav på.

Ændringen af undervisningstimer á 45 minutter til 60 minutter knytter sig til anvendelsen af årsnormen.

At undervisningstiden beregnes på grundlag af klokketimer medfører ikke, at undervisningen nødvendigvis skal gives i lektioner af denne varighed. Skolerne vil selv i deres planlægning kunne fastlægge lektionslængden ud fra pædagogiske principper.

Til stk. 2

Medtagelsen af bestemmelser om undervisningstidens længde har til formål at sikre eleverne det for uddannelsens studiekompetence nødvendige antal timer, afhængig af deres valg af studieretning og valg af valgfag.

Til stk. 3

Bestemmelsen skal tilstræbe, at eleverne reelt får mulighed for at deltage i undervisningen fordelt på hele året. Rektor kan således ikke beslutte, at en lærer er væk fra undervisningen i et par måneder for i stedet at undervise intensivt i de sidste par måneder inden eksamen. Undervisningen skal være jævnt fordelt, således at de forskellige fag også bliver fordelt i løbet af året. Bestemmelsen har desuden til hensigt at give eleverne mulighed for så vidt muligt at kunne planlægge deres hverdag med hensyn til studiet, lektierne og fritidslivet.

Til § 17

Der er ikke i de gældende regler tilsvarende bestemmelser. Lignende bestemmelser er fastsat i landstingsforordningen om folkeskolen.

Til stk. 1

Bestemmelsen fastsætter for det første, hvornår uddannelsesåret påbegyndes. Dette er ikke til hinder for, at selve undervisningen påbegyndes lidt senere, hvilket der er praksis for.

Bestemmelsen fastsætter for det næste, at uddannelsesåret omfatter fra 180 til 220 undervisningsdage, hvilket er overensstemmende med nuværende ordning. Undervisningsdage vil som hidtil også inkludere de dage, hvor der afholdes eksamen.

Det skal bemærkes, at antallet af undervisningsdage på baggrund af en revurdering efter modtagelse af høringsvar er ændret fra 200-240 til 180-220.

Bestemmelsen fastsætter endelig, at undervisningsdagene skal være fordelt på ugens 5 første hverdage eller på alle ugens 6 hverdage, der betegnes undervisningsuge. Ugens første 5 hverdage er i overensstemmelse med almindelig opfattelse heraf mandag-fredag, og lørdag er lige-

ledes at betragte som ugens 6. hverdag. Bestemmelsen medfører, at der som udgangspunkt for hele uddannelsesåret skal vælges enten en 5-dages uge fra mandag til fredag eller en 6-dages uge fra mandag til lørdag.

Til stk. 2

Da almindelig praksis er at vælge en 5-dages undervisningsuge, giver bestemmelsen i stk. 2 skoler med en 5-dages undervisningsuge mulighed for en mere fleksibel planlægning af det enkelte uddannelsesår i forbindelse med brug af udefra kommende gæstelærere, særlige kursusforløb for eleverne og kursus mv. for skolens lærere. Sidste punktum er begrundet i hensyn til elevernes og forældrenes muligheder for at planlægge.

Til stk. 3

I overensstemmelse med forslaget intentioner om en fleksibel planlægning af uddannelsesåret ud fra de lokale behov og muligheder, overlades det til den enkelte skole at vælge antallet af undervisningsuger inden for den fastsatte ramme på mindst 36 og højst 40 uger. Disse begrænsninger skal ses i sammenhæng med bestemmelsen om antallet af undervisningsdage i stk. 1.

Til stk. 4 og 5

Bestemmelsen fastsætter som noget nyt, at gymnasieskolerne ved begyndelsen af uddannelsesåret skal udfærdige en ferieplan. Dette er begrundet i såvel hensynet til eleverne og forældres ferieplanlægning som til skolernes egen planlægning. Med hjemlen for Naalakkersuisut til at fastsætte regler om rammer for ferieplaner vil Naalakkersuisut kunne fastsætte ferie- og fridage, ligesom Naalakkersuisut af hensyn til afholdelsen af prøver vil kunne fastsætte sommerferiens begyndelsestidspunkt for alle gymnasieskoler. Gymnasieskolernes ferieplaner skal udarbejdes indenfor disse rammer.

Til § 18

Bestemmelsen fastsætter for det første, at grundforløbet skal tilrettelægges som en fortsættelse af grundskolen. Formålet hermed er at sikre sammenhæng i uddannelsessystemet og samtidig hindre, at eleverne oplever et for stort gab mellem undervisningen i folkeskolen og undervisningen i begyndelsen af den gymnasiale uddannelse.

At grundforløbet skal være en introduktion til den gymnasiale uddannelse ses blandt andet ved sammensætningen af fagrækken i grundforløbet, hvilket fremgår af § 20. Det ses her, at blandt andet fag som studiemetodik og kulturforståelse er placeret i grundforløbet.

Til § 19

Timetallet er beregnet forholdsmæssigt i forhold til det antal fag, der udbydes på det første semester. Fordelingen af antal undervisningstimer på de enkelte fag sker i de af Naalakkersui-

sut i medfør af § 21 fastsatte læreplaner. Det skal bemærkes, at timetallet på baggrund af en revurdering efter modtagelsen af hørings svar er reduceret fra 480 til 425 timer.

Til § 20

Til stk. 1

Der er ingen valgfag i grundforløbet, og alle de obligatoriske fag er fælles for alle eleverne. At fagene er i samspil med hinanden betyder, at de støtter hinanden, herunder at den kronologiske udvikling i fagene sker koordineret. En introduktion i et fag vil således kunne være en styrke for undervisningen i andre fag.

Til stk. 2.

Fagene grønlandsk, dansk, engelsk, matematik og idræt er kendte som fællesfag i gymnasierne i dag. Derudover er der i forslaget oprettet følgende nye fag: *science*, *studiemetodik* og *kulturfag*.

Hensigten med faget science er at erstatte det nuværende flerfaglige naturfag med en målrettet og samlet naturvidenskabelig introduktion, som kan danne fundamentet for det mere enkeltfaglige arbejde på B- og C-niveauerne i biologi, geografi, fysik og kemi. Science giver ikke C-niveau i nogen af fagene. Faget har et anvendelsesorienteret fokus og træner eleverne i dataindsamling og naturvidenskabelig metode. Samtidig skal faget udvikle elevernes naturvidenskabelige begrebsforståelse og viden om naturfaglige teorier og modeller.

Faget studiemetodik har fået denne betegnelse for ikke at blive forvekslet med faget almen studieforståelse i det danske gymnasium, hvor der lægges vægt på udviklingen af en vidensteoretisk bevidsthed hos eleverne.

Faget studiemetodik er tænkt som et fag, der skal lære eleverne at forholde sig bevidst og selvstændigt til det faglige arbejde i gymnasiet. Faget skal træne de nye elever i studierelevante teknikker og arbejdsmetoder, som de kan trække på i resten af gymnasieforløbet samt i deres videregående uddannelsesforløb. Der er fundet behov for et sådant fag, da en stor gruppe elever i det nuværende gymnasium aldrig får oparbejdet gode arbejdsvaner og passende studiekompetencer, fordi der ikke findes en systematisk og fokuseret læring sted indenfor dette område.

Det sidste nye fag er kulturfag. Faget kulturfag er tænkt som et fag, der skal lære eleverne at forholde sig til deres eget sprog og kultur, det omgivende samfunds sprog og kultur, de flerkulturelle og flersproglige sammenhænge (tværkulturelle). Sprog og kultur er allestedsnærværende, og forståelse heraf skaber et grundlag for reflektiv tilgang til de temaer, der behandles i undervisningen, men også til stoffet i de enkelte fag. Eleverne kan således trække på denne forståelse i resten af gymnasieforløbet samt i deres videregående uddannelsesforløb. Der synes at være et stort behov for et sådant fag, da en stor gruppe elever i det nuværende gymna-

sium har svært ved at indarbejde forskellige kommunikationsformer i forhold til medelever og lærere, grundet manglende forståelse af sproglig praksis og kultur. Faget skal beskæftige sig med, hvordan kultur forstås, produceres, reproduceres og forandres. Faget skal også styrke elevernes indsigt i egen kulturel identitet samtidig med, at det præsenterer teorier og begreber, hvorfra eleverne kan foretage tværkulturelle analyser og sammenligninger.

Til § 21

Som hidtil vil regler om de enkelte fags mål, indhold og omfang på forskellige niveauer blive fastsat i bekendtgørelsesform. Efter gængs terminologi betegnes de læreplaner. Læreplanerne kan f.eks. fastsætte krav om anvendelse af en fleksibel og varieret pædagogik, som sætter eleven i centrum og tilgodeser den enkelte elevs læring. Der vil desuden gennem læreplanerne kunne sikres en ensartethed i fagenes struktur og niveau, således at skolernes geografiske placering ikke vil få betydning for kvaliteten af fagets mål, indhold og omfang.

Der vil i læreplanerne også kunne fastsættes regler, der sikrer, at alle fag i størst muligt omfang inddrager grønlandsk kultur og elevernes grønlandske erfaringer i undervisningen.

Til § 22

Om baggrunden for og formålet med studieretningsforløbet henvises til de almindelige bemærkninger.

Faglig fordybelse betyder, at eleven gennem sin valgte studieretning og sine valgfag vil kunne fordybe sig i bestemte fag og faglige retninger. Styrkelse af fagligheden sker gennem fagenes niveauer.

Til § 23

Det anførte spænd i antallet af timer er fastsat ud fra en forventning om, hvor mange fag, på hvilke niveauer og timetal, der som minimum henholdsvis maksimum vil indgå i de enkelte studieretninger.

Til § 24

Til stk. 1

Dette skal ses i modsætning til grundforløbet, hvor der kun er obligatoriske fag.

Til stk. 2

Kravet er en af forudsætningerne for, at uddannelsens faglige niveau vil kunne anses tilstrækkeligt højt til, at uddannelsen er studiekompetencegivende i forhold til videregående uddannelser i Danmark.

Til § 25

Til stk. 1

Dette skal blandt andet sikre, at kvaliteten af den gymnasiale uddannelse vil være på højde med gymnasiale uddannelser i Danmark og dermed kompetencegivende i forhold til videregående uddannelser i Danmark. Det skal i den forbindelse oplyses, at en studieretning, hvori der alene indgår 2 fag på A-niveau ikke vil være kompetencegivende til mange af de videregående uddannelser i Danmark. Bestemmelsen om, hvilke obligatoriske fag, der indgår i studieretningsforløbet og på hvilke niveauer, skal imidlertid ses i sammenhæng med bestemmelsen i stk. 2, om, at der indgår yderligere obligatoriske fag i hver enkelt studieretning, og at det afhænger af den enkelte studieretning, hvilke fag på hvilke niveauer der indgår. Det påregnes således også, at langt de fleste studieretninger vil bestå af mere end 2 fag på A-niveau.

Det individuelle studieprojekt erstatter den større skriftlige opgave i GU.

Til stk. 2

Bestemmelsen fastslår alene, at der indgår supplerende obligatoriske fag, men fastsætter ikke, hvilke fag på hvilke niveauer, der indgår i de enkelte studieretninger. Dette vil i stedet blive fastsat af den enkelte gymnasieskole, der udbyder de enkelte studieretninger inden for de rammer, som Naalakkersuisut måtte have fastsat herfor i medfør af § 29, stk. 3.

Til § 26

Valgfagene har til formål at give eleverne mulighed for at vælge nogle fag efter interesse og med henblik på videre uddannelse, idet der for optagelse på visse videregående uddannelser kræves bestemte fag på bestemte niveauer. Ved rigtigt valg af valgfag i forhold til videre uddannelsesønsker kan eleven således undgå at skulle tage suppleringskurser efter gennemført gymnasial uddannelse.

Til stk. 1

Bestemmelsen sikrer, at der for alle elever, uanset hvilken skole de går på, vil være et udbud af valgfag på forskellige niveauer eventuelt gennem tilbud om fjernundervisning eller modulopbygget undervisning. Sammen med valget af studieretning giver det således eleverne gode muligheder for at sammenstykke en uddannelse, der i størst mulig udstrækning tilgodeser deres interesser og evner.

Til stk. 2

Baggrunden herfor er, at engelsk på mindst B-niveau ofte indgår som et krav til videregående uddannelser. Eleverne skal tilbydes engelsk på alle niveauer, således at de ikke behøver at følge undervisningen som fjernundervisning, fordi en gymnasieskole ikke selv udbyder det.

Til stk. 3

Bemyndigelsen giver blandt andet Naalakkersuisut mulighed for at fastsætte regler om, at alle skolerne eller bestemte skoler skal udbyde og oprette bestemte valgfag og på bestemte niveauer. Det kan eksempelvis også være regler om, hvad der kræves i relation til lærernes kvalifikationer for at kunne udbyde og oprette valgfag på bestemte niveauer. Det kan også være regler om forudsætninger for oprettelse af udbudte valgfag, herunder minimum for holdstørrelser.

Til § 27

Bestemmelsen svarer til den tilsvarende bestemmelse vedr. grundforløbets fag, jf. § 21. Der henvises derfor til bemærkningerne til den bestemmelse.

Til § 28

Bestemmelsen omhandler optagelse på de enkelte studieretninger. Da de enkelte gymnasieskoler forventeligt vil udbyde forskellige studieretninger, vil valg af studieretning i visse tilfælde også kunne betyde skift af skole.

Bestemmelserne om optagelse på studieretninger tager overordnet set udgangspunkt i et ønske om, at eleverne skal kunne optages på den af dem ønskede studieretning, uanset hvor deres grundforløb foregår. Men da alle gymnasieskoler ikke vil udbyde de samme studieretninger, vil det i nogle tilfælde være nødvendigt at skifte skole, hvis ønsket skal imødekommes. Af ressourcemæssige grunde vil det desuden ikke altid være muligt at optage alle ansøgere til en bestemt studieretning på denne. Der er derfor fastsat regler om, hvordan der skal forholdes i sådanne tilfælde.

Bestemmelserne tager desuden udgangspunkt i et ønske om, at eleverne uanset, hvor de er optaget på en gymnasieskole, skal have et udvalg af studieretninger, således at eleverne i udgangspunktet har samme muligheder.

Til stk. 1

Da eleven, som det fremgår af stk. 3-6, ikke vil kunne være sikker på at kunne optages på den ønskede studieretning på den ønskede gymnasieskole, fastsættes det i bestemmelsen, at eleven ved valg af studieretning skal angive i prioriteret rækkefølge, hvilken studieretning og hvilken gymnasieskole eleven ønsker sig optaget på. Eleven vil således skulle angive flere i rækkefølge prioriterede studieretninger henholdsvis gymnasieskoler.

Til stk. 2

Udgangspunktet ved optagelse på studieretninger er, at eleven så vidt muligt skal optages på den studieretning, som eleven ønsker at blive optaget på.

Til stk. 3.

Bestemmelsen er begrundet i ressourcemæssige overvejelser, idet det vil være billigst, at eleven forbliver på den gymnasieskole, som eleven er optaget på.

Til stk. 4

Bestemmelsen er begrundet i ressourcemæssige overvejelser, idet det vil være billigst, at eleven optages på en studieretning på en anden gymnasieskole i hjemkommunen end på en gymnasieskole uden for hjemkommunen.

Til stk. 5

I disse tilfælde vil eleven i henhold til udgangspunktet, som det fremgår af stk. 2, optages på den valgte studieretning på den gymnasieskole, som eleven har ønsket sig optaget på.

Til stk. 6

Ved ”begrænset meroptag” forstås et beskedent antal elever udover det, som skolen har kapacitet til. Dette kan være fra en enkelt elev til en halv snes elever afhængig af de lokale forhold.

Til § 29

Bestemmelsen omhandler gymnasieskolernes udbud og oprettelse af studieretninger. At en studieretning udbydes er ikke ensbetydende med, at den også oprettes, da dette afhænger af, om der er tilstrækkelig søgning til studieretningen, og om Naalakkersuisut godkender oprettelsen.

Til stk. 1

Udgangspunktet er, at det er op til de enkelte gymnasieskoler at vurdere, hvilke studieretninger de ønsker at udbyde.

Til stk. 2

Bestemmelsen er dels begrundet i en overordnet ressourcebetragtning, idet det kan være uhensigtsmæssigt, at studieretninger, der traditionelt kun har beskeden tilslutning, oprettes flere steder, da det i så fald kan give flere små hold frem for færre større hold.

Særlige forhold, der kan tale for at nægte en gymnasieskole at udbyde en bestemt studieretning, kan også være det forhold, at skolen efter Naalakkersuisuts vurdering ikke har tilstrækkelige ressourcer til at kunne udbyde studieretningen.

Til stk. 3

Bestemmelsen har til hensigt at give Naalakkersuisut mulighed for gennem regelfastsættelse at fastsætte nogle overordnede rammer for gymnasieskolernes oprettelse af studieretninger. Dette kan være begrundet i ønsket om at sikre, at alle skoler udbyder de studieretninger, som de fleste elever traditionelt ønsker at blive optaget på. Der vil desuden kunne fastsættes regler

om, at studieretninger vil kunne godkendes med betingelse om, at den oprettes under samme betegnelse som en tilsvarende studieretning et andet sted.

Til § 30

Til stk. 1

Frivillig undervisning kan f.eks. være en gennemgang af stof, der allerede er blevet gennemgået i undervisningen. De elever, der har svært ved at forstå emnet, vil således have mulighed for at få emnet gennemgået igen. Den frivillige undervisning kan også være i form af andre emner, som ikke indgår i den ordinære undervisning. Tilbuddet kan derfor ses som ekstra undervisning både for de elever, der har svært ved at forstå stoffet, og for de elever, der ønsker at modtage ekstra undervisning for at få andre synsvinkler i de forskellige fag.

Netop fordi undervisningen er frivillig er det fundet hensigtsmæssigt at præcisere, at nye emner, der omfattes af undervisningen, ikke vil kunne inddrages i prøver i det pågældende fag.

Til stk. 2.

Bestemmelsen tager sigte på aktiviteter udenfor undervisningstiden. Rektor har det overordnede ansvar for skolen, og rektors tilladelse vil derfor alene kunne forventes givet, hvis aktiviteterne foregår under betryggende rammer, herunder at der er et vist tilsyn med aktiviteterne.

Til § 31

Til stk. 1

Der er ikke i de gældende regler om de gymnasiale uddannelser i Grønland fastsat regler om undervisningssprog. Da der i praksis undervises både på grønlandsk og dansk, er 1. punktum udtryk for en kodificering af praksis.

Dansk har hidtil været det primære undervisningssprog i de videregående uddannelser og i de grønlandske gymnasiale uddannelser. Denne sproglige praksis har været og er stadig problematisk for den grønlandsksprogede elevgruppe, der med deres andetsprogs- og fremmedsprogfærdighed i dansk ofte undervises ud fra modersmålstilgangen. Det resulterer i frafald, studieproblemer og utilstrækkeligt udbytte af undervisningen. Derfor er det tilsigtet, at grønlandsk gradvist integreres betydeligt mere som undervisningssprog i den gymnasiale uddannelse.

I erkendelse af, at en stor del af undervisningsmaterialerne alene findes på dansk, og at det også vil være sådan i betydelig tid fremover, skal dansk fortsat kunne anvendes som undervisningssprog. På den måde vil man møde elevernes behov og læringsmuligheder både fagligt og sprogligt.

Det er ikke meningen at undervisningen skal være fuldt tosproget, men tilpasses efter behov, muligheder og formål. Det betyder, at det ene sprog kan være støttesprog, hvori der opstår behov og læringsmuligheder, f.eks. anvendelse af tosprogede tekster, opgaveformuleringer, der er på to sprog, eller hvor eleverne har mulighed for at bruge grønlandsk/dansk i deres interne arbejde og i diskussionen.

Det skal dog bemærkes, at tilgangen skal tilpasses til andetsprogs- og fremmedsprogsdimension.

2. punktum har til formål at tydeliggøre, at engelsk og andre sprog også kan inddrages som undervisningssprog i situationer, hvor det er relevant eller nødvendigt, f. eks. i sprogfag. Anvendelsen af engelsksproget eller andet fremmedsproget materiale er også at betragte som inddragelse af sproget som undervisningssprog.

Til stk. 2.

Eleven bliver sat i centrum af undervisningen ved, at der bygges videre på elevens sproglige forudsætninger og erfaring med hensyn til ordklasser, bøjningsformer, sætningsanalyse, kommatering, stavning mv., som eleverne har erhvervet i folkeskolen. Den fælles grammatiske terminologi, der skal anvendes i undervisningen, skal således være med til at sikre, at der er en klar sammenhæng mellem sprogundervisningen i grønlandsk, dansk og engelsk.

Til § 32

De fleste fag på gymnasierne formidles ikke på de grønlandske elevers modersmål. Dette kræver en sproglig bevidsthed hos læreren. Dette medfører, at alle lærere i den gymnasiale uddannelse i mere eller mindre omfang må være sproglærere, også i de samfunds- og naturvidenskabelige fag. Dette kræver en andetsprogspædagogisk bevidsthed og tilgang til undervisningen hos læreren, så der i alle undervisningstimer gives plads til sproglig bearbejdning af det faglige stof.

Eksempelvis må læreren acceptere tænke- og oversættelsespauser i elevernes mundtlige kommunikation på dansk og i høj grad lade eleverne også forklare og diskutere det faglige stof på deres modersmål. Desuden bør alle gymnasielærere arbejde bevidst med styrkelse af elevernes faglige ordforråd på dansk, ligesom læreren ofte må udarbejde ekstra noter til udleverede kopier og lektier.

Til § 33

Til stk. 1

Der er ikke i de gældende regler fastsat overordnede bestemmelser om, at undervisningen både skal gennemføres med vægt på det teoretiske som det anvendelsesorienterede. I reglerne om Htx er det dog fastsat, at undervisningen både skal være teoretisk og værkstedsorienteret.

Tilsvarende er det i reglerne om Hhx fastsat, at undervisningen har baggrund i faglig teori og metode og i praktiske, erhvervsmæssige forhold.

At undervisningen skal gennemføres med vægt på såvel det anvendelsesorienterede som det teoretiske betyder, at eleverne ikke alene gennem teori skal indføres i det faglige stof med henblik på tilegnelse af viden. Læringen skal også være koblet til handling gennem inddragelse af anvendelsesorienterede elementer i undervisningen.

Til stk. 2

Der er i et fagbilag til GU-bekendtgørelsen fastsat bestemmelser om, at it skal indgå i undervisningen i alle fag.

Kravet om anvendelse af it i undervisningen i alle fag skal dels ses som udtryk for vigtigheden af, at it som redskab anvendes til at styrke elevernes indlæring. Dernæst er det tilsigtet, at kravet om anvendelse af it også betyder, at eleverne gennem anvendelsen lærer at bruge it og bliver fortrolige hermed.

Kravet om anvendelse af it er ikke nærmere defineret. Det vil derfor være op til lærerne selv at vurdere, hvordan it bedst inddrages i deres undervisning.

Til stk. 3

Efter gældende regler for GU skal undervisningen også løbende omfatte træning i studiemetodik.

Bestemmelsen skal være med til at sikre, at den viden om studiemetodik, som alle elever under grundforløbet har tillært sig gennem undervisningen i faget herom, også bliver udbygget gennem løbende træning. Træning i studiemetodik skal således kontinuerligt hjælpe eleverne med at forholde sig bevidst og selvstændigt til det faglige arbejde i gymnasiet, således at de bliver fortrolige med gode arbejdsvaner, som de også vil kunne anvende i deres videre uddannelsesforløb.

Til § 34

Ved ekskursioner, studieture m.v. forstås som hidtil en én- eller flerdages rejseaktivitet for alle elever på et undervisningshold. Ekskursioner kan eventuelt være af kortere varighed. Der er tale om undervisning, der foregår uden for gymnasieskolen i ind- eller udland.

Til § 35

Fjernundervisning kan være et relevant tilbud til elever, der af forskellige årsager ikke kan følge den normalt tilrettelagte undervisning. For enkelte særligt motiverede elever eller grupper af elever kan fjernundervisning fungere som et supplement til den almene undervisning.

Det kan f.eks. tænkes, at eksterne fjernstuderende kan tilbydes undervisning i udvalgte enkeltfag, eller at interne fjernstuderende tilbydes undervisning på højniveaufag, som ikke tilbydes på deres egen skole.

Til stk. 2

Det påhviler skolen så vidt muligt at hjælpe eleven med at tilrettelægge sin gymnasiale uddannelse, således at denne kan gennemføres uden unødige forsinkelser.

Til stk. 3

Nærmere regler om fjernundervisning kan blandt andet være særlige administrative forhold i relation til tilmelding til fjernundervisning.

Til § 36

Til stk. 1

Grønlands Selvstyre har gennem aftale herom med United World College opnået mulighed for hvert år at tilbyde 2 grønlandske gymnasieelever, der har gennemført 1. G, mulighed for at færdiggøre deres uddannelse på United World College gymnasieskoler i Norge og Canada. Skolerne udbyder en international gymnasieuddannelse, International Baccalaureate (IB), der er internationalt anerkendt og adgangsgivende til videregående uddannelser i Grønland, Danmark og udlandet.

Med formuleringen ”dele af undervisningen” er det præciseret, at der ikke er tale om situationer, hvor hele den gymnasiale uddannelse foregår i udlandet. I så fald er der ikke tale om en gymnasial uddannelse omfattet af denne lov. Dele af undervisningen kan variere fra et semester op til 2 år.

For at kunne modtage undervisning ved en udenlandsk uddannelsesinstitution kræves det, at der er tale om en af Naalakkersuisut godkendt særlig ordning, hvor opholdet på forhånd er planlagt. For så vidt angår de nævnte ophold ved United World College gymnasieskoler er disse udtryk for en sådan godkendt særlig ordning. Opholdet er her planlagt på forhånd i den forstand, at det er en del af ordningen, men for den enkelte elev vil opholdet i sagens natur ikke kunne være planlagt på forhånd, da deltagelse i sådanne ordninger sker på baggrund af en udvælgelse blandt alle ansøgerne dertil.

Kravet om, at der skal være tale om en særlig ordning, hvor udlandsopholdet på forhånd er planlagt, skal ses på baggrund af et ønske om at sikre, at opholdet ikke vil få utilsigtede konsekvenser for eleven. Det må således generelt sikres, at opholdet er meritgivende i forhold til den gymnasiale uddannelse i Grønland, og at opholder ikke medfører, at uddannelsen som helhed ikke vil være studiekompetencegivende i forhold til videregående uddannelser.

Sidste pkt. fastslår, at undervisningen i grundforløbet ikke kan være forlagt til udlandet. Dette er begrundet i, at deltagelse i grundforløbet anses for nødvendigt for at give eleven et tilstrækkeligt grundlag for at kunne gennemføre den gymnasiale uddannelse.

Til stk. 2.

Uforudsete problemer kan medføre, at gennemførelse af den gymnasiale uddannelse ikke kan gennemføres i udlandet. Forhold hos den modtagende uddannelsesinstitution eller andre uforudsete problemer kan gøre, at det planlagte ophold ikke kan gennemføres. Det kan også være forhold relateret til den enkelte elev. Det påhviler skolen så vidt muligt at hjælpe eleven med at tilrettelægge sin gymnasiale uddannelse, således at denne kan gennemføres uden unødige forsinkelser. I visse tilfælde vil eleven kunne fortsætte på den gymnasieskole, hvor eleven er optaget. I andre tilfælde vil det være bedst for eleven at flytte til en anden gymnasieskole for derved at tilgodese de ønsker, der lå bag ønsket om opholdet på den udenlandske institution.

Til § 37

Hvor bestemmelsen i § 33, stk. 1 omhandler arbejdsformerne i forbindelse med undervisningens gennemførelse, omhandler § 37 de pædagogiske principper for undervisningens tilrettelæggelse. De pædagogiske principper for undervisningens tilrettelæggelse fokuserer både på den måde, undervisningen i forhold til den enkelte elev løbende skal tilrettelægges på, og på at målene for uddannelsen som helhed og for de enkelte fag udfyldes.

Kravet om, at undervisningen skal tilrettelægges på en sådan måde, at den rummer udfordringer for alle elever og aktiverer eleverne, medfører, at læreren må tilrettelægge sin undervisning med afsæt i de enkelte elevers særskilte kulturelle og faglige forudsætninger og faglige behov og på en sådan måde, at alle elever føler, at undervisningen målrettes dem.

Der skal altså være tale om en differentieret undervisning. I en differentieret undervisning kan eleverne eksempelvis arbejde indenfor samme tema men alligevel arbejde forskelligt med stoffet. Det er derfor også vigtigt, at læreren anvender elevernes erfaringer og kulturelle baggrund som værktøj i læringen. Det er dog også et faktum, at det er en særlig udfordring at undervise en klasse, hvor eleverne har forskellig sproglig baggrund. Her må læreren ikke alene tage hensyn til elevernes kulturelle baggrund, men også den individuelle elevs læringsstil og udviklingsproces og ikke mindst tænke på tilegnelse af forskellige sproglige delfærdigheder hos de enkelte elever

Kravet om, at undervisningen skal tilrettelægges på en sådan måde, at alle elever i alle fag møder variation og progression i arbejdsformerne, herunder faglig begrebsdannelse, skal ses i forlængelse af kravet om den differentierede undervisning.

Kravet om variation i arbejdsformerne er begrundet i, at det pædagogisk virker motiverende og fremmende for indlæringen for den enkelte elev, at arbejdsformerne varieres. Den enkelte

lærer skal derfor i hvert enkelt fag sikre, at der ikke blot benyttes én bestemt undervisningsform.

Kravet om progression i arbejdsformerne er begrundet i, at det pædagogisk virker motiverende og fremmende for indlæringen, at eleverne i takt med, at deres faglige forudsætninger løbende udvikles, også stilles dem større og større udfordringer gennem mere og mere udfordrende arbejdsformer.

Kravet om progression i den faglige begrebsdannelse er begrundet i, at det er en forudsætning for elevernes faglige udvikling, at deres faglige begrebsdannelse løbende udvikles. Kravet skal ses i tæt sammenhæng med kravet om at målene for uddannelsen som helhed og for de enkelte fag opfyldes.

Kravet om, at undervisningen skal tilrettelægges på en sådan måde, at målene for uddannelsen som helhed og for de enkelte fag opfyldes, er begrundet i, at læreren hele tiden skal have fokus på, at den enkelte elev fagligt udvikler sig i forhold til målene for uddannelsen og de enkelte fag. Dette betyder, at læreren må sikre, at de i læreplanerne fastsatte mål søges opfyldt for alle eleverne.

Til § 38

Til stk. 1

Formuleringen af bestemmelsen betyder, at det er op til rektor at vurdere, hvilke lærere, der skal indgå i hvilke lærerteam.

Til stk. 2

Bestemmelsen fastlægger opgaverne for lærerteam. Det fremgår heraf, at det er opgaver af pædagogisk og faglig karakter og hertil knyttede administrative opgaver.

Klasserumskultur og klassetrivsel er udtryk for, at eleverne i klassen føler at være med i et fællesskab, hvor de føler sig trygge. Dette giver et fundament for den faglige udvikling.

Teamlærernes understøttende pædagogiske og faglige opgaver vil typisk være af koordinerende karakter, hvor klassens skriftlige afleveringsopgaver, fælles grammatikundervisning, introduktion til It m.m. bliver koordineret således, at eleverne får det bedste udbytte. Et pædagogisk samarbejde, hvor klassens lærere koordinerer indsatsen, således at der i perioder arbejdes med samme pædagogik eller pædagogiske indsatsområde i alle klassens fag, vil hjælpe eleverne til at lære, hvordan man agerer som selvstændig student. Pædagogiske indsatsområder kan eksempelvis være læsestrategier, notatteknik, mundtlighed, stoffremlæggelse m.v.

Teamlærernes opgaver kan i nogen grad sammenlignes med de opgaver, som folkeskolens klasselærer varetager.

Administrative opgaver relateret til formålet med lærerteam kan eksempelvis være evaluering af elevtrivsel og afholdelse af teammøder og fællesmøder med klassens øvrige lærere.

Til stk. 3

Klassens studievejleder har i et vist omfang opgaver, der overlapper de opgaver, som de enkelte lærerteam og teamlærere har. Det er derfor vigtigt, at studievejleder og lærerteam koordinerer deres arbejde indenfor disse områder.

Forpligtelsen til at medvirke til etableringen af tutorordninger er begrundet i ønsket om styrke elevernes faglige og sociale udvikling. Teamlærerne vil således kunne fungere som bindeled og rådgivere fagligt og socialt i forhold til tutorerne, som normalt er ældre elever.

Til stk. 4

Teamlærerne fungerer som en central faktor i arbejdet med den enkelte elevs læreproces. Rektor vil derfor kunne beslutte, at teamlærerne afholder evaluerende samtaler med den enkelte elev og hjælper denne med at fastholde sine udviklingsmål.

Rektor kan ligeledes beslutte, at teamlærerne skal udvikle egentlige flerfaglige forløb, hvor der kan opstå en synergieffekt mellem fagene, som kan øge elevernes motivation og fremme læring.

Til stk. 5

Som et led i rektors almindelige ledelsesret vil rektor i funktionsperioden for lærerteamet kunne udskifte teamlærere. Hvis en teamlærer ikke længere finder at kunne fungere sammen med de øvrige lærere i teamet, vil dette typisk give sig udslag i, at teamet ikke fungerer optimalt i forhold til eleverne, hvorfor det skal være muligt for rektor at fritage en teamlærer, der anmoder herom. Den enkelte lærer har derimod ikke noget krav på at blive fritaget for teamlærerfunktionen. Rektor vil også kunne udskifte en teamlærer på eget initiativ efter en konkret vurdering. Dette kan blandt andet være begrundet i hensynet til klassens og den enkelte elevs velbefindende.

Til § 39

Til stk. 1.

Det fastsættes, at der er tale om en individuel støtte, rådgivning og vejledning. Det betyder, at disse tilbud skal målrettes og ydes i forhold til den enkelte elev.

Genstanden for vejledningstilbuddet er for det første valg af studieretning. Denne vejledning må tage afsæt i en vurdering af den enkelte elevs ønsker i forhold til de udbudte studieretninger, elevens faglige forudsætninger og elevens situation i almindelighed, herunder elevens

personlige forhold. Sidstnævnte kan være særlige personlige omstændigheder, eksempelvis familiemæssige forhold.

Dernæst skal vejledningstilbuddet også omfatte valg af valgfag. Dette kan både være i forbindelse med valg af studieretning og senere i uddannelsesforløbet. Da valg af valgfag, herunder hvilket niveau faget vælges på, kan være af stor betydning for videre uddannelsesmuligheder og ønsker, er det også her vigtigt, at eleven gives det bedste grundlag for at træffe sine valg.

Vejledningstilbuddet skal desuden omfatte gennemførelse af uddannelsen. Denne del af vejledningstilbuddet omhandler både den introduktion til uddannelsen, som eleverne gives ved påbegyndelsen af uddannelsen og de vejledningstilbud, der gives under uddannelsen med henblik på at støtte elevernes muligheder for at gennemføre uddannelsen. Vejledningen vil efter sin karakter både skulle have fokus på elevens faglige forhold og på elevens personlige forhold. Vejledningstilbuddet vil derfor også skulle omfatte social rådgivning i den forstand, at der skal gives eleverne tilbud om rådgivning af personlig karakter, hvor også henvisning til andre instanser til f.eks. psykiatri, læge, psykolog osv. kan indgå.

Eleven har mulighed for at tale om faglige, sociale eller personlige problemer, som eleven møder under sin uddannelse. Gymnasieskolernes lærere og studievejledere skal stå i spidsen med vejledningen, men samarbejdet med f.eks. folkeskolernes rådgivningslærere, andre eksterne vejledere og de videregående uddannelsesinstitutioner er vigtigt for at sikre eleverne den bedst mulige vejledning.

Vejledningstilbuddet skal endelig også omfatte vejledning og rådgivning om uddannelses- og erhvervsvalg. På denne vis spænder vejledningstilbuddet fra introduktionsvejledning over gennemførelsesvejledning til udslusningsvejledning. Vejledning og rådgivning om uddannelses- og erhvervsvalg må som al anden vejledning tage udgangspunkt i den enkelte elevs egne ønsker sammenholdt med, hvad der efter en faglig vurdering er muligt og tilrådeligt.

Vejledningstilbuddene kan efter sidste pkt. ligge helt eller delvist ligge uden for den skemalagte undervisningstid. Dette er begrundet i, at der i visse tilfælde vil være behov for, at eleverne kan få vejledning, når spørgsmålene eller problemerne opstår. Desuden giver det gymnasieskolerne mulighed for at tilrettelægge vejledningstilbuddene, så de passer bedst muligt sammen med skolens øvrige opgaver.

Til stk. 2

Faglig vejledning er den vejledning, der sker løbende i de enkelte fag om fagene i forhold til elevens faglige udgangspunkt og i forhold til elevens ønsker om videre uddannelse. Heri indgår også vejledning om muligheden for særligt tilrettelagte forløb med henblik på at opnå læringsmålene.

Metodisk vejledning omfatter studietekniske elementer.

At vejledningen både skal gives i de enkelte fag og i samspillet mellem fagene betyder at vejledningen også skal omfatte vejledning om kombinationen af fag.

Denne vejledning skal ske som en del af undervisningstiden. Dette er begrundet i ønsket om at sikre elevernes deltagelse.

Rektor træffer selv beslutning om, hvordan organiseringen og tilrettelæggelsen af vejledningen skal ske. Dette omfatter beslutning om, hvilke lærere, der skal varetage vejledningsopgaverne og vil også kunne omfatte retningslinjer for, hvordan vejledningen skal gennemføres, og hvad den skal indeholde. Dette er en følge af rektors almindelige ledelsesret.

Til stk. 3

Bestemmelsen skal være med til at sikre, at rektor får et indgående kendskab til de enkelte klasser og elevers styrker og svagheder og således handle ud fra disse.

Til stk. 4

Da vejledningstilbuddene efter stk. 1 og 2 begge har til hensigt at styrke elevernes forudsætninger for at kunne gennemføre uddannelsen, er det fundet hensigtsmæssigt at præcisere, at eleverne har pligt til at deltage i den rådgivning og vejledning, der gives.

Til stk. 5

Bemyndigelsen til at kunne fastsætte regler om støtte, rådgivning og vejledning vil blandt andet kunne udmøntes til fastsættelse af regler om omfang og indhold af de enkelte vejledningstilbud, der er nævnt i loven, om organiseringen af vejledningstilbuddene og om kompetencekrav til vejlederne.

Til § 40

Ved merit forstås fritagelse for undervisning og prøve i faget.

Til stk. 1

Bestemmelsen er begrundet i, at elever, der inden optagelse på uddannelsen allerede har afsluttet faget på tilsvarende eller højere gymnasialt forløb, ikke har behov for at følge undervisningen og gå til eksamen i det pågældende fag.

I de gældende regler for GU er det kun i forbindelse med uddannelsens start, at der vil kunne gives merit. Bestemmelsens formulering muliggør, at der også senere i uddannelsesforløbet vil kunne gives merit.

Til stk. 2

Hvor bestemmelsen i stk. 1 omhandler fuld merit for bestemte fag, omhandler denne bestemmelse muligheden for at give delvis merit, forstået på den måde, at den undervisning eller prøve, der er gennemført før uddannelsen eller som er gennemført som en del af uddannelsen, vil kunne erstatte dele af undervisningen i uddannelsen.

Substitution betyder at et bestemt andet forløb erstatter et bestemt fag.

Til stk. 3

Bestemmelsen muliggør fleksibilitet i forhold til det gymnasiale forløb. Hvis en elev f.eks. har fået merit for flere fag kan det være en god ide at forkorte uddannelsen, således at eleven ikke skal have for få timer på et semester. Flexibiliteten skal ses i sammenhæng med, at eleven derved får mulighed for enten at forkorte den gymnasiale uddannelse eller ved at tage andre fag udover de påkrævede fag.

Til stk. 4

Bestemmelsen udelukker ikke, at en elev vil kunne deltage i undervisningen eller prøve i det fag, det meritgivende forløb erstatter, men eleven har ikke krav herpå. Bestemmelsen er begrundet i ressourcemæssige betragtninger.

Til stk. 5

Angivelsen af hvilke fag, der berettiger til merit vil skulle ske med respekt af kravene i stk. 1. Fastsættelsen af, i hvilket omfang meritgivende fag kan indgå i en samlet eksamen, vil blandt andet kunne omfatte regler om, hvor mange fag, der maksimalt vil kunne gives merit for og eventuelle karakterkrav.

Til § 41

Reglerne vil bl.a. kunne omfatte krav til elevernes faglige forudsætninger og bestemmelser om fagfordelingen.

Til § 42

Til stk. 1

Elever med alvorlig sygdom eller handicaps skal have tilbud om at følge gymnasieuddannelsen med de tilpasninger, der kræves i forhold til deres sygdom eller handicaps. Dette kan gøre det nødvendigt at forlænge uddannelsen for disse elever.

Da eleverne i kraft af deres optagelse er vurderet egnede til at gennemføre den gymnasiale uddannelse, vil problemer med faglige forhold under uddannelsen skulle håndteres med henblik på at sikre, at eleverne gennemfører uddannelsen. Nogle elever skal således bruge flere ressourcer på at gennemføre uddannelsen. Derfor er det fundet hensigtsmæssigt også i sådanne tilfælde at give rektor mulighed for at kunne forlænge uddannelsen.

Ved at forlænge uddannelsen vil rektor kunne give eleven de nødvendige værktøjer og ressourcer for at kunne gennemføre uddannelsen.

Til stk. 2

Bestemmelsen har til hensigt, at elever, der midlertidigt på grund af sygdom ikke kan følge den almindelige undervisning, ikke derved unødigt får forlænget deres uddannelse. Med formuleringen ”i det omfang, det er praktisk muligt” er det tilkendegivet, at sådan undervisning skal tilbydes, hvis det er praktisk muligt. Det afgørende herfor vil typisk være, om det er muligt at tilvejebringe de nødvendige lærerressourcer dertil. Opholder eleven sig under sin sygdom på et sted, hvor der findes en gymnasieskole, vil dette normalt muliggøre sygeundervisning, mens dette kan være meget vanskeligt at sikre, hvis eleven befinder sig et andet sted. Men selv i disse tilfælde skal gymnasieskolen undersøge, hvilke muligheder der måtte være.

Til stk. 3

En elev, der er handicappet, vil som udgangspunkt også kunne deltage i undervisningen i idræt. Visse handicaps, herunder amputerede ben eller arme, delvise lammelser osv. vil dog i sagens natur vanskeliggøre deltagelsen, da der i undervisningen naturligt indgår udøvelse af idræt. Det er derfor fundet hensigtsmæssigt at kunne fritage en elev for undervisningen i idræt i sådanne tilfælde.

Til stk. 4

Bemyndigelsesbestemmelsen er videreført fra de gældende regler for elever på GU.

Til § 43

Til stk. 1

Bestemmelsen tager afsæt i de gældende regler om specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand, men det er fundet hensigtsmæssigt at fremhæve, at der er tale om en særlig pædagogisk understøttende aktivitet. Der er herved også tilsigtet en differentiering i forhold til folkeskolens specialundervisning og anden specialpædagogiks bistand.

Forpligtelsen efter de gældende regler om GU er relativ, idet sådan undervisning eller bistand skal gives i fornødent omfang. Forpligtelsen efter bestemmelsen er ikke relativ, idet bestemmelsen ikke fastsætter i hvilket omfang de særlige pædagogiske understøttende aktiviteter skal gives.

Til stk. 2

Ved vurderingen af, om særlige pædagogiske understøttende aktiviteter skal gives, skal der lægges vægt på elevens behov sammenholdt med mulighederne for at tilgodese disse behov. Behovene vurderes på baggrund af sagkyndige udtalelser herom. De sagkyndige personer kan være lægen, psykologen eller andre med særlig forudsætninger for at vurdere elevens behov.

Mulighederne for at tilgodese behovene kan variere fra gymnasieskole til gymnasieskole, idet det i høj grad afhænger af, hvilke faglige ressourcer, der er til rådighed det enkelte sted.

At aktiviteterne skal iværksættes efter drøftelse med eleven og dennes teamlærere er begrundet i ønsket om at sikre, at aktiviteterne bliver afstemt med den almindelige undervisning.

At iværksættelse skal ske i samarbejde med forældremyndighedsindehaverne, hvis eleven er undergivet forældremyndighed er en følge af forældremyndighedsvaretagelsen og skal i øvrigt ses som led i bestræbelserne på at styrke samarbejdet mellem skole og hjem.

Til stk. 3

Bemyndigelsen kan eksempelvis benyttes til at fastsætte regler om procedure for indhentelse af sagkyndige udtalelser, inddragelse af teamlærere og forældremyndighedsindehaverne og om hvilke former for særlige pædagogisk understøttende aktiviteter, der vil kunne tilbydes.

Til Kapitel 4

Kapitlet samler bestemmelser om evaluering og dokumentation. Der er tale om en videreførelse og en udbygning, idet der i de gældende regler om GU og om de erhvervsgymnasiale uddannelser er fastsat bestemmelser om evaluering, herunder om løbende evalueringer, prøver, eksamen og eksamensbeviser.

Til § 44

Til stk. 1

Som noget nyt er det fastsat i bestemmelsen, at den løbende evaluering skal inddrage elevens egen vurdering. Dette skal ses i forhold til stk. 2, som omhandler, hvad den løbende evaluering skal give information om, og hvad formålet med den løbende evaluering er. Denne evalueringsform kræver således, at eleverne i højere grad selv tager ansvaret for deres egen læring. Eleverne hjælpes til at opstille nogle mål, som er realistiske. Evalueringen vil være redskabet, der måler, om de opstillede mål kan nås, eller om de skal justeres i forhold til det, som eleven hidtil har opnået.

Til stk. 2

Det fremgår af bestemmelsen, at den løbende evaluering har flere sammenhængende formål, som både er rettet mod eleven selv, til skolens lærere til brug for deres vejledning af eleven om dennes videre forløb og til rektor til brug for dennes vurdering af, om eleven har fået tilstrækkeligt udbytte af undervisningen.

Evalueringen skal sikre, at de mål som eleven har opstillet for sig selv i samarbejde med lærerne til stadighed kan måles. Eleven vil således være i stand til at justere på sine egne krav og

forventninger til det endelige mål, inden der er gået for lang tid. Evalueringen skal således hjælpe eleven med at rykke sig fagligt i løbet af gymnasietiden, således at eleven kan opnå de bedste resultater.

Til stk. 3

Bemyndigelsesbestemmelsen vil eksempelvis kunne udmøntes til fastsættelse af regler om metoder til brug for vurdering af elevens fremgang, herunder om individuelle handleplaner.

Til § 45

Til stk. 1

Bestemmelsen bygger på de gældende regler om underretning til hjemmet om elevens udbytte af undervisningen. Det er fundet hensigtsmæssigt at præcisere, at underretningen skal gives til forældremyndighedsindehaverne i stedet for forældrene. Der henvises om baggrunden herfor til de almindelige bemærkninger.

Det vil i udgangspunktet være begge forældre, der er forældremyndighedsindehavere, da forældrene i henhold til myndighedsloven har fælles forældremyndighed, hvis de er gift med hinanden ved barnets fødsel eller senere indgår ægteskab. Fælles forældremyndighed kan imidlertid ophøre i forbindelse med samlivsophævelse, separation, skilsmisse og ved dødsfald. Er der således kun én forældremyndighedsindehaver, skal underretning alene gives til denne, da det alene er denne, der har forpligtelse til at drage omsorg for barnet og til at træffe afgørelse om dets personlige forhold.

Det kan være ønskeligt, at der også for elever, der ikke er underlagt forældremyndighed, ønskes en kontakt med elevens hjem. Dette vil i så fald kræve, at det sker med elevens indforståelse i form af et samtykke hertil.

Til stk. 2

Bemyndigelsesbestemmelsen vil eksempelvis kunne udmøntes til fastsættelse af regler om, hvor ofte forældremyndighedsindehaverne skal underrettes og om underretningens form og indhold.

Til § 46

Til stk. 1

I forhold til de gældende regler er det i bestemmelsen præciseret, at den afsluttende evaluering sker i form af en samlet eksamen, der betegnes studentereksamen.

Det er i bestemmelsen i 1. pkt. alene fastsat, at studentereksamen omfatter et af Naalakkersuisut fastsat antal mundtlige og/eller skriftlige prøver samt et individuelt studieprojekt. Det er således fundet hensigtsmæssigt, at det i bekendtgørelsesform som hidtil fastsættes, hvor mange prøver, der indgår i eksamen.

At der skal aflægges skriftlig prøve i fagene grønlandsk og dansk er begrundet i, at det anses for at være de to vigtigste fag. Dette hindrer ikke, at Naalakkersuisut kan fastsætte, at der også skal aflægges skriftlig prøve i andre fag og mundtlig prøve i disse og andre fag.

Til stk. 2

Der er ligeledes som hidtil mulighed for at tage studentereksamen i form af enkeltfagseksamen. På den måde kan den enkelte elev selv tilrettelægge et samlet gymnasialt forløb med udgangspunkt i egne forudsætninger, både over en periode, der er kortere eller længere end 3 år.

Til stk. 3

Hvad der forstås ved selvstuderende, fremgår af § 54, stk. 2, hvorfor der i bestemmelsen er henvist dertil.

Bemyndigelsesbestemmelsen kan eksempelvis udmøntes i fastsættelse af regler om prøvetilmelding, pensumopgivelse og prøveafvikling.

Til § 47

Til stk. 1

Undtagelsen af science er begrundet i, at science er et almenintroducerende fag til naturvidenskabelig metode, hvor der senere afholdes eksamen ved valg af de enkelte fag. Undtagelsen af studiemetodik er begrundet i, at faget er en slags redskabsfag, der har til formål at træne de nye elever i studierelevante teknikker og arbejdsmetoder, som de kan trække på i resten af gymnasieforløbet samt i deres videregående uddannelsesforløb.

Det er desuden præciseret, at prøverne kan være flerfaglige. Det betyder, at en prøve kan indeholde elementer fra to eller flere fag. Dette er begrundet i, at undervisningen i højere grad bliver tværfaglig. En flerfaglig prøve vil derfor kunne give eleverne mulighed for at demonstrere sammenhæng mellem forskellige fag og teori og metoder.

Til stk. 2

Ved centralt stillede opgaver forstås skriftlige opgaver, der er ens for alle. Baggrunden for, at tidspunktet fastsættes af Naalakkersuisut for disse opgaver, er, at opgaverne skal afvikles på samme tidspunkt på alle skolerne.

Til stk. 3

Det er i de gældende regler for GU fastsat, at Undervisningsministeriet hvert år fastsætter, hvilke fag, der aflægges prøve i. Det er endvidere fastsat, at prøverne aflægges på det klassetrin, hvor eleven afslutter undervisningen i faget, og at alle elever efter 3. G aflægger skriftlig prøve i dansk og grønlandsk samt i de fag med skriftlig prøve, som eleven har valgt at følge. I

reglerne om de erhvervsgymnasiale uddannelser er det fastsat, hvilke eksamensprøver eleverne skal aflægge hvornår i forløbet.

Bestemmelsen pålægger Naalakkersuisut hvert år at fastsætte, i hvilke fag den enkelte elev skal aflægge prøve. Elever i samme 1.G-klasse kan således risikere, at halvdelen skal aflægge prøver i et fag mens den anden halvdel skal aflægge prøver i et andet fag, idet eleverne kan have valgt forskellige valgfag.

Til § 48

At eleven skal bedømmes individuelt uanset prøveform betyder, at eleven i alle tilfælde skal bedømmes individuelt. Dette gælder således også i de tilfælde, hvor der er tale om en gruppes projektexamen.

Til § 49

Til stk. 1

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med § 62, stk. 3, hvori fastsættes, at rektor over for Naalakkersuisut har det faglige, pædagogiske og administrative ansvar for gymnasieskolens undervisning, prøver og eksamen.

Formuleringen ”afholder prøver” betyder, at det er rektors ansvar, at prøverne bliver afholdt, og at det sker efter de gældende bestemmelser herfor.

Formuleringen ”udsteder bevis” betyder, at det er rektors ansvar, at der bliver udstedt bevis, og at beviserne affattes efter de gældende bestemmelser herfor.

Til stk. 2

Ved ”Bestået eksamen” forstås beståelse af alle former for gymnasial uddannelse. Det vil sige den 3-årige gymnasiale uddannelse, særlige gymnasieuddannelsesforløb, som giver adgang til visse korte og mellemlange videregående uddannelser i Grønland og Danmark, særligt tilrettelagte forløb og enkeltfagsstudentereksamen.

Til stk. 3

Med formuleringen ”normalt” er det tilsigtet, at eksamensbeviset i særlige tilfælde ikke indeholder alle de i bestemmelsen anførte forhold. Dette kan eksempelvis være tilfældet for selvstuderende, der ikke får årskarakterer påført eksamensbeviset.

Til stk. 4

Bestemmelsen medfører, at der i alle de tilfælde, hvor elever afslutter gymnasiale fag eller afbryder den gymnasiale uddannelse uden en studentereksamen, vil skulle udstedes et bevis.

Til § 50

Bestemmelsen pålægger Naalakkersuisut at fastsætte nærmere regler om afsluttende evaluering og dokumentation. Bestemmelsen fastsætter en ikke udtømmende opregning af, hvad reglerne om afsluttende evaluering og dokumentation vil kunne omfatte.

Til § 51

Bestemmelsen fastsætter, hvorledes evalueringen skal ske, og hvad de enkelte evalueringsformer udtrykker. Bestemmelsen omfatter både den løbende evaluering og den afsluttende evaluering.

Til stk. 1

Bestemmelsen fastsætter, hvorledes den enkelte elevs faglige kvalifikationer evalueres. Det ses, at dette sker ved anvendelse af forskellige evalueringsformer, som både omfatter karaktergivning og afgivelse af udtalelser. Da vidnesbyrd gives i form af udtalelser, er der tale om en videreførelse af de for GU gældende regler.

Til stk. 2

Standpunktskarakterer er en evaluering, der sammenholder elevens standpunkt i et fag med de objektive kriterier, der er fastsat for, hvad eleven på et givet tidspunkt i sit uddannelsesforløb forventes at have opnået af viden og kompetencer indenfor det pågældende fags område. Standpunktskarakterer udtrykkes i dag ved anvendelse af Greenlandic Grading System-skalaen (GGS-skalaen).

Til stk. 3

Interne prøvekarakterer er en evaluering, der sammenholder elevens standpunkt med de objektive kriterier, der er fastsat for, hvad der forventes af eleven i forhold til en konkret opgave.

Til stk. 4

Mundtlige og skriftlige udtalelser vil både kunne anvendes alene og som supplement til standpunktskarakterer og prøvekarakterer.

Til stk. 5

Med hjemmel i bestemmelsen vil der eksempelvis kunne fastsættes regler om, hvornår og hvor ofte de enkelte evalueringsformer skal anvendes og nærmere om deres form og indhold, herunder eksempelvis hvilken karakterskala, der skal anvendes.

Til § 52

Bestemmelsen er begrundet i ønsket om, at større opgaver og projekter netop i kraft af deres enkeltstående væsentlighed bliver gjort til genstand for særskilt evaluering. Der vil i medfør

af § 44, stk. 3 og § 50 blive fastsat nærmere regler om den løbende evaluering henholdsvis om den afsluttende evaluering. Det påregnes, at det i denne forbindelse nærmere afgrænses, hvilke opgaver og projekter, der betragtes som større opgaver og projekter.

Til § 53

Til stk. 1

Med bestemmelsen afskaffes det gældende krav på at kunne fortsætte, således at elevens oprykning til næste klasse betinges af et tilstrækkeligt udbytte af det hidtil gennemførte uddannelsesforløb som helhed.

Bestemmelsen har til hensigt at sikre et seriøst engagement fra elevernes side og sikre det faglige miljø.

Bestemmelsen fastslår i 2. pkt., at det er en nødvendig, men ikke tilstrækkelig forudsætning for at nægte oprykning, at gennemsnittet af elevens standpunktskarakterer i semestret eller det hidtidige skoleforløb er lavere end bestå-grænsen. Nægtelse af oprykning vil således ikke kunne komme på tale, hvis elevens standpunktskarakterer i det hidtidige skoleforløb opfylder bestå-grænsen. Er karaktererne lavere, forpligtes rektor til at foretage en konkret vurdering. Rektor skal i sin vurdering med afsæt i elevens hidtidige utilfredsstillende udbytte af undervisningen og årsagerne hertil vurdere, om det er muligt for eleven at gennemføre uddannelsen. Rektor skal ved denne vurdering medtage en vurdering af, om eleven vil kunne gennemføre uddannelsen ved hjælp af særlige hjælpeforanstaltninger både af faglig karakter og i form af særlige vejledningstiltag.

Til stk. 2

Bemyndigelsesbestemmelsen vil eksempelvis kunne bruges til at fastsætte regler om vejledning af eleven og dennes forældre om mulighederne for elevens fortsættelse på uddannelsen, herunder om særlige støtteforanstaltninger. Bestemmelsen vil også kunne bruges til at fastsætte regler om vejledning af eleven og dennes forældre om relevante alternativer til fortsættelse på uddannelsen, herunder om muligt skifte til anden uddannelse eller uddannelses- og erhvervsintroduktionsforløb.

Til § 54

Til stk. 1

Baggrunden for, at der er mødepligt på uddannelsen er ønsket om at sikre elevernes deltagelse i undervisningen som forudsætning for at få det ønskede udbytte af uddannelsesforløbet og for at sikre et fagligt miljø. Overholdelse af mødepligt skal også ses som et redskab til elevernes tilegnelse af den selvdisciplin, der er en forudsætning for at kunne gennemføre såvel den gymnasiale uddannelse som efterfølgende uddannelsesforløb.

Kravet om aktiv deltagelse i undervisningen betyder bl.a., at eleven forpligtes til at aflevere de stillede skriftlige opgaver, der ikke alene kvantitativt men også kvalitativt lever op til de fastsatte krav.

Til stk. 2

Bestemmelsen viderefører de eksisterende muligheder for, at elever på GU kan gennemføre uddannelsen som selvstuderende, og bestemmelsen viderefører tillige den gældende definition af, hvad der forstås ved selvstuderende.

Som noget nyt præciseres det, at ønsket om at gennemføre uddannelsen som selvstuderende både kan fremsættes i forbindelse med optagelse på uddannelsen og under uddannelsen.

Til stk. 3

Bestemmelsen fastsætter en udtrykkelig pligt for rektor til at gribe ind over for elevers fravær. Det er herved tilsigtet, at der så tidligt som muligt gribes ind over for fravær med henblik på at støtte elevens videre forløb, herunder at undgå frafald. Indgreb er således ikke betinget af, at elevernes fravær har nået et bestemt omfang. Ved rektors indgreb er det forudsat, at eleven samtidig orienteres om mulige konsekvenser af yderligere fravær men også om skolens muligheder for særlige støtteforanstaltninger.

Til § 55

Der er ikke i de gældende regler for GU fastsat regler om studie- og ordensregler. Det er for de erhvervsgymnasiale uddannelser fastsat, at skolen kan fastsætte studie- og ordensregler.

Til stk. 1

Skolernes studie- og ordensregler vil kunne omfatte såvel regler om forhold vedr. mødepligt og aktiv deltagelse i undervisningen som regler om forhold vedrørende elevernes opførsel på skolen.

Rektor har mulighed for at tilpasse skolens studie- og ordensregler efter lokale forhold. Det kan være, at den enkelte skole har erfaring med forskellige tiltag, der kan minimere elevernes fravær generelt.

Eleverne skal efter 2. pkt. gøres bekendt med indholdet af skolens studie- og ordensregler, således at eleverne har kendskab til mulige konsekvenser af overtrædelse af reglerne.

Efter 3. pkt. skal studie- og ordensreglerne desuden sendes til Naalakkersuisut til orientering. Naalakkersuisut vil herved kunne sikre, at de enkelte skolers studie- og ordensregler ligger inden for de rammer, som der er fastsat i lov- og bekendtgørelsesform. Desuden vil det give departementet et overblik over de enkelte skolers studie- og ordensregler, hvilket kan være nytteværdigt i forhold til vurdering af skolernes initiativer til frafaldsminimering m.v.

Til stk. 2

Det er forudsat, at overtrædelser bliver påtalt. Hvorvidt overtrædelsen skal sanktioneres, beror på en konkret vurdering af den enkelte overtrædelses grovhed og omstændighederne omkring overtrædelsen i øvrigt.

Til stk. 3

De af Naalakkersuisut fastsatte regler vil eksempelvis angive rammerne for, hvordan rektors kompetence til at iværksætte sanktioner kan udmøntes i de lokale studie- og ordensregler. Reglerne vil således omfatte forskellige sanktionsmuligheder, herunder at kunne udelukke en elev fra undervisningen i en kortere periode samt i særlige tilfælde og efter en konkret vurdering at kunne nægte en elev oprykning. I tilfælde af bortvisning vil den enkelte elev som hidtil kunne aflægge prøve som selvstuderende.

Til kapitel 6

Til § 56

Bestemmelsen skal være med til at sikre, at lærerne tager et ansvar for, at elevernes læringsmiljø bliver så godt som muligt. Lærerne skal eksempelvis ikke acceptere uro i klassen på grund af uoverensstemmelser eleverne imellem. I stedet skal lærerne prøve at finde en løsning på problemerne, så der igen kan oprettes et trygt læringsmiljø.

Til § 57

Til stk. 1

Bestemmelsen viderefører de hidtil gældende krav om, at lærerne både skal opfylde bestemte krav vedr. deres faglige kvalifikationer og krav vedr. deres pædagogiske kvalifikationer.

Kravet om undervisningskompetence skal desuden ses i lyset af forudsætningen om, at den gymnasiale uddannelse i Grønland skal være kvalitativt sammenlignelig med gymnasiale uddannelser i Danmark for at de grønlandske elever kan opretholde ret til adgang til videregående uddannelser i Danmark. Det er i fastlæggelsen af kravene til den faglige henholdsvis den pædagogiske kompetence, at det må sikres, at lærernes kvalifikationer er tilstrækkelig høje.

Til stk. 2

Der er i stk. 1 om faglig kompetence henholdsvis pædagogisk kompetence henvist til §§ 58 og 59, hvor der er fastsat nærmere regler om disse forhold. Forpligtelsen til at fastsætte nærmere regler vil derfor skulle ses som udtryk for behov for uddybende og supplerende regler i forhold til disse bestemmelser.

Bestemmelsen er blandt andet begrundet i en erkendelse af, at det kan være vanskeligt i alle tilfælde at skaffe lærere med de krævede kvalifikationer både fagligt og pædagogisk, og at det derfor vil være hensigtsmæssigt fortsat at kunne fravige nogle af kravene.

Disse regler vil blandt andet kunne omfatte bestemmelser om faglig kompetence erhvervet ved anden uddannelse eller erhvervsmæssige erfaringer end de beskrevne i § 58. Reglerne vil eksempelvis kunne omfatte bestemmelser om, hvilke uddannelser og hvilke former for beskæftigelse, der vil kunne give grundlag for erhvervelse af faglig kompetence.

De vil desuden kunne omfatte regler om pædagogikum, herunder om hel eller delvis godskrivning af anden pædagogisk uddannelse. Der vil blandt andet kunne fastsættes nærmere regler om uddannelsens mål og indhold, herunder mål, rammer, struktur, tilrettelæggelse, studieordning, prøve og censur. Der kan desuden fastsættes regler om merit og om klageadgang.

Det kan også være regler om, under hvilke betingelser personer, der ikke opfylder kravene i §§ 58-59, vil kunne gives undervisningskompetence. Betingelser kan være vilkår om at deltage i særlige opkvalificeringsforløb i forbindelse med ansættelsen med henblik på efterfølgende at kunne opfylde kravene til undervisningskompetence.

Bestemmelsen suppleres af bestemmelsen i stk. 3 om fastsættelse af regler om tidsmæssige ansættelser af personer, der ikke opfylder kompetencekravene. I forhold til stk. 3 er denne bestemmelse målrettet personer, der ønskes ansat i faste stillinger.

Til stk. 3

Det kan være nødvendigt at ansætte lærere i tidsbegrænsede stillinger, når det hverken efter stillingsopslag eller på anden måde er muligt at få undervisningen varetaget af en person med undervisningskompetence i det pågældende fag. F.eks. kan det nævnes, at der kan være undervisere i faget grønlandsk, som ikke opfylder kravene til undervisningskompetence. Ligeledes skal det være tilladt lærere, der er i færd med at tage pædagogikum og derfor endnu ikke har undervisningskompetence, at undervise.

Bestemmelsen muliggør fastsættelse af regler om sådanne midlertidige ansættelser. Der vil således kunne fastsættes regler om, at eksempelvis personer, der har gennemført uddannelsen som folkeskolelærer eller anden pædagogisk uddannelse med efterfølgende fagligt kvalificerende erhvervsmæssig beskæftigelse kan ansættes for en begrænset periode. Personer, der har gennemført uddannelsen som folkeskolelærer eller anden pædagogisk uddannelse med efterfølgende fagligt kvalificerende erhvervsmæssig beskæftigelse vil kunne anses som typetilfælde, men personer med andre uddannelsesmæssige kvalifikationer vil også efter en konkret vurdering kunne komme på tale. Dette ville eksempelvis for så vidt angår de kunstneriske fag kunne omfatte ansøgere med en kunstuddannelse eller anden kreativ uddannelse. Ved kunstneriske fag forstås de fag, der i deres læreplan har en særlig kunstnerisk dimension. Det vil

eksempelvis kunne være musik, billedkunst, drama og design. Det vil blive fastsat i en bekendtgørelse om læreplaner for de enkelte fag, hvilke fag, der anses som kunstneriske fag.

Med hjemmel i bestemmelsen vil der desuden kunne fastsættes bestemmelser om, at personer, der endnu ikke har afsluttet en kandidateksamen inklusive speciale i den gymnasiale uddannelses fagrække, kan ansættes i uddannelsesstillinger. Der vil også kunne fastsættes rammer for uddannelsesstillinger. Ved ansættelse i en uddannelsesstilling vil der normalt indgå et krav om færdiggørelse af uddannelsen.

Til § 58

Til stk. 1

Kravet om bestået kandidateksamen inklusive speciale i et eller flere fag i gymnasieuddannelsens fagrække er begrundet i ønsket om at sikre en høj faglighed.

Kravet om at begge fag skal være inden for gymnasiets fagrække ved sideordnede fag i en tofags kombinationsuddannelse er begrundet i at sikre, at lærerne har en tilstrækkelig høj faglighed i de for gymnasieuddannelsen relevante fag.

Til stk. 2

Bestemmelsen tilsigter at åbne op for, at lærere med anden uddannelse end en ved et universitet bestået kandidateksamen kan erhverve faglig kompetence. Sådant uddannelse vil eksempelvis kunne være en uddannelse på handelshøjskole eller ingeniøruddannelse eller en anden kandidateksamen fra et universitet.

Fagligt kvalificerende beskæftigelse vil eksempelvis kunne være undervisningserfaring fra anden undervisningsinstitution eller fra anden uddannelses- eller kursusudbyder. Det vil også kunne være beskæftigelse inden for det fagområde, som den pågældende skal undervise i, eksempelvis indenfor kunst.

Til stk. 3

Bestemmelsen viderefører kravet i reglerne om de erhvervsgymnasiale uddannelser om erhvervserfaring. Det er herved tilsigtet, at underviseren i højere grad i sin undervisning vil kunne koble teori med praksis. Det er ikke fundet nødvendigt at kræve erhvervserfaring af en bestemt varighed.

Ved de erhvervsrettede fag forstås de fag, der i deres læreplan har en særlig erhvervmæssig dimension. Det vil eksempelvis kunne være en række af de fag, der i dag indgår i Hhx og Htx. Det vil blive fastsat i en bekendtgørelse om læreplaner for de enkelte fag, hvilke fag, der er erhvervsrettede.

Til stk. 4

Det ses som en naturlig del af rektors faglige ansvar, jf. forslaget § 62, stk. 2, at det er rektors kompetence at tildele faglig kompetence.

At den faglige kompetence tildeles i forbindelse med ansættelse på skolen, betyder, at rektor træffer afgørelse herom i forbindelse med ansættelsen. Dette betyder ikke, at rektor ikke uden for en egentlig ansættelsessituation vil kunne afgive udtalelse om muligheden for at opnå faglig kompetence til personer, som overvejer at ansøge lærerstillinger på skolen.

Til § 59

Til stk. 1

Bestemmelsen viderefører det hidtil gældende krav om gennemførelse af pædagogikum som forudsætning for opnåelse af pædagogisk kompetence.

Ved nyansatte lærere forstås alene de lærere, der har faglig kompetence, jf. § 58, stk. 1-4. Pædagogikum kræves således ikke i forhold til lærere uden faglig kompetence, der er ansat for en begrænset periode, jf. § 58, stk. 5.

Til stk. 2

Det overordnede formål med pædagogikum er således at give nyansatte lærere en solid pædagogisk baggrund for at kunne leve op til de krav, der stilles til lærerne i den gymnasiale uddannelse. Samtidig skal pædagogikum bidrage til, at læreren reflekteret kan forholde sig til værdigrundlaget, dannelsesforestillingerne, målsætningerne og de kompetencekrav, der ligger til grund for den gymnasiale uddannelse, og således aktivt kan indgå i udviklingen af de gymnasiale skoleformer og disses samspil med det omgivende samfund.

Til stk. 3

Tidskravet er begrundet i ønskeligheden af, at læreren så hurtigt som muligt opnår de krævede pædagogiske færdigheder og giver samtidig en tilstrækkelig lang tidsramme til, at der kan tilrettelægges et tilfredsstillende forløb, hvor læreren i forbindelse med gennemførelsen af uddannelsen også vil kunne bruges som underviser på skolen.

Bestemmelsen i 2. pkt. er begrundet i, at der kan være konkrete grunde til, at det ikke har været muligt at gennemføre pædagogikum inden for de 2 år efter ansættelsen. Der skal være tale om særlige personlige forhold. Dette kan eksempelvis være længerevarende sygdom, barselsorlov og forhold relateret til lærerens nærmeste familie. Væsentlige hensyn til skolens tarv vil kunne foreligge, hvis for mange læreres samtidige deltagelse i pædagogikum medfører, at undervisningen på gymnasieskolen så ikke vil kunne varetages forsvarligt.

Til § 60

Til stk. 1

Bestemmelsen fastslår, at Naalakkersuisut udsteder bevis for undervisningskompetence. At der udstedes bevis for undervisningskompetence i stedet for pædagogisk kompetence er begrundet i, at læreren efter at have gennemført pædagogikum både vil have faglig kompetence og pædagogisk kompetence, hvilket udgør undervisningskompetence.

Til stk. 2

Bestemmelsen er begrundet i, at det kan være ønskeligt at ansætte kvalificerede lærere fra udlandet, herunder i denne sammenhæng også Danmark, eksempelvis til undervisning i sprogfag eller i kunsthøgskolefag. Det vil bero på en konkret vurdering, hvorvidt undervisningskompetence skal tildeles.

Til § 61

Begrundelsen herfor er at sikre, at lærerne opretholder et fagligt niveau og holdes opdateret med udviklingen i sine fag.

Retten til at deltage i sådanne tilbud medfører, at lærerne har krav på at blive tilbudt sådanne efteruddannelsestilbud og krav på at kunne få frihed til deltagelse heri.

At efteruddannelsestilbuddene skal være forskningsbaserede betyder, at tilbuddene skal være på et højt fagligt niveau baseret på anerkendte teorier og metoder.

Efteruddannelse af lærerne kan tjene flere formål. Det kan være højnelse og bevarelse af lærerkompetencerne, både fagligt og pædagogisk, fastholdelse af underviserne, udvikling på lærerværelserne, udvikling af fagene og øgning af mængden af potentielle ansøgere. For den enkelte kan det også være personligt udviklende kurser.

Lærerefteruddannelse kan f.eks. være om andetsprogpædagogik, interkulturel kommunikation og nye pædagogisk-didaktiske principper.

Bestemmelsen fastsætter ikke, i hvilket omfang lærerne har ret og pligt til at deltage i forskningsbaserede efteruddannelsestilbud. Det vil være rektor, der som institutionens daglige leder, der træffer afgørelse om lærernes deltagelse i efteruddannelsestilbud. Afgørelsen træffes på baggrund af en vurdering af de økonomiske forudsætninger for deltagelsen sammenholdt med, hvorledes deltagelsen vil kunne indpasses i gymnasieskolens virksomhed.

Bestemmelsen hindrer ikke, at rektor som led i sin almindelige ledelseskompetence kan forpligte lærerne til at deltage i relevante efteruddannelsestilbud, der ikke er forskningsbaserede.

Til kapitel 7

Kapitlet bygger på de for GU fastsatte regler om rektors ansvar, kompetence og opgaver og krav til kvalifikationer. Som noget nyt er der fastsat regler om rektors ret og pligt til at deltage i forskningsbaserede lederefteruddannelsesstilbud.

Til § 62

Til stk. 1

I forhold til de gældende regler for GU er det præciseret i bestemmelsen, at rektor leder og fordeler såvel det pædagogiske som det administrative arbejde mellem skolens ansatte.

Skolens ansatte er såvel lærerne som det administrative personale.

I henhold til Inatsisartutlov nr. 10 af 19. maj 2010 om erhvervsuddannelser og kurser på erhvervsuddannelsesområdet er de grønlandske brancheskoler selvstændige offentlige institutioner, der ledes af en bestyrelse, der udpeges af arbejdsmarkedets organisationer. Bestyrelsen er brancheskolens øverste myndighed og har det overordnede ansvar for skolens drift. Bestyrelsen ansætter og afskediger skolens forstander, som har det daglige undervisningsmæssige og pædagogiske ansvar og varetager den daglige administrative og økonomiske ledelse af skolen. Det er derfor fundet nødvendigt at fastsætte, at rektors opgaver på godkendte institutioner, herunder brancheskoler, varetages af institutionens leder eller en dertil ansat leder af den gymnasiale uddannelse.

Til stk. 2

Bestemmelsen er en videreførelse af hidtil gældende regler for GU. Sidste pkt. er indsat for at respektere styrelsesreglerne for de godkendte institutioner.

Til stk. 3

Bestemmelsen er i forhold til de gældende regler for GU udvidet og præciseret. Rektors ansvar over for Naalakkersuisut omfatter således hele skolens virksomhed.

Det er desuden som noget nyt fastsat, at rektor som hidtil ansættes og afskediges af Naalakkersuisut. Sidste pkt. er indsat for at respektere styrelsesreglerne for de godkendte institutioner.

Til stk. 4

Bestemmelsen er ny men kodificerer hidtidig praksis. Sidste pkt. er indsat for at respektere styrelsesreglerne for de godkendte institutioner.

Til stk. 5

Bestemmelsen er en kodificering af gældende praksis.

Bestemmelsen forudsætter, at kompetencen til at træffe konkrete afgørelser vedr. skolens elever kan være begrænset enten af bestemmelser i loven eller i regler fastsat i medfør af loven.

Til § 63

Til stk. 1

Bestemmelsen viderefører de for rektorer i GU gældende krav til uddannelsesmæssige kvalifikationer. Henvisningen til §§ 58-59 betyder, at der i relation til faglig og pædagogisk kompetence gælder de samme krav til rektor som til lærerne. Dette er begrundet i, at rektors faglige og pædagogiske niveau af hensyn til rektors faglige ansvar for skolens undervisning, prøver og eksaminer bør være på samme niveau som lærerne, så rektor har mulighed for at vurdere, om lærerne fagligt leverer en tilfredsstillende undervisning.

Henvisningen til § 78 er indsat for at signalere, at der er fastsat en overgangsbestemmelse om kvalifikationskrav til rektorer, der er ansat inden lovens ikrafttræden.

Som noget nyt er det blevet fastsat, at rektor også skal have ledelsesmæssige kvalifikationer. Dette skal ses i lyset af præciseringen af rektors ledelsesfunktion. Ledelsesmæssige kvalifikationer vil være erhvervet ved lederuddannelse eller ved praktisk erfaring som leder. Det er Naalakkersuisut som ansættelsesmyndighed, der vurderer, om ansøgere til rektorstillingen har de fornødne kvalifikationer.

Til § 64

Bestemmelsen er ny. Som for lærerne fastsættes der en ret og pligt til at deltage i forskningsbaserede efteruddannelsestilbud. For rektor vil der dels være tale om lederefteruddannelsestilbud, da der vil være behov for løbende at opkvalificere rektor i dennes egenskab af leder. Men det vil også kunne være rektors faglige og pædagogiske færdigheder, der vil skulle opkvalificeres.

Retten til at deltage i sådanne tilbud medfører, at rektor har krav på at blive tilbudt sådanne efteruddannelsestilbud og krav på at kunne få frihed til deltagelse heri.

At der er tale om forskningsbaserede tilbud betyder, at tilbuddene skal være på et højt fagligt niveau baseret på anerkendte teorier og metoder.

Bestemmelsen fastsætter ikke, i hvilket omfang rektorerne har ret og pligt til at deltage i forskningsbaserede efteruddannelsestilbud. Det vil være den ansættende myndighed, der træffer afgørelse om rektors deltagelse i efteruddannelsestilbud. Afgørelsen træffes på baggrund af en vurdering af de økonomiske forudsætninger for deltagelsen sammenholdt med, hvorledes deltagelsen vil kunne indpasses i gymnasieskolens virksomhed.

Bestemmelsen hindrer ikke, at den ansættende myndighed som led i sin almindelige ledelseskompetence forpligter rektor til at deltage i efteruddannelses tilbud, der ikke er forskningsbaserede.

Til kapitel 8

Der er i kapitlet videreført regler om lærerråd og elevråd, mens de hidtidige regler om lærerforsamling og fællesudvalg ikke videreføres.

Til § 65

Til stk. 1

Det er i forhold til gældende regler præciseret, at den rådgivende funktion vil være i faglige, såvel som i pædagogiske og administrative forhold.

Til stk. 2

Bestemmelsen fastsætter, hvorledes lærerråd sammensættes.

Det er på baggrund af forslag herom fra en af gymnasieskolerne i forbindelse med forslagets høring fundet hensigtsmæssigt, at lærerne selv beslutter, om lærerrådet som hidtil skal bestå af alle lærerne på gymnasieskolen eller af en repræsentativ gruppe af lærere.

Beslattes der en repræsentativ gruppe af lærere, der er valgt hertil, betyder det, at rådet i forhold til rektor vil skulle kunne demonstrere, at rådet repræsenterer forskellige lærergrupper, eksempelvis lærere, der underviser indenfor forskellige fagområder, lærere fra forskellige aldersgrupper, køn og eventuelt tillige også andre grupperinger.

Lærernes eventuelle beslutning om, at lærerrådet alene skal bestå af repræsentativ gruppe af lærere i stedet for hele lærergruppen, kan være begrundet i praktiske, administrative forhold.

Sidste pkt. er også indsat på baggrund af forslag herom i et af høringssvarene. Med muligheden for at deltage som observatør gives der mulighed for et tættere samarbejde mellem lærerråd og elevråd. Det er op til elevrådet selv at beslutte, om man ønsker at udnytte muligheden.

Til stk. 3

Bestemmelsen betyder, at lærerrådet selv fastsætter regler om konstituering, mødeindkaldelse, beslutningsdygtighed, afstemningsregler, referat og andre forhold, der normalt fastsættes i en forretningsorden.

Til stk. 4

Bestemmelsen i 1. pkt. er udtryk for, at lærere, der ønsker at deltage i lærerrådsarbejde, skal have frihed hertil. 2. pkt. fastslår dog samtidig, at arbejdet skal tilrettelægges på en sådan måde, at lærerrådsmedlemmet i videst mulig omfang kan gennemføre den skemalagte undervisning. Dette betyder, at lærerrådsarbejdet bør søges tilrettelagt på en sådan måde, at flest mulige af medlemmerne af rådet vil kunne deltage uden for den skemalagte undervisning.

Til stk. 5

Bemyndigelsesbestemmelsen vil kunne anvendes til at fastsætte rammer for lærerrådernes virke.

Til § 66

Til stk. 1

Det er præciseret i forhold til gældende regler, at den rådgivende funktion vil være i alle forhold, der vedrører eleverne.

Til stk. 2

Bestemmelsen fastsætter, hvorledes elevråd sammensættes. At der skal være tale om en repræsentativ gruppe af elever, der er valgt hertil, betyder, at rådet i forhold til rektor vil skulle kunne demonstrere, at rådet repræsenterer forskellige elevgrupper, herunder elever fra forskellige studieretninger, elever på forskellige klassetrin og eventuelt også andre grupperinger. Det betyder også, at elevrådet ikke består af alle eleverne på skolen.

At elevrådet skal bestå af en repræsentativ gruppe af elever i stedet for hele elevgruppen er begrundet i praktiske, administrative forhold og skal desuden ses som led i elevernes demokratiske dannelse.

Sidste pkt. er indsat på baggrund af forslag herom i et af høringssvarene. Med muligheden for at deltage som observatør gives der mulighed for et tættere samarbejde mellem lærerråd og elevråd. Det er op til lærerrådet selv at beslutte, om man ønsker at udnytte muligheden.

Til stk. 3

Bestemmelsen betyder, at elevrådet selv fastsætter regler om konstituering, mødeindkaldelse, beslutningsdygtighed, afstemningsregler, referat og andre forhold, der normalt fastsættes i en forretningsorden.

Til stk. 4

Da elevrådets funktion er rådgivende og blandt andet bygger på elevernes egeninteresse i at bidrage til skolens virke, herunder varetægelse af elevernes interesser, vil deltagelsen i elevrådsarbejdet være ulønnet. Dette gælder også for lærerrådets observatør i elevrådet, da vedkommende deltager som repræsentant for lærerrådet og deltagelse i lærerrådsarbejde i henhold til § 65, stk. 4 anses som en del af lærerens undervisningstid.

Til stk. 5

Dette betyder, at elevrådsarbejdet bør søges tilrettelagt på en sådan måde, at flest mulige medlemmer af rådet vil kunne deltage i rådets møder uden for den skemalagte undervisning.

Bestemmelsen i 2. pkt. er udtryk for, at deltagelse i elevrådsarbejde, der undtagelsesvis ikke kan placeres uden for den skemalagte undervisning, ikke betragtes som fravær fra undervisningen, og at eleven derfor skal have frihed til deltagelsen.

Til stk. 6

Bemyndigelsen vil kunne anvendes til at fastsætte rammer for elevrådenes virke.

Til kapitel 9

Det er nyt, at der er fastsat bestemmelser om kvalitetsudvikling, resultatvurdering og elektronisk kommunikation.

Til § 67

Til stk. 1

Bortset fra, at ansvaret efter bestemmelsen nu påhviler Naalakkersuisut i stedet for undervisningsministeren, og at det er præciseret, at ansvaret også gælder prøver, er bestemmelsen videreført fra de gældende regler.

Naalakkersuisuts tilsyn udøves principielt af egen drift, når der foreligger oplysninger for Naalakkersuisut, der giver en vis sandsynlighed for, at der foreligger en situation, der nødvendiggør indgriben. Det er ikke en nødvendig eller tilstrækkelig forudsætning, at der er indgivet klage.

Til stk. 2

Bestemmelsen er ny.

Forpligtelsen for Naalakkersuisut til at sikre en løbende kvalitetsudvikling og resultatvurdering skal ses som en del af Naalakkersuisuts ansvar for og tilsynsforpligtelse i forhold til undervisning, prøver og eksamen, jf. stk. 1.

Bestemmelsen skal blandt andet sikre, at moderne evalueringsformer integreres i den pædagogiske praksis på gymnasierne. Bestemmelsen giver ligeledes mulighed for, at alle niveauer på skolerne skal være del af evalueringskonceptet, eksempelvis også lærernes undervisningsformer, arbejdsmetoder og kompetencer. Udvikling af evalueringsformer og evalueringsmetoder vil desuden kunne være med til at sikre undervisningskvaliteten.

Til stk. 3

Den i bestemmelsen liggende instruktionsbeføjelse både for så vidt angår det pædagogiske og det administrative er en naturlig følge af, at gymnasieskolerne er underliggende institutioner i forhold til departementet for uddannelse, og at rektor er ansat af Naalakkersuisut. Rektor har hidtil også været ansat af Naalakkersuisut og har som følge heraf været underlagt departementet for uddannelse i administrative anliggender, mens rektor i pædagogiske anliggender hidtil har været underlagt undervisningsministeriet. Da der gælder særlige styrelsesregler for de godkendte institutioner, er det fundet nødvendigt at fastsætte, at pålægget i disse tilfælde gives til institutionens ledelse.

Til § 68

Til stk. 1

Bestemmelsen bygger på de gældende regler herom for GU men er udbygget og præciseret i forhold til disse. Det er således nu præciseret, at oplysningerne kan vedrøre uddannelserne, eleverne og personalet. Det er desuden nu eksplicit fastsat, at indhentelsen af oplysningerne sker med henblik på gennemførelse af tilsyn og udarbejdelse af statistik.

Det beror på Naalakkersuisuts skøn, hvorvidt en oplysning om uddannelsen, eleverne og personalet er nødvendig for varetagelsen af tilsynet eller for udarbejdelse af statistik. Der skal ved dette skøn tages i betragtning, at der skal være proportionalitet mellem det samlede resourceforbrug ved udarbejdelsen og indsendelsen af oplysningerne, således at skolerne ikke belastes unødigt.

Til stk. 2

Bestemmelsen er ny.

Formålet med bestemmelsen i 1. pkt. er at skabe udtrykkelig hjemmel for anvendelse af elektronisk kommunikation mellem gymnasieskolerne og Naalakkersuisut. Dette skal ses som led i den almindelige digitalisering af forvaltningen.

Med hjemmel i bestemmelsen vil der udover de i bestemmelsen nævnte forhold også kunne fastsættes krav om anvendelse af digital signatur, hvis digital signatur lovgivningsmæssigt indføres.

Bestemmelsen i 2. pkt. omhandler alene krav- og kontrolforanstaltninger i forhold til den elektroniske kommunikation.

Til § 69

Til stk. 1

Bestemmelsen viderefører de gældende muligheder for at påklage rektors afgørelser. Da Selvstyret nu også har ansvaret for den gymnasiale uddannelses faglige indhold, vil alle rektors afgørelser nu kunne påklages til Naalakkersuisut.

Det er præciseret, at kredsens af klageberettigede omfatter såvel elever som ansøgere til den gymnasiale uddannelse. For ansøgere vil en klageadgang være af særlig interesse i forhold til rektors afgørelse vedr. dispensation fra optagelsesbetingelserne i § 8, stk. 1, nr. 2 og 3 og i forhold til rektors afgørelse vedr. optagelse i § 9, stk. 2.

Som noget nyt er der givet Naalakkersuisut hjemmel til at fastsætte nærmere regler om klageadgangen. Disse vil eksempelvis kunne indeholde bestemmelser om formkrav og om procesuelle forhold.

Klagemyndigheden vil kunne behandle tre elementer i forbindelse med en klagesag, nemlig retlige spørgsmål, spørgsmål om hensigtsmæssighed og faktiske omstændigheder.

Retlige spørgsmål vil blandt andet kunne være spørgsmål om overholdelse af sagsbehandlingsloven, fortolkning af den regel, der ligger til grund for afgørelsen, forvaltningsretlige grundsætninger, proportionalitetsprincippet m.v. og almene juridiske spørgsmål (f. eks. uskrevne retsgrundsætninger om bindende forhåndsbesked om, hvordan en afgørelse vil falde ud).

Der vil kunne fastsættes særskilte klagebestemmelser om specifikke forhold, herunder om optagelse, om løbende og afsluttende evaluering og dokumentation og om nægtelse af oprykning, jf. forslaget § 14, § 44, stk. 3, § 50 og 53, stk. 2.

Til stk. 2

Bestemmelsen viderefører hidtil gældende regler herom.

Bestemmelsen er begrundet i, at forældremyndighedsindehaverne også antages at have en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald.

Til kapitel 10

Til § 70

Til nr. 1

Bestemmelsen har til hensigt at sikre, at der bliver udarbejdet det nødvendige informations- og vejledningsmateriale, således at potentielle ansøgere til den gymnasiale uddannelse på et oplyst grundlag vil kunne træffe afgørelse om, hvorvidt de skal søge sig optaget på den gymnasiale uddannelse og således at de ved, hvad uddannelsen indeholder og vil kunne bruges til.

Naalakkersuisut har ansvaret for, at materialet bliver udarbejdet og gjort tilgængeligt.

Til nr. 2

Grønlandske og danske fagkonsulenter indgår i henhold til den mellem Undervisningsministeriet og Departementet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke indgåede samarbejdsaftale i et samarbejde om godkendelse af eksamensopgaver og om opgaver med særlig vægt på udvikling af de grønlandske gymnasiale uddannelser. Grønlandske og danske fagkonsulenter holder kontakt om faglige og udviklingsorienterede spørgsmål.

UVMs fagkonsulenter er efter nærmere aftale behjælpelige med udviklingen af de grønlandske gymnasiale uddannelser, herunder af de grønlandske læreres faglige og pædagogiske kompetencer samt kvalitetssikring af uddannelserne. Efter anmodning herom fra Departementet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke kan UVMs fagkonsulenter bistå med fagkonsulentvirksomhed i Grønland.

Det forudsættes, at den faglige konsulenttjeneste fremover udbygges med en fagkonsulent for hvert hovedområde, og at disse fagkonsulenter vil være hovedforbindelsesled til de danske fagkonsulenter og vil skulle servicere de enkelte fagområder.

Til nr. 3

Forpligtelsen for Naalakkersuisut til at sørge for udvikling af undervisningsmaterialer medfører, at der udover de undervisningsmaterialer udefra, som med fordel vil kunne anvendes i den gymnasiale uddannelse, også vil være en forpligtelse til at udvikle eget undervisningsmateriale, der er målrettet den gymnasiale uddannelse i Grønland.

Til nr. 4

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med forslagets § 61 og § 64 om lærernes henholdsvis rektorenes ret og forpligtelse til at deltage i forskningsbaserede efteruddannelses tilbud.

Lærerne i de grønlandske og i de danske gymnasiale uddannelser har i henhold til den mellem Undervisningsministeriet og Departementet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke indgåede samarbejdsaftale mulighed for at deltage i udviklingsrettede faglige og pædagogiske efter- og videreuddannelsesaktiviteter på lige vilkår i de respektive lande.

Til nr. 5

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med forslagets § 67, stk. 2, hvorefter Naalakkersuisut skal sikre, at der på hver gymnasieskole foregår en løbende kvalitetsudvikling og resultatvurdering i forbindelse med uddannelsen og undervisningen

Bestemmelsen har til hensigt at sikre, at den løbende kvalitetsudvikling og resultatvurdering, der pågår på de enkelte gymnasieskoler bliver understøttet af pædagogisk forskning og udvik-

lingsarbejde, og at der på overordnet niveau også sker en evaluering af gymnasieskolens samlede virksomhed.

Til nr. 6

Det anses naturligt og nødvendigt, at den forpligtelse, der hidtil har påhvilet Undervisningsministeriet i relation til ansvaret for tilrettelæggelse af prøver og eksamen fremover påhviler Naalakkersuisut. Forpligtelsen indebærer bl.a., at det er Naalakkersuisut, der udarbejder eksamensplan, fastsætter datoer og tidspunkter for prøver, der afholdes med opgaver, der er stillet af departementet for uddannelse, frister for og form for skolernes indberetninger til brug for tilrettelæggelsen af eksamen m.v., censorbeskikkelse, nedsættelse af opgavekommissioner.

Til Kapitel 11

Til § 71

Bestemmelsen viderefører de hidtil gældende finansieringsregler.

Til § 72

Til stk. 1

Bestemmelsen viderefører de hidtil gældende regler om, at undervisningen som udgangspunkt er vederlagsfri, og at undervisningsmidler, der er nødvendige for undervisningen som udgangspunkt også skal stilles til rådighed for eleverne uden betaling.

Til stk. 2

Bestemmelsen viderefører den hidtil gældende praksis om, at elever afkræves en deltagerbetaling for deltagelse i ekskursioner, studieture m.v., der indgår som en del af undervisningen. 2. pkt. fastslår, at deltagerbetalingen alene vil kunne vedrøre rejse- og opholdsudgifter, forplejning og andre forhold, som ikke er relateret til undervisningen eller lærernes deltagelse.

3. pkt. er en kodificering af hidtidige praksis.

Til stk. 3

For så vidt angår elever under 18 år, er de underlagt forældrenes forsørgelsespligt, hvilket bl.a. betyder, at forældrene skal sørge for deres forplejning. Elever, der er 18 år eller ældre er selv ansvarlige for deres forplejning. Det er med afsæt heri fundet hensigtsmæssigt, at der ved ekskursioner, studieture m.v., hvor der alene betales for forplejning med et forholdsvis beskedent beløb (50 kr.), vil kunne forudsættes, at alle elever deltager, hvorfor bestemmelsen fastslår, at eleverne i disse tilfælde er omfattet af mødepligtsreglerne.

Da deltagelsen netop er omfattet af mødepligtsreglerne, vil en deltager, der ikke betaler deltagerbetalingen, imidlertid ikke kunne udelukkes fra deltagelsen.

Til stk. 4

Bestemmelsen er ny.

Da der er tale om deltagelse i ekskursioner, studieture m.v. med en deltagerbetaling, der vedrører andet end forplejning eller udgør mere end et forholdsvis beskedent beløb (50 kr.), vil det ikke kunne forudsættes, at alle elever deltager, hvorfor bestemmelsen fastslår, at deltagelsen er frivillig for den enkelte elev. Dette betyder, at deltagelse ikke er omfattet af mødepligtsreglerne.

Alternativ undervisning kan bestå i forskellige former for undervisning. Dette kan eksempelvis være særligt tilrettelagte forløb.

Til stk. 5

Bestemmelsen er ny.

Da der netop er tale om en særlig ordning, som den enkelte elev selv har ønsket, er det fundet hensigtsmæssigt at fastsætte hjemmel til opkrævning af betaling for elevens egen rejse, eget ophold og egen forplejning i forbindelse med opholdet.

Til stk. 6

Der vil kunne fastsættes regler om, bestemte typer af undervisningsmidler betales af eleverne selv, herunder lommeregner, ordbøger, fotokopier og enkelte fagbøger med varig værdi for eleven. Det bemærkes i denne forbindelse, at bærbare computere ikke anses som undervisningsmidler.

Til stk. 7

Der er fastsat regler om betaling af gebyr for selvstuderende og for enkeltfagsundervisning ved §§ 7 og 8 i Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 21 af 5. august 1992 om studerende ved Grønlands gymnasiale Uddannelser. Ved bekendtgørelse nr. 28 af 27. juni 1994 blev bekendtgørelsen ændret, hvorved gebyropkrævningen for enkeltfagsstuderende blev ophævet. Det er fundet hensigtsmæssigt at videreføre muligheden for at fastsætte regler om gebyropkrævning.

Til kapitel 12

Til § 73

Til stk. 1

Bestemmelsen udvider i forhold til de gældende regler anvendelsesområdet til også at omfatte pædagogisk udviklingsarbejde. Dette er begrundet i ønsket om at sikre, at loven ikke lægger utilsigtede hindringer for pædagogisk udviklingsarbejde.

Forsøgsarbejde og pædagogisk udviklingsarbejde kan være af administrativ, organisatorisk eller pædagogisk art.

2. pkt. har til hensigt at beskytte eleven. Det skal således sikres, fravigelse af loven med henblik på at fremme forsøgsarbejde og pædagogisk udviklingsarbejde ikke får negative konsekvenser for de berørte elever. Eventuelt samtykke fra eleverne til fravigelse af loven for at fremme sådanne formål vil ikke have nogen selvstændig betydning, idet eleverne ikke vil kunne give afkald på de rettigheder, som gennemførelse af uddannelsen giver dem.

Til stk. 2

Bestemmelsen er eksempelvis tænkt anvendt, hvor det på grund af en fejl fra skolens side først ved afslutningen af 3. G konstateres, at en elev ikke har aflagt alle de fornødne prøver.

Til kapitel 13

Til § 74

Til stk. 1

Ikrafttrædelsestidspunktet er valgt for at sætte loven i kraft ved begyndelsen af uddannelsesåret, som i henhold til forslaget § 17, stk. 1 er den 1. august. Med det foreslåede ikrafttrædelsestidspunkt vil der være tilstrækkelig tid til udarbejdelse af de ved loven forudsatte administrative forskrifter. Ikrafttrædelsestidspunktet tilsigter desuden at give den fornødne tid til information og vejledning om den nye uddannelse og til planlægning og tilrettelæggelse af uddannelsens iværksættelse.

Med henvisningen til stk. 3 er det tilsigtet at gøre opmærksom på en undtagelse til ikrafttrædelsestidspunktet.

Til stk. 2

Bestemmelsen fastsætter lovens virkningstidspunkt. Det ses, at virkningstidspunktet er sammenfaldende med ikrafttrædelsestidspunktet. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med overgangsbestemmelsen i § 76 om elever, der på tidspunktet for lovens ikrafttræden har påbegyndt en gymnasial uddannelse ved GU eller ved de erhvervsgymnasiale uddannelser.

Til stk. 3

Bestemmelsen har til hensigt at sikre, at optagelse af elever til uddannelsesstart i august 2012 vil ske efter lovens optagelsesregler.

Til § 75

Ved § 7, stk. 1, i lov nr. 474 af 12. juni 2009 om forskellige forhold i forbindelse med Grønlands Selvstyre blev lov nr. 1393 af 27. december 2008 om de gymnasiale uddannelser i Grønland ophævet. Ved § 7, stk. 2 blev det fastsat, at forskrifter udstedt med hjemmel i de love, der er nævnt i stk. 1, forbliver i kraft, indtil de ophæves af rette myndighed.

Det er i bemærkningerne til § 7, stk. 2, anført, at bestemmelsen indebærer, at landstingsforordninger udstedt med hjemmel i de bemyndigelseslove, der er nævnt i stk. 1, forbliver i kraft, indtil de ophæves af rette myndighed, og at der heri også ligger, at landstingsforordninger kan ændres af rette myndighed og forblive i kraft. Det er desuden anført, at dette sikrer, at der ikke opstår retstomme rum på de områder, hvor bemyndigelseslovene foreslås ophævet.

Der er imidlertid ikke udstedt nogen landstingsforordning eller andre regler med hjemmel i lov nr. 1393 af 27. december 2008 om de gymnasiale uddannelser, hvilket skyldes afventning af færdiggørelsen af det igangværende reformarbejde. Der må efter bestemmelsens ordlyd derfor netop anses for at være opstået et retstomt område på gymnasieområdet. Da dette i henhold til bemærkningerne netop har været tilsigtet at undgå, er bestemmelsen i § 7, stk. 2 blevet fortolket i overensstemmelse hermed. Bestemmelsen anses således også at omfatte de regler, der er opretholdt ved lov nr. 1393 af 27. december 2008 om de gymnasiale uddannelser. Loven indeholder således i § 7 bestemmelser om, at såvel de hidtil gældende anordninger på gymnasieområdet som de bekendtgørelser, der er udstedt i henhold til anordningerne forbliver i kraft, indtil de ophæves ved landstingsforordning henholdsvis regler udstedt af Grønlands Hjemmestyre. Der bliver da også stadig administreret efter disse regler.

Der henvises for uddybning i øvrigt til de almindelige bemærkninger, punkt 1b, Historisk udvikling af gymnasieområdet i Grønland.

Da Inatsisartutloven om den gymnasiale uddannelse med virkning fra ikrafttrædelsestidspunktet vil danne den lovgivningsmæssige ramme for det gymnasiale område, og idet nødvendige administrative forskrifter udstedt med hjemmel i inatsisartutloven forventes at være udarbejdet inden ikrafttrædelsestidspunktet, er det i bestemmelsen foreslået, at de regler, der er opretholdt ved lov nr. 474 af 12. juni 2009 om forskellige forhold i forbindelse med Grønlands Selvstyre, ophæves ved lovens ikrafttræden.

Til § 76

Til stk. 1

Bestemmelsen har til formål at sikre, at de elever, der inden lovens ikrafttræden allerede er i gang med en gymnasial uddannelse, vil kunne færdiggøre uddannelsen efter de hidtil gældende regler. Seneste optag inden lovens ikrafttræden vil være til studiestart i 2011, hvorfor det

skal være muligt at aflægge eksamen senest 3 år efter, da de gymnasiale uddannelser er 3-årige.

Sidste pkt. er begrundet i, at det findes hensigtsmæssigt, at der gælder de samme studie- og ordensregler for alle elever på skolen, uanset hvornår de er startet på uddannelsen. Undtagelsen vedr. fraværs- og oprykningsregler er begrundet i, at det vil kunne opfattes som et indgreb i elevernes rettigheder, hvis de midt i deres uddannelsesforløb skal underlægges ændrede regler vedr. fravær og oprykning.

Til stk. 2

Bestemmelsen er begrundet i, at igangværende elever har en berettiget forventning om, at undervisningen i deres gymnasiale uddannelse grundlæggende vil skulle gennemføres i overensstemmelse med de regler, der var fastsat herfor ved deres optagelse.

Til stk. 3

Bestemmelsen skal ses som en undtagelse til overgangsbestemmelserne og vil derfor også alene kunne anvendes i helt særlige tilfælde efter en konkret vurdering.

Overgangsreglernes tidsmæssige udstrækning sikrer således, at elever der aflægger prøver efter de hidtil gældende regler også vil få eksamensbevis, hvori alene indgår prøver aflagt i henhold til de hidtil gældende regler.

Undtagelsesbestemmelsen vil eksempelvis kunne komme på tale, hvis en elev af personlige grunde, herunder længerevarende sygdom, har måttet bruge mere end 3 år på at gennemføre uddannelsen, eller hvis der er tale om en eksamen, der er sammenstykket af enkeltfagseksamener.

Til § 77

Da der ikke vil kunne fastsættes kvalifikationskrav med tilbagevirkende kraft, er det fundet nødvendigt at fastsætte bestemmelse om, at lærere, der er ansat inden lovens ikrafttræden skal opfylde de kvalifikationskrav, der var gældende indtil lovens ikrafttræden.

Til § 78

Da der ikke vil kunne fastsættes kvalifikationskrav med tilbagevirkende kraft, er det fundet nødvendigt at fastsætte bestemmelse om, at rektorer, der er ansat inden lovens ikrafttræden skal opfylde de kvalifikationskrav, der var gældende indtil lovens ikrafttræden.